

Po predvidevanjih sen. Falcuccijeva ni popustila

VLADNA VEČINA V SENATU ZAVRNILA POPRAVEK KPI O SLOVENSKI ŠOLI

Stališče večine gre očitno povezati
z obiskom tržaških nacionalistov v Rimu

BOJAN BREZIGAR

RIM — Senat je včeraj na zahtevo demokristjanskega ministra za šolstvo senatorke France Falcucci zavrnil zahtevo po vključitvi v besedilo zakona o reformi višje srednje šole v Italiji tistega odstavka, ki konkretno zadeva problematiko naših slovenskih šol in ki so ga vsebovali številni zakonski osnutki, med katerimi tudi sam osnutek Krščanske demokracije.

Boj slovenske manjšine za uveljavitev lastnih pravic je tako od včeraj težji in zahtevnejši, saj bo treba začeti znova tudi tam, kjer smo mislili, da smo nekaj že dosegli. Ne množična manifestacija naših šolnikov in dijakov, niti neposredni poseg Sindikata slovenske šole v Rimu, številne brzojavke, med katerimi tudi poseg emotne delegacije, niso prepričali ministra in drugih, da bi pristali na to osnovno zahtevo. Najhuje pri tem pa je, da je bil omenjeni člen za slovenske šole sprejet že v prejšnji zakonodajni dobi in da ga je komisija potrdila tudi v sedanji zakonodajni

dobi, vse do prejšnje srede, ko se je očitno nekaj zgodilo; in ker do sprememb ne prihaja samo po sebi, lahko menimo, da je prav poseg protislovenskih in nacionalističnih organizacij bistveno vplival na to odločitev; če je to res, menimo, da je vsak komentar odveč.

Včerašnja razprava v senatu o tem členu, torej o popravku, ki ga je predložila skupina komunističnih senatorjev, se je začela s posegom sen. Jelka Gerbec, ki je obrazložila ta popravek. Dejala je, da je moralno nerazumljivo, kako je bilo moč odpraviti določilo, ki je predvidevalo izpopolnjevalne tečaje za šolnike, reprezentativne organe in intendanta za slovensko šolo in je torej vsebinsko kvalificiral zakonsko besedilo. Poudarila je, da so vse politične sile in tudi vlada v preteklosti sprejeli ta načela, dokaz za to pa je tudi v dejstvu, da je sam demokristjanski zakon predvideval ta popravek. Gre za rešitev nekaterih problemov slovenske šole, s katero so vsi soglašali in so jo tudi prejšnji ministri za šol-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Obisk predsednika SZDL Jugoslavije v Rimu

ROŽIČ: MANJŠINI ZAGOTOVITI ZAŠČITO, KI JI BO USTREZALA

RIM — Predsednik zvezne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Marijan Rožič je od včeraj na obisku v Rimu, na povabilo vsedržavne vodstva krščanskodemokratske stranke. Gre za vrnitev obiska, ki ga je delegacija KD opravila leta 1982 v Beogradu. Danes dopoldne se je Marijan Rožič sestal s predsednikom krščanskodemokratske stranke Flaminio Piccolijem in nekaterimi drugimi člani strankinega vodstva. Srečanje je bilo namenjeno izmenjavi informacij o stanju v obeh državah, večja pozornost pa je bila namenjena mednarodnim vprašanjem, kjer je italijanska stran še zlasti poudarila vlogo gibanja neuvršenih in njegova prizadevanja za premostitev sedanje ostre blokvske konfrontacije. Poseben poudarek je bil namenjen tudi Sredozemlju in vsestranski dejavnosti obeh držav, za vzpostavitev miru v tem delu Zemlje.

Kar zadeva italijansko - jugoslovanske odnose je bilo z obeh strani poudarjeno, da so ti odnosi zgled sodelovanja med dvema državama in da je osimski sporazum, na katerem temelji to sodelovanje, edini konkretni uspeh helsinške listine v Evropi, kar seveda nalaga obema državama, da to sodelovanje še krepita.

Govor je bil tudi o problematiki obeh manjšin in tu so predstavniki krščanske demokracije zagotovili, da bo prišlo do odobritve zakona za globalno zaščito slovenske manjšine v Italiji v najkrajšem času, obenem pa so izrazili zaskrbljenost zaradi upadanja števila pripadnikov italijanske narodnosti v Jugoslaviji.

Marijan Rožič je v zvezi s tem poudaril nujnost, da pride čimprej do odobritve zakona za globalno zaščito slovenske manjšine, brez diskriminacij glede na pokrajino, v kateri živijo Slovenci in da mora biti zakon tak, da bo ustrezal stvarnim potrebam manjšine.

Obravnavali so še nekatera druga vprašanja, kot na primer cestne povezave med obema državama, kjer je bila poudarjena nujnost za izpopolnitev cestnega omrežja, in ribolov na Jadranu, kjer je italijanska stran zelo zainteresirana za doseg sporazuma o sodelovanju.

Obisk se nadaljuje danes, ko bosta Rožiča sprejela predsednik senata Cossiga in načelnik parlamentarne skupine KD v poslanski zbornici Rognoni. V okviru obiska bo predsednik SZDL obiskal tudi predstavnike drugih političnih strank. Tako je predvideno srečanje s predstavniki KPI, PSI, PSDI, PLI in PRI. (BBR)

Enoten odgovor terorističnemu izzivu Strumentalizacija koristi prevratnikom

Komemoracija na rimski univerzi (Telefoto AP)

RIM — Medtem ko so vse družbene sile širrom po Italiji s komemoracijami in manifestacijami izrazile svojo ogorčenost zaradi terorističnega umora univerzitetnega profesorja in predstavnika CISL Ezia Tarantellija, se je včeraj sestal kabinetni svet, da bi v luči tega umora proučil politični položaj in da bi poiskal odgovor ob tem novem izzivu morilskega nasilja.

V kabinetnem svetu ni bilo pomislekov, obsojba je bila kategorična in enoglasna. Kak minister je bil morda bolj barvit od drugega, ker naj bi bil njegov resor morda tesneje povezan z vzroki tega zločina. Tako je minister za delo De Michelis spomnil, da je imel profesor Tarantelli s seboj poziv, kako je treba preprečiti referendum o draginski dokladi, s sklepnimi besedami, »če ne bo drugače, bomo pozvali volivce, naj se izrazijo proti«. De Michelis smatra ta poziv za Tarantellijev testament, ki ga je treba spoštovati. Notranji minister Scalfaro pa je ob vsem navedel, da nastajajo vrzeli prav v trenutkih, ko se zaostri politično, družbeno in sindikalno življenje. Vsi ministri so se torej strinjali, da je treba za vsako ceno preprečiti referendum, kj bi vnesel razkol v italijansko družbeno življenje in izničil dosedanje gospodarske uspehe. Predsednik Craxi

pa je poudaril, da sedanji teroristični val nima ne izhoda in ne izgledov in da ne bo nikoli dosegel razsežnosti prvega vala. Država je sedaj bolj pripravljena za protiteroristični boj. Vsekakor pa je treba po Craxijevih besedah poleg sil pregona sprožiti tudi čut odgovornosti do splošnih interesov.

Kakšni naj bi bili ti interesi, ni povsem jasno. Vsekakor pa je KPI ogorčena ob strumentalizaciji umora Ezia Tarantellija. Tajnik KPI Natta je včeraj pozval k trezni razsodbi in oceni sedanjega položaja in obsodil strumentalizacije, ki v bistvu dajejo prav terorističnim blodnjam. »Kri Ezia Tarantellija se ni še posušila na asfaltu in že so sprožili škandalozno propagandistično kampanjo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na miljski Listi Frausin kandidira pet Slovencev

NA 5. STRANI

Ameriški dolar zdrsnil pod 2.000 lir

RIM — Prvič po dveh mesecih je ameriški dolar včeraj kotiral manj kot 2000 lir. Včeraj je ameriška deviza veljala v Italiji ob zaključku denarne borze 1991 in je zgubila približno 25 točk v primerjavi s svojo vrednostjo v sredo. Maksimum je dolar dosegel 26. februarja letos, ko je bilo treba za en dolar odšteti 2167,9 lire.

Denarni trg v Italiji je bil včeraj dokaj nemiren. Operaterji so bili še kar negotovi, saj si nihče ni na jasnem, kako je pravzaprav z ameriškim gospodarstvom. Še zlasti skrbi finančne operaterje trdnost ameriškega bančnega sistema.

Če je lira pridobila na vrednosti do dolarja, pa je močno izgubila v odnosu do drugih evropskih deviz, še zlasti do nemške marke, ki je včeraj veljala 639,8 lire. Kurz funta šterlinga in švicarskega franka pa je ostal v bistvu nespremenjen.

V ponedeljek začetek pogajanj za delovno pogodbo novinarjev

RIM — V ponedeljek popoldne se bodo končno začela pogajanja med predstavniki FNFI, enotnega sindikata novinarjev in Fieg, zveze založnikov, za obnovitev delovne pogodbe novinarjev, ki je zapadla že 31. decembra lani. Pogajanja bodo na sedežu Fieg v Rimu, v zahtevni platformi novinarjev, pa so točke, ki zadevajo uvedbo novih tehnologij, vprašanje brezposelnosti, finančne izboljšave in vprašanja svobode tiska.

Začetek pogajanj gre očitno pripisati pritisku političnih sil in posredovanju ministra za delo De Michelisa, ki je pozval tako novinarje kot založnike, naj sedejo za pogajalno mizo. Včeraj sta se sestali na ločenih sestankih pogajalska komisija FNFI in vsedržavni svet založnikov.

Dan FJK v znamenju dvostranskih srečanj in pogovorov

VLASTA BERNARD

LJUBLJANA — Na 24. mednarodnem sejmu Alpe - Adria je bil včeraj uradni dan, posvečen Furlaniji - Julijski krajini in torej tudi slovenskemu gospodarstvu v Italiji. Člani gospodarske delegacije iz naše dežele, ki jo je vodil predsednik tržaške Trgovinske zbornice in deželne Unioncamere, inž. Giorgio Tombesi, so se zjutraj najprej udeležili začetka del mednarodnega posvetovanja o prometu in zvezah v prostoru Alpe - Jadran, ki je ves dan potekal v kongresnem centru Cankarjevega doma. Odprl ga je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije inž. Marko Bulc, v imenu italijanskega zastopstva pa je imel referat inž. Tombesi.

Ob 11. uri je bilo v prostorih slo-

venske Gospodarske zbornice tradicionalno delovno srečanje uradne italijanske delegacije, v kateri so poleg predsednikov, oziroma zastopnikov vseh štirih pokrajinskih trgovinskih zbornic iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona, bili tudi deželni odborniki za turizem Nodari, člani mešane zbornice Italjug ter zastopnika Slovenskega deželnega gospodarskega združenja dr. Vito Svetina in Stanislav Bole. S slovenske strani pa so se pogovorov poleg predsednika Bulca udeležili še podpredsednik GS Lojze Rožman, odgovorni za obmejno izmenjavo Aljoša Mrak, predstavnik Zvezne gospodarske zbornice v SFRJ dr. Boris Zidarič in drugi. Voditelja obeh delegacij sta navzočim opisala aktualne gospodarske razmere v Sloveniji oziroma v Furlani-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vodji gospodarskih delegacij F-JK in SR Slovenije Tombesi in Bulc (za njim) med obiskom razstavnega prostora SDGZ

• Večina zavrnila popravke

NADALJEVANJE S 1. STRANI

stvo odobrili. Sen. Gerbec je nato o braziložen omenjeno besedilo in se je še zlasti zaustavil pri potrebi po avtonomiji slovenske šole, ki je sedanjosti uradi pri skrbništvih, brez vsakršne operativne pristojnosti, nikakor ne morejo zajamčiti. V utemeljitev te zahteve je sen. Gerbec dodal, da je to vprašanje že dolgo rešeno v Dolini Aoste in na Južnem Tirolskem in tako ta zakonski osnutek predvideva za drugi dve manjšini že posege višjega interesa. Za slovensko šolo pa je zamuda čedalje daljša. Delegirani odloki obstajajo že enajst let, slovenska šola v tem okviru pa še nima svojega pravega mesta. Vse se odvija naključno, po staremu načinu. Tako ni mogoče nadaljevati, saj mora biti slovenska šola primerno vključena v šolski sistem. Slovenska manjšina ni nekaj podtalnega ali nepoznanega, je sestavni del družbe, je priznana manjšina, zaščiti ji jamčijo ustava in mednarodne listine. Vrsta dejavnikov to dokazuje, tudi obveza italijanske vlade, ki jo je na mednarodni ravni sprejel predsednik vlade Craxi.

To priznanje mora priti do izraza tudi v italijanski zakonodaji. Skrajni čas je, da do tega pride. Določila o slovenski šoli so sestavni del tega priznanja. Zahteva o tem je enotna, dokaz je že v polnoštevni udeležbi na torkovi manifestaciji. Številni krajevni dejavniki so posegli v korist tega ukrepa, od šolskega skrbnika do prefekture; tudi glede na to enoglasno zahtevo je sen. Gerbecova predlagala, naj senat odobri ta predlog.

V razpravo je posegel socialistični senator Garibaldi, ki je začel z ugovorovitvijo, da gre pri vprašanju slovenske manjšine za »težko in zapleteno stvarnost, ki ne potrebuje novih vzemirjenj«. Omenil je srečanje z enotno delegacijo in dejal, da obstaja pri manjšini razpoložljivost, da se začne obravnavati vprašanje začeti s stičnimi točkami Cassandrove komisije. Garibaldi je dejal, da namerava tudi vlada predložiti svoje zakonsko besedilo in da namerava senatna komisija opraviti svoje delo čimprej. Dodal je še, da bi senat, če bi sprejel ta popravek, zadevo nekako izsilil in vsekakor sedaj senatna zbornica ni dovolj poučena o zadevi, da bi lahko o njej razpravljala. Zato je Garibaldi prosil sen. Gerbecovo, naj umakne svoj predlog in napovedal »v osebnem imenu«, da se bo sicer izrekel proti temu popravku.

Komunistični senator Battello je nato poglobil celotno zadevo. Vprašal se je, kaj se je zgodilo v zadnjih desetih dnevih, da se je stanje tako radikalno spremenilo. Poudaril je, da gre za bistveno nazadovanje, medtem ko v zakonskem besedilu ostajajo nespremenjene ugodnosti za južnotirolske in za valdostanske šole. Francozi

in Nemci pa nimajo po ustavi večjih pravic od slovenske manjšine, nasprotno, iz vrste dokumentov — in tu je Battello med drugim citiral zakon o evropskih volitvah — izhaja enaka raven vseh teh treh manjšin. Tudi ustavno sodišče je v pomembni razsodbi priznalo slovensko manjšino, ta zakonski osnutek pa vsebuje grobo diskriminacijo in postavlja Slovence na raven Albancev, Grkov in drugih jezikovnih skupnosti v Italiji. Battello je nato kritiziral Garibaldija in dejal da je bilo šolstvo vedno obravnavano ločeno, kar je jasno razvidno iz vseh obstoječih zakonov in bi bilo zato edino pravilno, da bi tudi tokrat o slovenski šoli govorili skupno z ostalimi šolami.

Poročevalec demokristjan Mezzape-sa je lakonično dejal, da sicer ne more pozitivno oceniti predloga, vendar pa prepričano odločitev vladi zaradi »mednarodnih povezav«.

Tudi minister za šolstvo Franca Falcucci je bila zelo kratka. Dejala je, da o organih (in tu je mislila tako reprezentativni šolski organ kot tudi šolskega intendanta) ni mogoče govoriti na tej ravni, ki za to ni pristojna, vse ostalo pa je v zakonu že itak zapodeno.

Po tem posegu je predsedujoči podpredsednik senata, demokristjan De Giuseppe vprašal sen. Gerbecovo, ali ne bi bila pripravljena spremeniti popravka v resolucijo o čl. 24, ki bi jo vlada sprejela kot priporočilo.

Komunistična senatorka je izrazila pripravljenost, vendar pa je Falcucci-jeva skoraj osorno odvrnila, da lahko sprejme samo splošno priporočilo, ki seveda ne sme natančno navajati novih šolskih organov. Na to sen. Gerbecova ni pristala in tako so o resoluciji glasovali. Za resolucijo so glasovali komunistični senatorji ter Južni Tirolec Brugger in Valdostanec Fosson proti pa vsi ostali, tako da je bila resolucija zavrnjena za tri glasove. Nato so glasovali o popravku in tudi ta je bil zavrnjen. Vladna večina je s tem opravila svoje.

O zakonu o reformi višje srednje šole so razpravljali še v poznih večernih urah. Seveda pa ta razprava ni dokončna, saj bo moral osnutek še v poslansko zbornico in že napoveduje, da bo postopek za odobritev zelo dolg in da zakon sploh ne bo odobren še zlasti, če bo prišlo do predčasnih volitev, ki jih marsikdo že napoveduje za prihodnjo pomlad.

Vendar pa v tem trenutku to ni bistveno. Bistveno je namreč dejstvo, da smo lahko ugotovili, da se je vladna večina strinjeno izrekla za najbolj restriktivno stališče, ki je bilo nedvomno izdelano na pritisk tržaških nacionalističnih krogov. To ni naš komentar, to je ugotovitev dejstva, ki se samo komentira in ki ga bo pač treba upoštevati tudi v bodoče.

BOJAN BREZIGAR

• Enoten odgovor

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Rekli so in to še ponavljajo, da je vzrok Tarantellijske smrti zaostreitev družbenega spopada bližnjega se referendumu. To trdijo, da bi polemizirali z nami, s tem pa ne napadajo nas, temveč opravičujejo teroriste. Član tajništva Occhetto pa je v pismu predsedniku RAI Zavolju protestiral, ker sta tudi radio in televizija prikazala sedanjih zločin kot posledico družbenega zaostrovanja ob referendumu.

Sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL pa je ob logičnih razhajanjih poudarjala predvsem zahtevo po enotnosti, po treznem presojanju in po še večji budnosti pri preprečevanju, da bi se terorizem ponovno razbohotil. Predsednik Pertini je ob tem novem zločinu opomnil, da je v terorističnih vrstah že res ogromno skesancev, da

pa se ni do sedaj kesal še nihče od onih, ki za kulisami vodijo niti italijanskega terorizma.

Preiskovalci pa trenutno iščejo predvsem oba morilca. V Rimu so večeraj izvedli številne hišne preiskave in zaslišali na stotine domnevnih simpatizerjev iz vrst avtonomije. Pred letom dni so namreč pri Rimu odkrili oporišče rdečih brigad, kjer je bilo v seznamih raznih osebnosti tudi ime Ezia Tarantellija. Poleg identikitov obeh morilcev nimajo baje preiskovalci drugega, da bo treba še počakati na otipljivejše sledove.

Medtem pa so že stekle priprave za današnji pogreb Ezia Tarantellija v Rimu. Sindikalna zveza bo poslala na pogreb svoje delegacije iz vse Italije, da bo sindikat vsaj ob tako tragičnem dogodku ponovno poudaril svojo enotnost.

• Dan Furlanije-Julijske krajine

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ji - Julijski krajini in se vsak zase še posebej ustavila pri vprašanju obmejnega blagovnega prometa, oziroma poslovanja po avtonomnih računih, pri avtocestnih povezavah, pri vprašanju sodelovanja severno-jadranskih pristanišč in pri skrbi za razvijanje gospodarskega sodelovanja na višji ravni.

Na pozitiven sprejem pa je na slovenski strani naletel tudi predlog inž. Tombesija o konkretnem poskusu ustanovitve skupnih carinskih uradov na meji v tržaški pokrajini, kakor je to že v navadi med državami članicami EGS.

Delegacija Furlanije - Julijske krajine se je nato v spremstvu gostiteljev z Gospodarske zbornice SR Slovenije napotila na Gospodarsko razstavišče, kjer si je ogledala paviljon članic, delovne skupnosti Alpe - Jadrana in se ustavila pri obeh razstavnih pro-

storih, ki drug ob drugem kolektivno zastopata našo deželo. To sta uradni predstavni prostori Avtonomne dežele FJK, ki ga je letos pripravila goriška Trgovinska zbornica, in izredno okusno urejen in obsežen prostor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, kjer nastopa 27 njegovih članov. Gostje so se pri obeh razstavnih prostorih ustavili v prijateljskem pogovoru z gospodarskimi zastopniki, nato pa so si ogledali ves paviljon in razstavne prostore drugih italijanskih podjetij, ki se posamično predstavljajo v njem.

Popoldne so člani slovenske in italijanske delegacije v nevezanih srečanjih nadaljevali pogovore o skupnih problemih in o možnostih nadaljnjega sodelovanja, zvečer pa se je dan FJK zaključil z uradnim sprejemom, ki so se ga udeležile številne gospodarske in politične osebnosti iz Furlanije - Julijske krajine in SR Slovenije.

VLASTA BERNARD

Francija le s težavo umaknila svoje ugovore

Po osmih letih dosegli sporazum o vstopu Španije in Portugalske v EGS

BRUSELJ — Zunanji ministri evropske deseterice so sinoči dosegli popoln sporazum glede vstopa Španije in Portugalske v EGS. V belgijskem glavnem mestu uspeh soglasno pripisujejo diplomatskim vrlinam italijanskega zunanjega ministra Andreottija, ki je sejo vodil, kot začasni predsednik ministrskega sveta. Do ključnega razpleta je prišlo, ko je Francija umaknila svoje pomisleke glede sporazma o vinu in o ribolovu.

Včerašnji rezultat je sad osemletnih prizadevanj na najrazličnejših

ravnih. V teh letih je večkrat kazalo, da je šlo vse po zlu, zadnjič pred dvema letoma, ko je francoski predsednik Mitterrand načrt kratkomalo odpravil, češ da je preuranjen in povsem nedozorel.

Problem je bil še zlasti zaradi Španije, ki je od obeh razvitejših držav. Označujejo jo posebni odnosi, ki jih ima z državami Latinske Amerike, z arabskim svetom (nima na primer diplomatskih stikov z Izraelom) ter z vsemi sedozemskimi državami. Njen vstop v EGS sta podpirali še zlasti

ZR Nemčija, ki ima v Španiji velike interese in Italija, ki pa se od vseh evropskih držav lahko največ boji španske konkurence. Med drugim Španiji pritiče 60 poslancev v evropskem parlamentu in dva komisarja.

□ VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je včeraj sprejel v Vatikanu nizozemsko kraljico Beatrix. To je prvi obisk nekega protestantskega nizozemskega suverena pri poglavarju rimskokatoliške Cerkve.

Ameriška ponudba vse preveč smrdi po diktatu

Bonski pomisleki glede sodelovanja pri raziskavah o »vesoljskem ščitu«

BONN — Ameriška ponudba o zahodnoevropski in zahodnonemški udeležbi pri uresničevanju raziskovalnega programa v okviru Reaganove »strateške obrambne pobude« (SDI) je še vedno osrednji predmet pogovorov in ugihanj v Bonnu. Čedalje bolj očitno je, da je ta ponudba presenetila bonsko vlado in jo spravila v zadrego.

Iz krogov Kohlove koalicijske vlade je slišati jasne izjave, da je Bonn slej ko prej proti oboroževalni dirki v vesolju. Hkrati pa je še odprto vprašanje, ali bo Zvezna republika sodelovala pri uresničevanju raziskovalnega programa. Toda oboroževanje v vesolju je treba preprečiti, je izjavil vladni predstavnik. V vladnih krogih poudarjajo, da so v javnosti pretiravali, ko so izjavo kanclerja Kohla na nedavnem mednarodnem obrambnem simpoziju v Münchnu tolmačili, kot nedvoumno privolitev v »vojno zvezdo«. Dokler Američani še razmišljajo o svojih načrtih, se Bonn ne more dokončno odločiti.

Kancler se bo po napovedih iz vladnih krogov o celotni problematiki SDI pogovoril s predsednikom Reaganom, ko se bo le-ta v začetku maja mudil

v Bonnu. V Bonnu menijo, da je treba pismo ameriškega obrambnega ministra Weibergerja, v katerem poziva članice NATO, naj se v 60 dneh odločijo o sodelovanju, razumeti tako, da to ni poziv k sodelovanju, ampak k »razmišljanju«. Nekateri zahodnonemški komentatorji so bolj neposredni. Zanje je rok šestdesetih dni kratko in malo »nesramnost«.

Namestnik voditelja parlamentarne skupine SPD Horst Ehmke je v posebni izjavi poudaril, da Američani ustvarjajo paniko, ko pozivajo zaveznike k čim hitrejši odločitvi o razvoju SDI. Ehmke zlasti opozarja na protislovje v ameriškem stališču: doslej so ZDA trdile, da je samo velik napredek v razvoju SDI prisilil Sovjetsko zvezo, da se je vrnila na pogajanja v Ženevo, zdaj pa je slišati najnovejšo utemeljitev, da mora Zahod odgovoriti, ker ima Moskva tolikšno prednost v vesolju.

Ne gre za to, trdi Ehmke, da potrebujejo Američani evropsko udeležbo, da bi lahko uresničevali svoje vesoljske pobude, njim gre očitno za povsem nekaj drugega: če bi se evropski zavezniki izrekli za sodelovanje pri uresničevanju raziskovalnega

programa, ker jim govorijo, da bo do sicer v tehnološkem pogledu potisnjeni vstran, bo mogoče ta sklep »prodati« ameriškem kongresu in ameriški javnosti kot podporo evropskih zaveznikov za SDI. S tako privolitvijo bo mogoče v kali zatreti kritiko na račun SDI in opravičiti nov orjaški program oboroževanja.

SPD se bo z vso odločnostjo uprla slehernemu poskusu, je poudaril Ehmke, da bi z udeležbo v raziskovalni dejavnosti v okviru SDI pognali v tek nov orjaški in obrambno in politično nesmiselni oboroževalni program. Po mnenju SPD se mora človeku upirati, kakšnemu pritisku so izpostavljeni evropski zavezniki ZDA po načelu »zdaj palica zdaj korenček«. V kratkem bo socialdemokratska stranka v Bundestagu predstavila javnosti poročilo, v katerem bo obširno pojasnila svoje stališče do sodelovanja v vesoljskih projektih. SPD se je odločila za samostojen civilni raziskovalni program v vesolju in za evropski ogledniški satelit. SPD poziva zvezno vlado, naj v tem pogledu tesno sodeluje s Francijo in drugimi zahodnoevropskimi državami.

BOŽIDAR PAHOR

Napetost v Libanonu

Položaj v Libanonu se ponovno zaostrojuje, saj so občasni spopadi med rivalskimi skupinami zajeli skoraj vso libanonsko ozemlje. Na zaslednem Jugu pa izraelske okupacijske sile nadaljujejo z represijami, obenem skrbno motrijo sirske položaje, da ne bi doživeli presenečenja (Telefoto AP)

Iransko-iraška vojna tone v pozabo

Spopadi v Zalivu postajajo rutinski

BAGDAD, TEHERAN — Začaranemu krogu napadov in protinapadov na civilne objekte v iransko-iraški vojni ni videti konca. Prav ta že rutinski potek ponovno grozi, da bo svet pozabil na to vojno, pozabil na žrtve in prikril bojazni, ki grozijo vsemu svetu ob spopadu na tako pomembnem geopolitičnem območju kot je Zaliv.

Iraško letalstvo je prejšnjo noč ponovno bombardiralo Teheran, dopoldne pa so letala bombardirala še druga štiri mesta in napadla tudi dva vojaška objekta globoko na iranskem ozemlju. Bagdad je tudi sporočil, da so njegova letala včeraj napadla pri iranskem terminalu na otoku Karg »velik plavajoči objekt, v bistvu tanker, te vesti pa ni še nihče potrdil.

Iran je včeraj ponovno izstrelil na Bagdad vodeno raketo in nadaljeval s topniškim obstreljevanjem Basre. Kot rečeno vojna ponovno tone v pozabo in bo ponovno vzbudila pozornost ob kakem večjem premiku na fronti. V Teheranu že napovedujejo kopensko ofenzivo obenem navajajo, da bodo pristali na mirovna pogajanja le po zrušenju iraškega Huseinovega režima.

Že letos bodo v Jugoslaviji prodajali japonske avtomobile

LJUBLJANA — Jugoslavija postaja zanimivo tržišče tudi za japonske proizvajalce. Najnovejša vest s tega področja je, da je ljubljanska Avto-tehna podpisala v Tokiu predpogodbo z japonskim Nissanom o konsignacijski prodaji Nissanovih avtomobilov v Jugoslaviji. Letos naj bi preko konsignacije ponudili okoli 300 vozil, prodajati pa naj bi jih začeli v začetku septembra.

Japonci želijo od Jugoslovancev kupiti v zameno avtomobilske žaromete,

aluminijasta avtomobilska platišča, pnevmatike in še kaj.

Že letos naj bi z uvozom teh 300 avtomobilov izvozili za okoli milijon dolarjev jugoslovanskih izdelkov. Menjava bo seveda prihodnje leto imela povsem drugačno dolarsko številko, do sedaj predvidena dva tipa vozil pa bodo razširili tudi na ostalo, med drugim dizelsko ponudbo. Servisi za Nissanova vozila bodo urejeni v 26 Avto-tehničnih servisih po državi. (dd)

Koreja vrnila čoln Kitajski

SEUL — Južna Koreja je včeraj vrnila LR Kitajski raketni čoln, ki je pred dnevi ostal brez goriva v korejskih ozemeljskih vodah. Istočasno so Korejci vrnili tudi 13 preživelih mornarjev in trupla šestih, ki so bili ubiti v spopadih na ladji.

Koreja in Kitajka nimata diplomatskih odnosov in sporazumu o izročitvi čolna in njegove posadke pripisujejo velik pomen. Obe strani sta izrazili zadovoljstvo nad uspehom pogovorov.

OD POLNOČI BENCIN DRAŽJI

RIM — Danes se bo sestal CIP, ministrski odbor za cene, ki bo sklenil podražiti bencin za 20 lir (ne za 10 kot so doslej govorili), tako da bo liter supra od polnoči veljal 1330 lir. Istočasno se bo podražilo plinsko olje za avtomobile in sicer za 8 lir pri litru (odslej 755), medtem ko bo plinsko olje za ogrevanje nekoliko cenejše.

Do sprememb pri cenah petrolejskih derivatov prihaja zaradi spremenjenega odnosa med ceno teh proizvodov v Italiji (seveda brez davkov) in povprečno ceno v državah evropske deseterice. V vladnih krogih trdijo, da so pogoj za spremembo cene naftnih derivatov dozoreli že prejšnji teden, v tem tednu pa se je razmerje še poslabšalo v škodo Italije.

IO SKGZ o sedanjem boju za globalni zaščitni zakon

Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je v torek v Gorici obravnaval boj slovenske narodnostne skupnosti za globalni zaščitni zakon. Podrobno je preučil zadnje dogodke in predvsem obsežno delo, ki ga je opravila enotna slovenska delegacija, ki je bila pri predsedniku SZDL Jugoslavije Marjanu Rožiču, je obširno in poglobljeno zagovarjala naše zahteve na avdiciji senatne komisije in se nato sestala še s predstavnikom DP in z generalnim tajnikom KPI Natto. Izvršni odbor je podčrtal važnost enotnosti vseh Slovencev in nujnost odločnega skupnega nastopa, kot je bil v teh dneh s stavko šolnikov in dijakov za obrambo slovenske šole. Odbor je sprejel tudi izjavo, s katero zahteva ponovno vključitev člana v korist slovenske šole v zakon, o katerem razpravlja senat in ki se nanaša na reformo višjega šolstva v Italiji. Odbor je obsežno razpravljal o nacionalistični in šovinistični kampanji, ki je vedno bolj ostra tako v Gorici kot v Trstu.

Nato je izvršni odbor razpravljal o pripravih za primerno proslavo štiridesete obletnice osvoboditve in o razgovoru s predstavniki borčevskih organizacij in drugih. Prišlo je do razveseljivega soglasja in do skupnih pobud, katere bodo v kratkem sporočili javnosti. Predvsem pa za pripravo širše proslave, ki naj bo izvedena v istem demokratičnem duhu razdobja boja za osvoboditev in ki naj ima v ospredju vprašanja nadaljnjega razvoja sožitja na našem področju.

Koprška delegacija pri SSK

V soboto, 30. marca, bo na obisku pri pokrajinskem vodstvu Slovenske skupnosti v Trstu delegacija Obalne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva iz Kopra. V okviru rednih stikov med organizacijama bo obalna SZDL tako vrnila obisk, ki ga je že pred časom opravila v Kopru SSK.

Srečanje, ki bo na sedežu Slovenske skupnosti v Trstu v dopoldanskih urah, bo posvečeno izmenjavi informacij in stališč o aktualnih vprašanjih narodnostne politike na našem področju, predvsem v zvezi z bojem za globalno zaščito Slovencev v Italiji, drugi del pa bo posvečen poglobljeni razpravi o gospodarskem položaju v obeh regijah, o možnih skupnih pobudah na obeh straneh meje in o nevarnosti načrtov, kot sta termoelektrarna in premogovni terminal, ki jim Slovenska skupnost nasprotuje.

Zadovoljiva bilanca Iskre za lansko poslovno leto

LJUBLJANA — V torek, 26. marca, je bila v SOZD Iskra v Ljubljani tradicionalna tiskovna konferenca ob zaključnem računu za leto 1984 te naše največje slovenske sestavljene organizacije združenega dela.

Predsednik kolektivnega poslovnega odbora SOZD Iskra Boris Lasič je v uvodu na kratko ocenil lanskoletno bilanco Iskre in jo, kljub nekaterim izgubam v posameznih delovnih organizacijah, ocenil kot zadovoljivo. Tako je lanskoletni celotni prihodek Iskre znašal 136,41 milijarde dinarjev in je bil za 68,7% večji kot leta 1983. Pri tem so materialni stroški narasli v strukturi skoraj na 70% celotnega prihodka, kar priča, da je inflacija prizadela Iskro predvsem po stroškovni plati. Zato se je dohodek v vrednosti 38,6 milijarde dinarjev povečal le za slabih 53%. Čisti dohodek je znašal 22,4 milijarde, akumulacija je znašala 5,6 milijarde, kar je treba oceniti kot ugodno. Med negativne rezultate lanskega poslovanja pa je treba vsekakor šteti izgubo v delovni organizaciji Telematika, ki je v celoti znašala nekaj nad tri milijarde dinarjev. Ta izguba je sicer pokrita do višine poldruge milijarde, medtem ko so manjše izgube izkazale še delovne organizacije Široka potrošnja, Avtomatika in Elektrozveze, vendar so bile vse pokrite ob zaključnem računu.

Iskrin lanski celotni izvoz je znašal 215,6 milijona dolarjev, kar je za 3,2% več kot leta 1983. Konvertibilni izvoz je znašal 156,7 milijona dolarjev ali za 5,7% več kot v predhodnem letu, vendar sta obe številki pod planom za lansko leto. Uvoz pa je lani znašal 111 milijonov dolarjev, od tega 95,9 milijona dolarjev s konvertibilnega območja, kar je glede na predhodno leto povečanje za 4,1%. Pogoji za uvoz reprodukcijskega materiala so bili zaostreni celotno lansko leto, še huje pa je bilo z uvozom opreme, ki je znašal le 7,1 milijona dolarjev ali komaj 25% predvidenega plana, pri čemer je treba opozoriti, da zastarela oprema že direktno vpliva na zmanjšano izvozno sposobnost blagovnega asortimama Iskrinih organizacij.

V nadaljevanju konference je bilo izpostavljenih tudi nekaj perečih vprašanj, zlasti nekaterih ekoloških problemov kot je onesnaženje reke Krke v Beli krajini s PBC in je povzročitelj tega Iskrina DO Kondenzatorji v Semiču ter nedavno izlitje petroleja v Iskrinem industrijskem kompleksu Stegne, ki leži tik ljubljanskega vodovodnega območja. Poudarjeno je bilo, da gre tu tudi za vprašanje naše ekološke zavesti, tako v Iskri kot v širši slovenski družbeni skupnosti in za katero lahko rečemo, da še ni zadovoljiva. Iskra si zato prizadeva, da bodo vsi njeni bodoči investicijski programi ekološko čim čistejši, sklenila pa je tudi pregledati skupaj z občinami, kjer ima tovarne, tudi dosedanje stanje in tehnologijo, da bi v prihodnje ne prihajalo več do onesnaževanja okolja z nevarnimi kemikalijami, ki jih Iskrine tovarne uporabljajo v svoji proizvodnji in tehnološkem procesu. Sicer pa oba ekološka problema kažeta na premajhno pozornost Iskrinih delavcev do lastnega okolja. Direktorji posameznih Iskrinih tovarn, oziroma delovnih organizacij, ki so povzročile ekološke probleme so nato novinarjem natanko obrazložili nastanek onesnaževanja in prizadevanja za njihovo odpravo, pri čemer so odločno poudarili, da ni nikjer šlo doslej za namerno prikrivanje teh dejstev.

Ob koncu konference so novinarjem predstavili še tako imenovano Iskrino »modro knjigo« o mikroelektroniki, s katero bi Iskra rada seznanila kar najširši krog ljudi s svetovnim izzivom mikroelektronike, katere razvoj je bistvenega pomena za doseganje ključnih gospodarskih, izvoznih in splošnih družbenih ciljev SR Slovenije v prihodnje ter temeljni element prestrukturiranja njenega gospodarstva. Hkrati so tudi napovedali izid še nekaterih »modrih knjig«, ki bodo poljudno in tehtno spregovorile o teleinformatiki, računalništvu, aktoriki in modernih komponentah kot temeljih naše sedanje, v svetu že nastajajoče informativne družbe.

DUŠAN ŽELJEZNOV

Na učiteljskem seminarju v Piranu poudarili skrb za italijanščino

PIRAN — V Piranu se nadaljuje štiridnevni seminar jezikovnega usposabljanja učiteljev italijanščine kot jezika družbenega okolja v šolah s slovenskim ter hrvaškim in srbskim učnim jezikom. Udeležuje se ga nad 90 osnovnih in srednješolskih učiteljev iz Slovenije in sosednje Hrvatske. Seminar je prerastel v že tradicionalno obliko izpopolnjevanja pedagoških delavcev ter izmenjave izkušenj pri tako pomembnem delu kot je prav vzgoja za dvojezičnost. Seminar organizirata Unija Italijanov Istre in Reke ter Ljudska univerza v Trstu, sodelujeta pa še reški pedagoški inštitut ter koprška enota zavoda za šolstvo. Program oblikujejo strokovni predavatelji ne le iz obeh republik, kjer uporabljajo italijanščino kot drugi jezik, temveč tudi iz Italije. Prav slednji so na piranskem seminarju predstavili nekatere didaktične novosti. Letošnji seminar jezikovnega usposabljanja odlikuje zanimiva posebnost. Na otvoritveni slovesnosti so namreč predstavili rezultate prvega tekmovanja iz italijanskega jezika kot jezika družbenega okolja.

Bilo je v začetku marca v istrskem Vodnjaju. Udeležilo se ga je 41 učencev iz 22 osnovnih ter 21 iz enajstih srednjih šol večinskega naroda. To medrepubliško tekmovanje so organizirali zato, ker imajo učenci na slovenski obali veliko predznanje iz italijanskega jezika, da bi lahko sodelovali na republiških tekmovanjih kot je to običajno za ostale jezike. Učenci so se tokrat prvič izkazali v

spretnosti pisnega sporočanja, pri čemer so pokazali izredno bogato znanje italijanščine. Žirija, ki je imela resnično težko delo, je izbrala šest najboljših po tri iz osnovne in po tri iz srednješolske skupine. Zanimivo je, da so kar štirje od najboljših iz Izo-

le in Kopra, kar je zagotovo rezultat poglobljenega in kakovostnega izobraževanja za dvojezičnost na slovenskih tleh. Vsi udeleženci tekmovanja so dobili knjižne nagrade, šest najboljših pa čaka nagradni izlet v Italijo. M. Muženič

A. Negri v Cankarjevem domu

LJUBLJANA — Danes bodo v Cankarjevem domu v Ljubljani odprli fotografsko razstavo Ambrogia Negrija, ki jo je organizirala skupina Photo-Imago. Naslov razstave je »Najbolj tajna vrata« in prinaša fotografije, ki so bile narejene s tehniko kolaža.

Vzpenjača iz Škocjanskih jam

MATAVUN — V turistični organizaciji Portorož imajo že skoraj vse nared za ureditev izhoda iz Škocjanskih jam v Veliki dolini pri Matavunu. Prav ta izhod (gre za izredno strmo pot s 64-odstotnim vzponom — 70 metrov višinske razlike) je bil doslej Ahilova peta, ki je ovirala hitrejšo uveljavljanje te priljubljene kraške jame. Kot nam je včeraj povedal Roman Krejančič, vodja marketinga in naložb, pa so v tej delovni organizaciji uspeli združiti približno 200 milijonov dinarjev za vzpenjačo, ki bi premagovala ta najstrmejši del poti iz kraške jame. Ta bo

z dvema kabinama, po ozkotirnih tračnicah, na uro prepeljala do 600 potnikov.

Poleg tega bodo na pol poti med vhodom in izhodom iz jame zgradili veliko parkirišče za 25 avtobusov in 300 osebnih avtomobilov ter objekt s sanitarijami, točilnico, restavracijo, prodajalno spominkov in sprejemno-informativno pisarno. Poleg zagotovljenega denarja so nared tudi načrti, zdaj izbirajo le še primerne izvajalce, z deli bodo začeli jeseni in po novem prevažali obiskovalce že v sezoni leta 1986.

B. Š.

Sodobno kmetijstvo lahko onesnaži okolje

VIDEM — Deželni odbornik za kmetijstvo Antonini je spregovoril o odnosu med kmetijstvom in varstvom okolja. Poudaril je, da je lahko kmetijstvo učinkovito sredstvo za zaščito okolja, v katerem živimo, vendar lahko privede tudi do obratnih posledic.

Antonini je tu omenil nepravilno kopanje zemlje na strmih pobočjih, sekanje gozdov, hiter turistični razvoj itd. Poleg tega pa obstaja še hujska nevarnost, to je nevarnost onesnaževanja okolja, do katerega privede nesmotna raba kemičnih gnojil, pesticidov itd. Škodljivo je tudi izločanje odpadnih vod, tudi pri uporabi namakalnih naprav je potrebno upoštevati določene načrte. Prav zato, je zaključil Antonini svoj poseg, se bo dežela zavzela za to, da bi čimbolj omejili negativne posledice sodobnega kmetijstva na okolje.

Nove prometne zveze in turizem

PORDENON — Na Piancavallu je bila včeraj okrogla miza o prevozih in turizmu, ki so se je udeležili odborniki alpskih dežel s posebnim statutom.

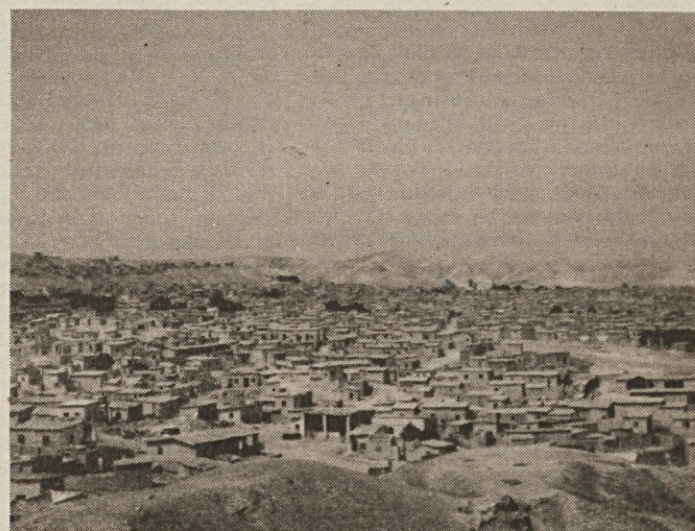
Odbornik za turizem F-JK Vespasiano je v svojem posegu poudaril, da v naši deželi najbolj cveteta obmorski in hribovski turizem, okrepiti pa je potrebno »ravninski« turizem, saj nudi veliko zanimivosti in lepote. Prav gotovo, je nadaljeval odbornik, da bodo nove železniške in avtocestne povezave odprle nove možnosti za razvoj turizma. Predstavniki Južne Tirolske je s svoje strani poudaril vlogo prelaza pod Brennerjem, najbolj »zaprt« pa ostaja Dolina Aoste.

iskali okolico Jeruzalema z arabskimi avtobusi in takšiji, ki edini vozijo na židovski praznični dan. Najprej na Oljsko goro, kjer je urejeno prijetno turistično razgledišče, s katerega vidiš vse mesto kot na razglednici. Z nama je bil tokrat Sergio, študent iz Ancone, ki je vse to že videl. Bil nama je za vodnika, ker je imel časa na pretek. Moral je namreč ostati v tem mestu še nekaj dni, dokler ne dobi mesta v letalu za Rim.

Z Oljske gore smo šli v vrt Getzemani, ki je sedaj zelo majhen in obsega nekako četrtno tržaškega ljudskega vrta, je pa popolnoma nem in brezobličen. Od tod pa nazaj v stari Jeruzalem. Tokrat skozi ene od manjših vrat, vrat sv. Štefana. Najprej smo si ogledali veličastno Omarjevo mošejo z zlato kupolo, ki kraljuje nad vsem Jeruzalemom. V sredini le-te, ki je okrašena z zlatimi mozaiki neprecenljive vrednosti, kraljuje kamen, mohamedansko najsvetejši. Na njem je še vidna stopinja, ki jo je odtisnil Mohamed, preden je odšel v nebesa. Pa je moral biti pravi hrust tale Mohamed, da je kar s svojo sveto nogi pustil večni odtis svojega odriva v nebeske višave!

Iz Omarjeve mošeje, kjer ni bilo mogoče fotografirati in kamor si moral vstopiti bos, smo hoteli oditi v drugo mošejo, Alakso s srebrno kupolo, vendar pa je bila zaprta zaradi popravil. Nič hudega; noro hitenje se nadaljuje. Prav v bližini mohamedanskega najsvetejšega je krščansko najsvetejše, vse pa neverjetno podobno.

Ko smo namreč stopili v cerkev Svetega groba, so nam pokazali živo skalo, kjer je stal Kristusov križ. Kakor so v Omarjevi mošeji Arabci poljubljali Mohamedov kamen, tako so tu v vrsto postavljeni krščanski verniki poljubljali Kristusov kamen. Nato smo odšli na Vio doloroso, kjer je označen Kristusov križev pot z vsemi postajami. Vsa pot teče po ozkih in prenatrpanih ulicah starega mesta, reliefi Kristusovih postaj pa so vklesani v kamen hišnih zidov.

Blizu Jeruzalema se nahaja mrtvo arabsko mesto Jeriha

POTOVANJE PO DEŽELI BREZ MIRU

Dušan Jelinčič

18.

Kaj sem moral priti prav v Izrael in tu govoriti o slovenski manjšini, da sem slisal tako neverjetne stvari, in to prav od italijanskih študentov, ki bi morali biti o stvari informirani ter jo pravilno razumeti? Po drugi strani pa sem o tem govoril z Angleži, Nizozemci, ali celo Angolci, in vsi so razumeli bistvo problema. Očitno ima lažna propaganda in dezinformacija dolge roke ter sega mimogrede prav notranjost Italije, ne samo na njene obronke. Seveda se je ta pozni večer zaključil z razlago manjšinske problematike, in to v jeruzalemski zvezdnati noči.

V JERIHO

Naslednji dan je tudi bil poln programa. Bila je sicer sobota, zato pa smo se namenili, da bomo ob-

Tržaško vprašanje leta 1945 tema ciklusa predavanj NŠK

*Zagotovljena prisotnost vrste strokovnjakov
iz Italije, Jugoslavije in Velike Britanije*

Pred nami je redni cikel predavanj Narodne in študijske knjižnice, ki se že vrsto let odvijajo. Nadalje lahko rečemo, da so se vsekakor uveljavila v slovenskem tržaškem kulturnem krogu. V zadnjih letih pa si postopoma utirajo pot tudi v demokratičnem italijanskem kulturnem krogu. Upravni odbor NŠK je pravilno posvetil letošnji cikel 40. obletnici osvoboditve. V tem pogledu je tema: Trst 1945. Obrnili smo se na vrsto priznanih strokovnjakov iz Italije, Jugoslavije in Anglije. Želeli smo si zagotoviti resnično ugledne zgodovinarje, ki iz raznih zornih kotov raziskujejo »tržaško vprašanje«. Letošnji cikel pa smo nadalje želeli posredovati celotnemu tržaškemu kulturnemu krogu. Iz navedenega razloga smo si zagotovili konferenčno dvorano Trgovinske zbornice v Ulici S. Nicolò 5 ter poskrbeli za simultano prevajanje. Na ta način bo problematika »tržaškega vprašanja« dostopna in razumljiva celotnemu občinstvu, ki bo želelo prisluhniti predavanjem in seveda slediti razpravi na nakazane teme.

Našemu vabilu so se odzvali naslednji strokovnjaki: Dušan Biber (Inštitut za zgodovino delavskega gibanja iz Ljubljane), Dušan Nečak (Oddelek za zgodovino na Fi-

lozofski fakulteti v Ljubljani), Elizabeth Barker (priznana angleška zgodovinarica in raziskovalka), Gianpaolo Valdevit (Istituto regionale per la storia del movimento di liberazione nel FVG iz Trsta). Poleg tega smo uspešno organizirali tudi uspešen zaključek ciklusa. Gre za okroglo mizo, ki bo na sporedu 22. maja 1985. Zagotovili smo si sodelovanje osebnosti mednarodnega slovesa: italijansko stran bosta predstavljala zgodovinar Diego de Castro in ambasador Fausto Bacchetti, jugoslovansko stran pa ambasador Vladimir Velebit in zgodovinar Dragovan Šepić.

Predavanja se bodo zvrstila v naslednjem vrstnem redu: 3. aprila 1985 — Dušan Biber (Britanska in ameriška politika o italijansko - jugoslovanski meji v letih 1940 - 1945); 10. april 1985 — Dušan Nečak (Jugoslavija in Trst v letu 1945); 17. april 1985 — Elizabeth Barker (Mednarodni okvir tržaške krize); 24. april 1985 — Gianpaolo Valdevit (Tržaško vprašanje in začetek hladne vojne 1945-47).

Vsa predavanja se bodo zvrstila v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Trstu v Ulici S. Nicolò 5 ob sredah popoldne ob 18. uri.

Milan Pahor

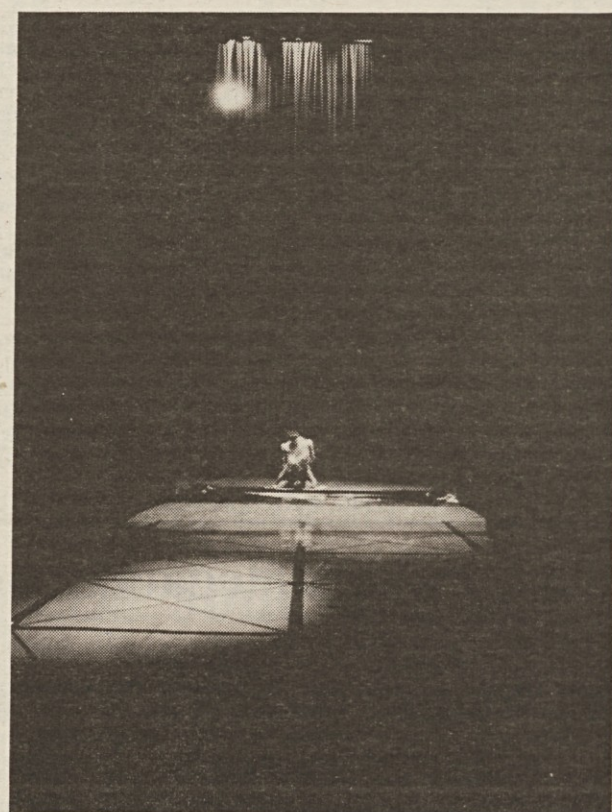
Paracels Hergoldove spet v Kulturnem domu Med gledalci tudi selektor Sterijinega pozorja

Selektor letošnjih jubilejnih 30. Jugoslovanskih gledaliških iger Sterijinega pozorja Fabijan Šovagovič si bo nocoj v Kulturnem domu v Trstu ogledal dramo Ivanke Hergold Paracels (Asklepiju smo dolžni petelina), ki je s Pregljevimi Plebanusom Joannesom med pripočenimi predstavami za nastop na tej najpomembnejši jugoslovanski dramski in odrski manifestaciji, ki se vsako leto odvija v Novem Sadu. Skupno s selektorjem si bodo Paracelsa ogledali lahko tudi naši gledalci in seveda predvsem tisti, ki iz različnih razlogov še niso izkoristili svojega abonmaja.

O dramskem prvcu domače avtorice Ivanke Hergold Paracels je bilo že veliko napisanega in povedanega pred in po decembrski krstni uprizoritvi v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. Mogoče pa bi le čisto na kratko obnovili vsebino te idejno bogate in odrsko dobro uresničene drame, ki je prav gotovo tudi ena izmed najbolj uspešnih predstav letošnje sezone SSG. Delo, podnaslovljeno Asklepiju smo dolžni petelina, nas postavi v Basel leta 1527, kjer razsaja božja kuga — sifilis, zdravniki stare šole, galenovci, pa ji ne morejo do živenga. Paracels, prepričan, da bolezen ni zgolj kazen božja, ampak napaka v delovanju človekovega mehanizma in porušenem kozmičnem redu, žanje pri zdravljenju uspeh za uspehom, kar zdravniška oblast pod okriljem cerkve označi kot upor proti veri, zvezo s hudicem. Nič mu ne bo pomagalo, da bo ozdravil tudi svojega najžolčnejšega nasprotnika, kanonika Lichtenfelsa. Znašel se bo sam proti vsem. Prisiljen na negotovo vandrovsko pot.

Naslovno vlogo Teofrasta Paracelsa igra Vladimir Jurc, kot gost Slovenskega stalnega gledališča nastopa v vlogi ortodoksne kanonika Lichtenfelsa Jurij Souček, kot Erazem Rotterdamski pa Jože Babič, po poklicu sicer že dolgo časa režiser. Edino žensko vlogo igra Mira Sardoč, drugi igralci pa so še Tone Gogala, Andrej Pisani, Silvij Kobal, Adrijan Rustja, Stojan Colja in Alojz Milčič.

Predstavo je režiral Boris Kobal z dramaturškim

sodelovanjem Aleksandra Zorna. Sceno je izdelal Marjan Kravos, kostume Marija Vidau, glasbo je prispeval Lado Jakša.

Na sliki: prizor iz Paracelsa.

Tudi dolinski občinski svet zaključil svoj petletni mandat

Na zadnji seji soglasno odobrili poziv k sožitju in za pravičen zaščitni zakon

Tudi dolinski občinski svet se je v sredo sestal na zadnji seji pred iztekom mandata. Ob tej priliki je odobril in finansiral izgradnjo prvega odseka javnega odlagališča materiala in drugega odseka občinskega pokopališča v Borštu. Poleg tega je odobril oddajo zazidljivih zemljišč gradbeni zadrugi Breg in izglasoval povišek davka za smetarsko službo.

Občinski svet je še soglasno sprejel dva poziva, ki zadevata slovensko manjšino in sožitje. Prvi je naslovljen na občane dežele Furlanije-Juljske krajine in sploh na vse državljane Italije. V njem se uvodoma ugotavlja, da v dolinski občini, kot v številnih drugih občinah dežele, živijo skupaj Italijani in Slovenci skladno in ob medsebojnem spoštovanju, kot se spodobi svobodnim ljudem, brez zaprtij in diskriminacij. Dolinski občinski svet ob tem izraža zaskrbljenost zaradi poskusov, da bi mobilizirali javno mnenje proti konkretni uresničitvi republiške ustave kar zadeva zaščito slovenske manjšine. Vlade in parlamentu, se pravi italijanska demokracija, so nabrali ogromne zamude v uresničevanju notranjih in mednarodnih obvez. Kljub

temu pa se dogaja, je rečeno v pozivu, da posamezniki, organizacije in določen tisk, v dobri ali slabi veri, skušajo dušiti ali omejevati obveze z ustvarjanjem vzdušja nasprotujočih si blokov: na eni strani preveč zaščiteni Slovenci, na drugi pa ogroženi Italijani.

Dolinski občinski svet soglasno zavrača to delitev ter osvaja predlog odbora, da bi na vse načine preprečila objava laži in polovičnih resnic, katerih edini namen je ovirati uresničitev tolikokrat potrjenih obvez italijanske republike. Poziv se zaključuje s klicem po enotnosti Italijanov in Slovencev za utrditev sožitja in za prihodnost svobode in miru.

Drugi poziv dolinskega občinskega sveta, prav tako odobren soglasno, pa je izrecno naslovljen predsedniku poslanske zbornice Jottijevi, predsedniku sknata Cossigi, ministru za šolstvo Falcuccijski in sen. Valittutiju ter vsebuje zahtevo, da bi vrnilo izvirno besedilo členu 24 zakona o reformi višje srednje šole, ki je izrecno obravnavala specifične probleme slovenske šole in ki so ga nadomestili z generičnim in povsem neustreznim besedilom.

Župan Švab je na koncu seje odgovoril na vprašanje načelnika svetovalske skupine KD Drožini v zvezi z ureditvijo področja okrog bazovske fojbe ter prebral odgovor dolinske občine ministrstvu za kulturne dobrine v zvezi s tem vprašanjem. V njem je župan potrdil že znano stališče s pripombo, da je vsekakor to vprašanje v pristojnosti samega ministrstva.

Na začetku seje se je župan spomnil umora visokega predstavnika CISL prof. Tarantellija v Rimu, nato pa govoril o poteku priprav na proslave 40. obletnice osvoboditve, pri čemer je poudaril, da vrednote, kot so mir, sožitje in zaposlitev, ne smejo biti le prazno geslo, ampak postati del nas vseh.

● **Tržaški bazen B. Bianchi** bo v nedeljo zaprt za publiko zaradi notranjega prvenstva društva Edera.

● **Združenje Italija - SZ** organizira v nedeljo, 31. t.m. izlet v Benetke na ogled razstave impresionistov v Muzeju Ermitage. Prijave na sedežu združenja.

KAJ DOLOČA NOVI ZAKON O GRADBENEM ODPUSTU

Možnost brezplačne legalizacije notranjih gradbenih del

Italijanski parlament je konec letošnjega februarja izglasoval zakon št. 47 o urbanističnih in gradbenih dejavnostih ter o gradbenem odpustu (Condono edilizio). Novi zakon dopušča med drugim možnost brezplačne legalizacije notranjih gradbenih del, ki so jih stanovanjski lastniki opravili brez ustreznih dovoljenj. Nekaj besed o tej možnosti, ki se je prizadeti lahko poslužijo le do 16. aprila.

Za priznanje zakonitosti opravljenih prezidav morajo zainteresenti predložiti županu poročilo pooblaščenega tehnika. V primeru, da spadajo nepremičnine pod pristojnost zakonov št. 1089 (z dne 1. 6. 1939) o zaščiti zgodovinskih in umetniških spomenikov ter št. 1497 (29. 6. 1939) o varstvu naravnih lepot, pa še v primeru, da spada gradbeni poseg v območje zgodovinskega središča (ali t. i. homogene cone A) in prvotne značilnosti zgradbe niso ostale nedotaknjene, tedaj gradbeni odpust ne pride v poštev. Vse te izjeme veljajo za večji del zgradb na tržaškem Krasu: le-tega domala v celoti štiti zakon o krajevnem varstvu.

Poleg navedenih omejitev pa obstaja še cela vrsta izjem, ki jih mora lastnik upoštevati, preden se

stavi zadevno prošnjo. Gre v bistvu za to, ali je graditelj spoštoval obstoječe urbanistične in gradbene ter higienske predpise, oz. če sta se površina stanovanja in njegova namembnost spremenila, pa tudi za to, ali je gradbenik upošteval vse varnostne predpise. Na vsa ta vprašanja mora odgovoriti vodja prenovitvenih del, ki obenem jamči za verodostojnost svojih izjav.

Kot že rečeno, bo rok za predložitev prošenj zapadel 16. aprila. Zamudniki se bodo morali poslužiti rednega, torej ne več brezplačnega postopka.

Zakon ne predvideva nobene amnestije in lastnik bo moral opravljene prezidave prej ali slej prijaviti, kajti občina oz. katastrski uradi bodo v prihodnje poostri nadzorstvo nad kupoprodajnimi pogodbami. V poročilih bodo morale biti navedene vse gradbene spremembe, ne glede na to, kdo jih je naročil. Plačal bo kajpada zadnji lastnik, ki pa bo smel od pravega krivca zahtevati povračilo stroškov.

Zakon o gradbenem odpustu je zapleten, 19-dnevni rok za predložitev zadevnih prošenj pa je tako kratek, da bodo morali lastniki prezidanih stanovanj čimprej ugotoviti svoj položaj in primerno ukrepati.

Danes in jutri na pobudo deželne KPI

Zasedanje o gospodarskem razvoju Trsta in Posočja

»Kakšen gospodarski razvoj za območje Trsta in Gorice?« To je naslov dvodnevnega zasedanja, ki bo danes in jutri v kongresnem centru tržaškega velesejma na pobudo deželne komisije KPI in sekcije za industrijo pri partijskem vodstvu. Zasedanje se bo začelo ob 15. uri z uvodnim pozdravom deželnega tajnika Roberta Viezija, sledilo bo poročilo člana deželnega tajništva Tullia Paize, nato pa bosta na vrsti razprava in ob 18.30 še okrogla miza na temo »Gospodarsko sodelovanje ob meji«. Razprava se bo nadaljevala tudi jutri (začetek ob 9. uri), zaključke pa bo okrog 13. ure povzel člen vsedržavnega vodstva KPI Gianfranco Borghini.

Deželni komite KPI je že najavil nekatere teme, ki bodo predmet ločenih poročil, kot na primer pristanišča v deželi, dizelska industrija, tovarna Ansaldo v Trzinu, ladjedelništvo, informatika, Center za znanstvene raziskave, železarstvo, odnosi med deželo in EGS, energetski načrt in plovne družbe s posebnim poudarkom na Tržaškem Lloydju.

Na zasedanju bodo sodelovali številni politični predstavniki, gospo-

darstveniki in strokovnjaki (program zasedanja jih našteva kar 31), med katerimi naj omenimo prof. Darka Bratino s tržaške univerze, generalnega tajnika deželne CISL Carla Brava, predsednika višemske trgovinske zbornice Giannija Brava, evropskega parlamentarca Angela Carrossina, deželnega predsednika industrijeve Giannija Cogola, ravnatelja ISDEE Tita Favaretto, prof. Luigi Freja z rimske univerze, predsednika ENEA prof. Feliceja Ippolita, prof. Riccarda Luccia s tržaške univerze, predsednika tržaške pokrajine Giannija Marchia, predsednika deželnih špediterjev Ernesta Marzija, deželnega tajnika CGIL Giannina Padovana, pooblaščenega upravitelja Tržaškega Lloydja Tommasa Riccija, deželnega tajnika PSI Gianfranca Trombetto in podpredsednika deželnega odbora Pietra Zanfagninija.

● **Danes ob 15.30 v prvem sklicanju** in ob 16. uri v drugem bo na sedežu na Korzu Italija 12 skupščina vpisanih v deželno časnikarsko zbornico. Na dnevnem redu je odobritev obračuna 1984 in proračuna 1985.

Pogovor z režiserjem Verčem in predsednikom KD Vodnik Lovriho

Jutri premiera Čukove »Minute tišine«

Mrzlično potekajo v gledališču France Prešeren v Boljuncu vsak večer vaje na novo premiero dela »Minuta tišine« za vse, kar se tako tragično zapleta, s katero se želi tudi KD Valentin Vodnik iz Doline pridružiti številnim proslavam, ki bodo v tej občini, pa tudi drugod, ob 40. obletnici osvoboditve in zmage nad nacifazizmom.

Tako, kot pred vsako premiero, je tudi tu vzdušje napeto, igralci in sodelujoči so sicer že utrujeni, toda vsi se po svojih močeh trudijo, da bi vse dobro poteklo in da bi predstavljena res dobro uspela.

Ko smo čakali na začetek vaj, smo se pogovorili z režiserjem novega dela Sergijem Verčem:

»Kot veste je predlogo za to delo napisal naš pesnik Marij Čuk. V delu sodelujejo pevski zbor Valentin Vodnik, mladi igralci in plesalci in seveda še vsi tisti, ki pomagajo pri raznih tehničnih delih. Lahko rečem, da je društvo skoraj stoo odstotno angažirano. Ker nastopajo pevci, igralci, vmes pa so vpleteni še plesni vločki, so vaje potekale po skupinah. Največ dela je bilo seveda z igralci, ki so v glavnem mladi, nekateri bodo celo prvič nastopali. Naj jih ob tej priložnosti pohvalim za njihovo marljivost, vztrajnost in dobro voljo. Seveda nočem s tem reči, da že to zadostuje za uspeh predstave, prav gotovo pa lahko k uspehu le-te veliko pripomore.«

Sergij, ti prav gotovo najbolje poznaš tekst, njegovo vsebino. Meniš, da bo delo razumljivo vsem, mladim, pa tudi starejšim?

»Čuk se je poskušal vživeti v to 40-letnico. In ker se je zavedal, da jo bodo izvajali mladi, je napisal tudi tak tekst, ki ga bodo v nekih vsebinskih poantah mladi tudi pripovedovali. Mladi seveda vedo o tej naši prete-

klosti samo iz spominov in pripovedovanja tistih, ki so to doživljali in jih takratni dogodki ne morejo v enaki meri prizadeti. Gre torej za poskus neke refleksije na relaciji mladi danes in naša preteklost, refleksije, ki je na nekaterih mestih tudi kritična, ki pa skuša to kritičnost in to krizo nekih vrednot in idej rešiti z mislijo, da smo tu, da živimo in da smo usojeni v neko nenehno borbo, v nenehnem iskanju neke naše podobe. Delo je zame zelo zanimivo, kot je tudi zanimivo delo z mladimi igralci, ki so neobremenjeni s preteklostjo in prav zaradi tega, jih je lahko pripeljati do razmišljanja in tudi spoznavanja tistega, kar je nekoč bilo. Kljub kriznim trenutkom, pa ostaja na koncu glavni poudarek na nekem prasmislu našega življenja, kar pomeni, da se moramo zavedati naših korenin in seveda lastnega izvora.«

Pohvalil nam je tudi zbor, ki bo med drugim zapel kantato Ignacija Ote »Minuta tišine«, s klavirsko spremljavo Vihre Kodrič, plesalce, ki jih je vadila Nerina Švab in sploh vse člane društva.

Tudi predsednika društva Vojteha Lovriho smo dobili na vajah.

»Naše društvo je želelo, da bi se na kak način vključilo v letošnje proslave 40. obletnice osvoboditve. Najprej smo vprašali za pomoč Marija Čuka, nato pa še Sergija Verča in delo je steklo. Sodelujejo pa pri njem pevci našega zbora, ki jih je 35, mladinska in še dramska skupina, torej okrog 50 ljudi. Vzdušje je napeto, pripravljamo se intenzivno in samo želimo, da bi delo doživelo uspeh. To ne bo uspeh samo za naše društvo, temveč uspeh za kulturno ustvarjalnost v naši občini in tudi naš prispevek k vsem proslavam te pomembne obletnice.«

N. L.

V Miljah predstavili kandidate levičarske liste

Na Listi Frausin tudi pet Slovencev Del sekcije PSI na županovi strani

V hotelu Lido so včeraj popoldne uradno predstavili tisku kandidate Liste Frausin za majske upravne volitve v miljski občini. Nosilec liste je župan Willer Bordon, med kandidati pa je dvajset članov KPI, osem neodvisnih ter presenetljivo tudi dva predstavnika tamkajšnje sekcije PSI, ki sta že dalj časa v odkriti polemiki z vodstvom sekcije in s tržaško socialistično federacijo. Na listi, ki je doslej razpolagala s točno polovico mandatov v občinskem svetu (petnajst na trideset), kandidira tudi pet Slovencev, v glavnem predstavnikov Društva Slovencev miljske občine.

Miljska napredna lista, ki nosi ime po antifašistu Luigiju Frausinu, nosilcu zlate kolajne za vojaške zasluge, ki so ga Nemci ubili v Rižarni, neprekinjeno vodi miljsko občino od prvih upravnih volitev leta 1949. Kot je napisano v programu, ima lista napredni in antifašistični značaj ter levičarsko usmeritev, med svoje glavne cilje pa uvršča tudi miroljubno in enakopravno sožitje med Italijani in Slovenci. Do pred par leti je Lista Frausin upravljala občino skupno s socialisti, nakar je prišlo do hudega političnega spora med KPI in PSI, spričo katerega je tedanji podžupan in edini socialist v občinskem svetu Rossini odstopil iz odbora in prešel v opozicijo. Rossinijeva odločitev je sprožila ostre polemike znotraj miljske socialistične sekcije, ki se je dejansko razbila. Od tukaj tudi sklep skupine članov PSI, da na majskih volitvah podprejo Listo Frausin ter da vključijo dva svoja predstavnika v kandidatno listo. »Mi ostajamo socialisti,« je na včerajšnji tiskovni konferenci podčrtal Marijan Vatovec, ne soglašamo pa z linijo svetovalca Rossinija in z vodstvom sekcije PSI, ki po znani aferi sploh ni še sklicalo svojih članov in tako razčistilo odnosov do občinske uprave. Z odstopom iz odbora je Rossini kršil sporazum z Listo Frausin,« je še dejal Vatovec,

»zato hočemo mi sedaj spet ustvariti pogoje za sodelovanje na levi in za okrepitev vseh miljskih naprednih sil.«

Kot smo že omenili je med kandidati tudi pet Slovencev: dosedanjí odbornik za finance Jurij Vodopivec, predsednik Društva miljskih Slovencev Kiljan Ferluga (tudi sam dolgoletni občinski svetovalec), Peter Viola, Marjan Vatovec (član PSI) ter Daniela Čač por. Mercandel. Vodopivec, ki tudi letos kandidira kot neodvisni levičar, je na včerajšnji tiskovni konferenci dejal, da Društvo Slovencev miljske občine podpira Listo Frausin, ki se je v miljskem občinskem svetu doslej edina zanimala in prizadevala za pravice naše manjšine, kot dokazuje izvajanje občinske-

ga programa, zlasti na področju šolstva in kulture.

Kandidatno listo sestavljajo Willer Bordon, Diego Apostoli, Vincenzo Campagna, Daniela Čač por. Mercandel, Ezio Ciacchi, Giorgio Cicogna, Galliano Donadel, Kiljan Ferluga, Paolo Furlani, Marina Marzi, Gastone, Giorgio in Roberta Millo, Claudio Mutton, Paolo Nicolini, Alma Pacco, Natalia Postogna, Liliana Santi, Romualdo Russignan, Luciano Samiez, Giovanni Menegazzi, Livio Soldini, Luciano Tremul, Eligio Tull, Fabio Vallon, Marijan Vatovec, Peter Viola, Jurij Vodopivec, Miriam Zechi in Fulvio Zuppin.

Na sliki (od leve proti desni): Jurij Vodopivec, Kiljan Ferluga, Peter Viola in Marijan Vatovec.

Pozitiven obračun miljske občinske uprave

Miljski občinski odbor je včeraj zjutraj po izteku mandata občinskega sveta podčrtal petletni obračun dela tamkajšnje občinske uprave. Kot je podčrtal župan Bordon, je uprava, odraz napredne Liste Frausin, v celoti izvedla vse temeljne programske smernice, zlasti tiste, ki imajo za cilj gospodarski in turistični razvoj občine. Župan je tudi dejal, da uprava sploh ni stremela po ideoloških ciljih, ampak je v vseh teh letih skušala prislusniti potrebam in zahtevam vseh občanov. Naše edino izhodišče je bila republiška ustava, je naglasil župan, ki narekuje vsem občinskim upravam, da si prizadevajo za dobrobit vseh občanov in v našem primeru tudi za mirno in ustvarjalno sožitje med tukaj živčima narodoma.

Župan Bordon, ki so ga na včerajšnjem srečanju s časnikarji spremljali vsi člani občinskega odbora, je tudi napovedal, da bo jutri v Miljah velika slovesnost ob začetku gradbenih del za navtični pristan Marina Muja.

V Trstu bodo ocenili proračunske dokumente

Štiri resolucije o Slovencih na zasedanju občinskega sveta

Tržaški občinski svet bo drevi po dveh odložitvah končno ocenil številne resolucije, ki so priložene finančnemu proračunu in triletnemu razvojnemu načrtu. Štiri resolucije od blizu zadevajo tudi slovensko narodnostno skupnost: eno so predložili fašisti, drugo komunisti, ena je sad koalicijskih strank (z izjemo SSK, ki se je javno izrekla proti), zadnjo v časovnem zaporedju pa je predložil načelnik melonarske svetovalske skupine Cecovini. Ni znano pa, ali bo občinska skupščina sploh vzela v pretes resolucijo skupine svetovalcev LpT (prvi podpisnik Galazzi), ki poziva občinsko upravo, naj podpre nacionalistični odbor za obrambo italijanstva Trsta. Cecovini se je do zdaj njegova potegoval, da bi Galazzi in

drugi podpisniki umaknili to resolucijo, ki bi nedvomno povzročila razkol in polemike tudi znotraj same večinske koalicije. Ni gotovo pa, ali mu bo to uspelo, tudi zato, ker znotraj svetovalske skupine LpT že nekaj časa vladajo zelo napeti odnosi med tako imenovano zmerno strujo ter med skrajnimi desničarji, ki se zavzemajo za žolčno protislovensko gonjo.

Občinski svet bo drevi spet obravnaval tudi zelo sporno pariško razstavo »Spoznajmo Trst«, ki bi morala biti jeseni v francoskem glavnem mestu, vse do danes pa ni znano, ali bo do te pobude sploh prišlo.

Štoka pri Marrosuju

Vladni komisar Furlanije - Julijske krajine prefekt Mario Marrosu je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku deželnega svetovalca Slovenske skupnosti Draga Štoka. Štoka se se zahvalil prefektu za njegovo delo v Trstu in predvsem za pozornost, ki jo je posvetil vprašanju slovenske manjšine v Italiji.

Predavanje o Manzoni

Torkovo predavanje v Krožku za kulturo in umetnost bo posvečeno 200-letnici rojstva italijanskega književnika Alessandra Manzonia. Prof. Giuseppe Petronio, bivši dekan filozofske fakultete tržaške univerze, bo govoril na temo »Alessandro Manzoni danes«. Začetek predavanja ob 18.45.

Umrli tržaški umetnik Dequel

Včeraj je prišla iz Rima žalostna vest, da je podlegel neizprosni bolezni znani tržaški umetnik Oreste Dequel. Smrt mu je tako rekoč iztrgala diletto iz rok, kajti Dequel je pripravljal svojo zadnjo razstavo in nekakšno poslovitev od Trsta. Že v oktobru je vedel, da je zapisan smrti, a se je trudil, da bi pripravil dostojno razstavo v tržaški občinski galeriji, a ga je smrt prehitela.

Oreste Dequel se je sicer rodil v Kopru, a je veliko let preživel v Trstu, odkoder je spomladi 1944 odšel v partizane in komaj je sčel partizansko uniformo, se je vpisal na ljubljansko akademijo za likovno umetnost, kjer je pod vodstvom velikega mojstra Zdenka Kalina razvil svoj izredni talent. Sledil je napotkom svojega mentorja, zgledeval pa se je po velikem jugoslovanskem mojstru Meštroviću.

Pot ga je nato vodila v Koper in spet v Trst, kjer pa ni naletel na razumevanje in se je zato odpravil v svet. V glavnem je živel v Rimu, pa tudi v Švici, na Sinji obali v Franciji, nadalje v ZDA, kjer je bil nekaj časa tudi predavatelj na fakulteti za likovno umetnost na univerzi v Iowi. Kot je veliko potoval, tako je tudi veliko razstavljal. Prav tako je veliko ustvarjal, saj so njegova večja in manjša dela razpršena po vsej Evropi. Med drugim je njegovo delo, in to povsem začetniško, doprsni kip protestantskemu škofu Vergeriju v Kopru. Veliko bi bil rad živel, ker je imel še veliko želja, ki jih še ni uresničil. Ena teh je bila tudi kak spomenik padlim v naših krajih, ali v sosedni Sloveniji, kajti s hvaležnostjo se je spominjal let, ki jih je preživel na šolanju v Ljubljani. (F. U.)

† Za vedno nas je zapustila naša draga mama, nona in pranova

Ljudmila Zavadlal vd. Vrabec

Pogreb bo danes, 29. marca, ob 15. uri iz hiše žalosti v Prečniku št. 7 v šempolajsko cerkev.

Žalujoči: sinova Pepi in Bruno ter hči Verona z družinami, snaha z družino in drugo sorodstvo.

Prečnik, Križ, Trst, 29. marca 1985

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem, ki so z mano sočustvovali ob izgubi dragega brata, umrlega dne 24. t.m.

Oskarja Tavčarja

Žalujoča sestra Albina (Zora)

Trst, 29. marca 1985

Skupščina KGS odločno zahteva naj dežela takoj odobri statut

Glavna skupščina kraške gorske skupnosti je sinoči z glasovi komunistov, socialistov in Slovenske skupnosti spet odločno obsodila ravnanje deželne uprave, ki ni še odobrila statuta tega telesa. Kraška gorska skupnost poziva tudi pristojne oblasti, da čimprej sprejmejo pravični globalni zaščitni zakon za slovensko manjšino v Italiji. Proti tej resoluciji so strnjeno glasovali demokristjani, melonariji in svetovalec Liste za Devin Nabrežino.

Pred pričetkom sinočnje seje se je predsednik Budin sestel z množično delegacijo kriških organizacij, ki so zaskrbljene zaradi vsebine načrta o razdelitvi protivrednosti za hitro cesto. Budin je prislusnil zahtevam Križanov in pokazal pripravljenost za srečanje z vaškimi organizacijami, do katerega bo prišlo takoj po veliki noči. Na to srečanje bodo Križani povabili tudi predsednika Zahodno-kraškega rajonskega sveta in baje tudi predstavnike devinske - nabrežinske in zgoniške občinske uprave.

Zborovanje dijakov o spolnem nasilju

Pred tremi leti se je pričelo sodelovanje med italijanskimi in slovenskimi dijaki višjih srednjih šol z zborovanjem o problemu mafije, s prisotnostjo sina ubitega generala Dalla Chiesa. To sodelovanje se je nadaljevalo z lanskim zborovanjem v kinu »Cristallo« kjer so dijaki obravnavali nevarnost jedrske vojne. To zborovanje je bilo obogateno s filmom o Hirošimi.

Tudi letos se nam ponuja zanimiva priložnost, da nadaljujemo sodelovanje, ki je hkrati osnova za sožitje med tukaj živčima narodoma; z italijanskimi dijaki smo organizirali informativno zborovanje v kinu Ariston o spolnem nasilju in o spolnosti med mladoletniki. Ob tej priliki so bili povabljeni — odgovoren ARCI GAY, Loredana Rotondo — novinarka RAI in režiserka filma »Processo per stupro«, ki ga bodo tudi predvajali na srečanju. Carla in Pia, ustanoviteljici odbora za pravice prostitutk, ter primarij psihiatričnega centra v Barkovljah.

Ravnatelj slovenskih višjih šol so to pobudo ocenili kot nepoučno in nemoralno ter da nima nobene zveze s poukom in da se ne tiče mladosti.

To se nam zdi neumestno, saj se

ta problem tiče ravno nas in da je, nasprotno, zborovanje zelo zanimivo. Tako smo se odločili, da se danes ob 9. uri kljub prepovedi udeležimo tega zborovanja. Žal nam je, da smo prišli do tako grobega ukrepanja in da ni bilo mogoče priti do skupnega sporazuma.

Koordinacijski odbor dijakov višjih srednjih šol

Piero Angela v Krožku za kulturo

»Opica v sobi gumbov« je naslov predavanja, ki ga bo imel znani televizijski komentator o dogajanjih na znanstvenem področju Piero Angela v sredo, 3. aprila, v Krožku za kulturo in umetnost (Ul. S. Carlo 2). Predavanje se bo začelo ob 18.45.

● Miljska občina je zaradi slabega vremena preložila na poznejši datum pomladni praznik.

Protesti zaradi črtanja člena o slovenski šoli

Tudi včeraj je bilo slišati več protestov zaradi zaskrbljujočega dogodka v senatni komisiji za šolstvo, kjer je bil iz zakonskega predloga za reformo višje srednje šole črtan člen 24, ki je specifično obravnaval problematiko slovenskega šolstva v Italiji. Vsi ti protesti, kot obširno poročamo na prvi strani, očitno niso zalegli, saj je v zakonskem osnutku ostalo spremenjeno besedilo, s katerim se seveda naša manjšina in sploh demokracija italijanska javnost nikakor ne moreta strinjati.

O protestu dolinskega občinskega sveta poročamo na drugem mestu. Hudo zaskrbljenost zaradi posega vlade, ki se nikakor ni posvetovala z zainteresiranimi stranmi, sta včeraj izrazila tržaška Nova delavska zbornica - CGIL in šolski sindikat CGIL. Iz vsedržavnega centra sindikata so poslali proteste na razne parlamentarne skupine da bi spet uvedli prvotno besedilo, vendar, kot vidimo, brez uspeha.

Podobno zahtevo je na ministra za šolstvo sen. Franco Falcucci s tele-

gramom naslovil deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka, tudi v svojstvu predsednika deželne komisije za skupnostna vprašanja in zunanje odnose.

Otroci bodo sadili drevesa ob ustju Ospa

Ob izlivu Ospa bo danes na sporedu praznik »Papir, listi, cvetje«, ki ga prireja miljska občina v sodelovanju z osnovnimi in srednjimi šolami. Otroci in dijaki bodo posadili vrsto dreves, ki jih je nakupila občina z denarjem po nabirki starega papirja po šolah. Praznik se bo začel ob 10. uri.

● Na sedežu kulturnega krožka Istria v Sesljanu bo v torek, 2. aprila, ob 18. uri prof. Gianfranco Sodomaco predstavil svoj zadnji roman »Animac«.

mala črna kronika

Vlamljajo in kradejo

Trgovino s sadjem in zelenjavo v Ul. San Vito 2 so v noči na sredo obiskali tatovi. S silo so odprli vhodna vrata in se polastili elektronske blagajne, z bližnje police pa so pograbili še nekaj šopov špargljev in nekaj paradižnikov konzerv. Lastniki, 29-letni Rossani Delpiccolo Gabrielli iz Ul. Castaldi 11, naslednje jutro ni preostajalo drugega kot poklicati policijo.

Premetali dve stanovanji a ostali skoro praznih rok

Poslopje na Borznem trgu št. 7, kjer ima svoj sedež deželno predstavništvo olimpijskega odbora CONI, so v noči na četrtek obiskali tatovi. S pleči so pritisnili ob vhodna vrata in le-ta so popustila. Naglo so se povzpeli v četrto nadstropje, kjer ležijo uradi CONI, in tudi tu so brez večjih težav uspeli vlomiti v posamezne sobe, ki so med seboj v glavnem povezane.

Premetali so vse prostore, a ostali praznih rok, zato so poizkusili »srečo« še v tretjem nadstropju. Težka klju-

čavnica na vratih pa se ni dala kar tako in zlovoljni vlomilci so sestopili še nadstropje niže, to pot v urad uvoznog - izvoznega podjetja FIUTI, ki je last 57-letnega Karla Krausa iz Ul. Fabio Severo 37. Vse kaže, da so tu le našli, kar so iskali, namreč listino in v njej 90.000 lir. To pa je bil nemara tudi ves plen, ki so ga v svoji drzno izpeljani akciji uspeli osvojiti.

Vloma se je včeraj zjutraj prvi za vedel uradnik CONI 64-letni Aristide Buffalini in poklical agente letetečega oddelka. Slednji so si ogledali razmetane prostore, zaradi pomanjkanja kakršnih koli sledov pa se bo preiskava bržkone zavlekla.

Vandalsko početje neznanih zažigalcev

Gasilci in agenti letetečega oddelka so predvčerajšnjim okrog 23. ure hiteli v poslopje v Ul. Matteotti 17, kjer so neznanci v pritličju zažgali nekaj poštnih nabiralnikov, v višjih nadstropjih pa s časopisnim papirjem zanetili ogenj pred stanovanjskimi vrati. Po pripovedovanju ogorčenih

stanovalcev so se neznani storilci že drugič poslavili s podobno zažigalno akcijo.

Zvil si je gleženj

Včeraj ob 6.00 so na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice sprejeli 32-letnega voznika avtobusa Fabia Clevo iz Ul. Forti 24, ki si je v mestnem skladišču prevoznega podjetja ACT pri skoku z avtobusa zvil gleženj. Zaradi domnevnih kostnih poškodb se bo moral zdraviti 20 dni.

V Tržaškem zalivu razstrelili dve mini

Mnoge meščane je včeraj nekaj pred 13. uro vznemiril zračni val, ki je zamajal višja poslopja. Nekateri so pomislili na kratkotrajen potresni sunek, drugi pa so menili, da gre za oddaljeno eksplozijo — in niso se ušeli. V Tržaškem zalivu, kake 4 km stran od obale, so izvedenci iz Ancone natanko ob 12.49 razstrelili dve vodni mini. Eksplozija je bila tako močna, da je dvignila stebel vode 100 metrov visoko in je v silnem udarnem valu vzdrgetal vse mesto.

Kulturni dom
Dve predstavi za Sterijino pozorje

IVANKA HERGOLD
PARACELS
(Asklepiju smo dolžni petelina)
Režija: BORIS KOBAL
Danes, 29. marca, ob 20.30

gledališča

VERDI

V torek, 2. aprila, ob 20. uri (red A/F) premiera Verdijeve opere »Machbeth«. Dirigent Pinchas Steinberg. Režiser Carlo Maestrini.

ROSSETTI

Danes, 29. in jutri, 30. t.m., bo na sporedu recital z G. Morandijem »Imagine italijana«. Za abonente 20-odst. popust. Prodaja vstopnic v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana
Danes, 29. t.m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.
Jutri ponovitev ob 20. uri.

Mala dvorana

Jutri, 30. t.m., ob 18. uri Consortium musicum.

Jutri, 30. t.m., ob 10. uri: Boris A. Novak »Čarovnije sveta« - premiera. Ob 20. uri - ponovitev.

Srednja dvorana

V torek, 2. aprila, ob 9. in 10.30: Zlata bralna značka.

Okrogla dvorana

Danes, 29. t.m., ob 22. uri: Petkov nočni program - Ž. Pavlovič »Cigansko pokopališče«. Po predstavi bo pogovor z u-stvarjalci.

koncerti

Glasbena matica Trst - Sezona 1984/85 - 7. abonmajski koncert: »Simfonični orkester Slovenske filharmonije« jutri, 30. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Dirigent: Emil Simon. Solistki: Dubravka Tomšič, klavir; Jasna Corrado - Merlak, harfa. Spored: Enescu, Chopin, Gliere, Rimski - Korsakov.

Glasbena matica - Trst. 8. abonmajski koncert, v torek, 2. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu Massimo Gon - klavir. Spored: Schuman in Brahms.

Glasbena matica - Trst, »Bach v Kulturnem domu ob letu glasbe«. V sredo, 3. aprila, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Ul. Petronio 4, šest Brandenburških koncertov, komorni orkester Opera Giocosa Furlanije - Julijske krajine. Dirigent: Severino Zannerini.

Società per concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 1. aprila 1985 ob 20.30 v gledališču Rossetti bosta nastopila pianist ERIK WERBA in pevec ORTUN WENKEL.

kino

Ariston 16.30 — 22.00 »La stagione del cuore«. Sally Field.
Eden 15.30 — 22.15 »Sexy Aphrodite«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 17.00 — 22.15 »L'attenzione«. Stefania in Amanda Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Excelsior 17.00 — 22.15 »Innamorarsi«. Robert De Niro, Meryl Streep.
Nazionale Dvorana št. 1 15.40, 18.30 in 21.30 »Amadeus«. Za vsakogar.
Dvorana št. 2 16.30 — 22.00 »Rombo di tuono«. Za vsakogar.
Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »I venerdì erotici di una coppia bene«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Mignon 16.30 — 22.15 »Glosters, acchiappafantasmi«.
Grattacielo 17.00 — 22.15 »Un piedipiatti a Beverly Hills«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Aurora 17.00 — 22.00 »Desiree e la sua carne insaziabile«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Capitol 16.30 — 20.30 »C'era una volta in America«.
Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »La golasona«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 16.30 — 22.00 »Stardust memories«. Woody Allen.
Radio 15.30 — 21.30 »No Stop«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.00 — 22.00 »Un anno vissuto pericolosamente«.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja Milena Braniselj (skulpture) in Milena Gregorič (slike).

Jutri, 30. t.m., ob 18. uri bodo v galeriji Cartesius odprli slikarsko in grafično razstavo, ki bo trajala do 11. aprila.

V prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. F. Filzi 10 razstavlja Riko Debenjak.

BERITE

Novi Matajur

KD VALENTIN VODNIK DOLINA

JUTRI, 30. marca 1985, ob 20.30 v občinskem gledališču »France Prešeren« v Boljuncu

Minuta tišine za vse kar se tako tragično prepleta

Večer ob 40-letnici osvoboditve

Besedilo: MARIJ ČUK
Scenarij in režija: SERGEJ VERČ
Glasbena oprema: IGNACIJ OTA
(Sodelujejo vsi društveni odseki)

VABLJENI!

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV - Trst
ODSEK ZA ZGODOVINO PRI NŠK
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA - Celovec

Razstava panjskih končnic

Predstavil bo dr. Janko Malle.
Nastopata: ženska pevka skupina Stu ledi in Zoran Lupinc z ljudsko harmoniko.
Otvoritev v Kulturnem domu danes, 29. marca, ob 18.30

Razstava bo na ogled do 20. aprila. Urnik: ob delavnikih od 8. do 13. ure.

KD ROVTE - KOLONKOVEC FOTO TRST 80

vabita na

VEČER DIAPOZITIVOV

ki bo jutri, 30. t.m., ob 20. uri v dvorani v Ul. Montesernio 29.

Na potovanje po Evropi nas bosta pospremila SAŠA OTA in MARINA POSTOGNA

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Jože Rapotec - Prebeneg vabi na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo danes, 29. t.m., ob 20. uri.

SKD Vigred priredi v nedeljo, 31. 3., ob 16. uri v prostorih osnovne šole S. Gruden v Šempolaju predvajanje filma SREČA NA VRVICI. Nastopal bo tudi otroški pevski zbor Kraški slavček iz Nabrežine pod vodstvom Majde Legiš. Vabljeni!

SKD Union - Podlonjer, SKD Škamperle - Sv. Ivan in Ljudski dom v Podlonjerju vabijo jutri, 30. t. m., ob 20.30 v Ljudski dom v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24, na nastop dramske skupine iz Boršta z igro »Kabaret 1999«.

Kriška godba Vesna nujno išče mlade godbenike (fante in dekleta) od 6. leta dalje. V ta namen prireja posebni tečaj. Informacije v Domu A. Sirkca (tel. 102-505) ter pri Liviju Sulčiču (220-125) in Dariju Košuti (220-637).

KD Rdeča zvezda vabi v nedeljo, 31. t.m., ob 17. uri na večer slovenskih folklornih plesov, ki ga prireja v sklopu prireditev ob otvoritvi športnokulturnega doma v omenjenem večnamenskem prostoru. Nastopali bodo: folklorna skupina Tabor iz Opčin, otroška in mladinska skupina Rdeča zvezda in moški otroški pevski zbor KD Rdeča zvezda.

razna obvestila

Skavtska organizacija - vodstvo veje volčičev in veveric - Trst vabi vse svoje najmlajše člane in članice na VELIKONOČNO SREČANJE, ki bo jutri, 30. t.m. v Marjanšču na Opčinah. Začetek ob 15.30.

Slovenska prosveta v Trstu vabi na večer slovenske ljudske pesmi, ki bo v dvorani J. Peterlin v Ul. Donizetti 3 danes, 29. t.m., ob 20.30. O slovenski ljudski glasbi bo govorila dr. Zmaga Kumer, slovenske pesmi bodo izvajali člani skupine Gallus Consort.

menjalnica

	28. 3. 1985
Ameriški dolar	1.970.—
Kanadski dolar	1.440.—
Švicarski frank	750.—
Danska krona	176.—
Norveška krona	219.—
Švedska krona	219.—
Holandski florint	565.—
Francoski frank	207.—
Belgijski frank	29.—
Funt sterling	2.420.—
Irski sterling	1.980.—
Nemška marka	636.—
Avstrijski šiling	89,50
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.375.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	7,25
Drobni dinar	7,25

Banca di Credito di Trieste
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

včeraj-danes

Danes, PETEK, 29. marca
CIRIL

Sonce vzhide ob 5.51 in zatone ob 18.29 — Dolžina dneva 12.38 — Luna vzhide ob 9.56 in zatone ob 1.47.

Jutri, SOBOTA, 30. marca
BRANIMIR

Vreme včeraj: temperatura zraka 11,7 stopinje, zračni tlak 1006,7 mb raste, veter 6 km severovzhodnik, vlaga 50-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giovanni Ciaravino, Francesca Zuliani, Michele Mezzetti, Giulia Visintin, Elisabetta Sardo, Morena Calzi.

UMRLI SO: 86-letna Lucia Milone, 86-letna Matilde Zenni, 76-letni Albino Piscanc, 79-letni Silvio De Filippo, 52-letna Laura Zacchi, 69-letni Ettore Gei, 73-letni Oscar Semerelli, 83-letni Giovanni Poli, 62-letni Tullio Vellan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 239-197.

izleti

KD Rovte - Kolonkovec prireja 2-dnevni izlet 7. in 8. aprila v Bohinj in na ogled okolice. Še nekaj prostih mest. Vpisovanje in informacije po telefonu na št. 827-528.

NATEČAJA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

»Primorski dnevnik« praznuje letos svojo štiridesetletnico, ki sovpada z obletnico osvoboditve. Ob tej priložnosti želi proslaviti oba jubileja. Zato Primorski dnevnik razpisuje dva natečaja: likovni za učence osnovnih šol in dijake srednjih šol, za dijake višjih srednjih šol pa literarni natečaj. Natečaja sta na temo:

Ob štiridesetletnici osvoboditve in izhajanja Primorskega dnevnika, glasnika Slovencev v Italiji

Sožitje in naša prihodnost

Likovne izdelke, oziroma literarne prispevke, je treba dostaviti uredništvu do 30. aprila. Izid natečaja bomo razglasili na svečani proslavi obletnice, najboljše prispevke bomo objavili v jubilejni številki dnevnika.

RAZPIS

Slovenski raziskovalni inštitut — SLORI razpisuje letno štipendijo »Karel Šiškovski«.

Štipendija je namenjena univerzitetnim študentom, ki pripravljajo diplomsko nalogo na temo, ki spada v delokrog inštituta.

Kandidati morajo predložiti prošnjo komisiji SLORI najkasneje do 31. marca 1985, višina štipendije za izbrano in uspešno zaključeno diplomsko nalogo znaša 3.000.000 lir.

Pravilnik štipendije je posameznikom na razpolago na sedežu inštituta v Trstu, Ul. G. Gallina 5/IV, telefon 61183.

Natečaj Društva Slovencev miljske občine

Društvo Slovencev miljske občine razpisuje natečaj med učenci in dijaki iz miljske občine na temo:

»ZNAČILNI SPOMENIKI PRETEKLOSTI V NAŠIH KRAJIH«

pri katerem naj učenci in dijaki opišejo in po možnosti tudi narišejo kako značilnost svojega kraja, ki je starejšega nastanka in priča o skrbi in trudu naših ljudi v preteklosti, da si zagotovijo nujne življenjske razmere, kot so: stara poslopja z značilnimi oblikami (loki, stopnišča, ognjišča, krušne peči, hleve in kleti) tudi če so zapuščena in razpadla, vodnjake, studence, obzidana dvorišča z vzhodom in notranjim razporedom poslopij, ograjene vrtove, terasaste njive na strmih pobočjih s stezami in potmi, ki so do njih vodile, hiške za zavetje v oddaljenih njivah in poljih.

Natečaja se lahko udeležijo vsi učenci in dijaki od 3. razreda osnovne šole naprej, z risbico in naslovom ter navedbo kraja, pa tudi učenci 1. in 2. razreda osnovne šole.

PRAVILNIK:

- 1) Pismeni izdelek in risbo izdela posameznik ali pa skupina iste starostne dobe.
- 2) Pismeni izdelek ali risba naj bi prikazal enega ali največ dva taka predmeta, njegovo praktično rabo, dobo nastanka, približne mere, kraj, v katerem se nahaja, kako je zgrajen in s katerim materialom, če je na njem kak napis letnice ali začetnice in ostale značilnosti.

- 3) Izdelke naj izročijo učenci svojemu razredniku ali njihovi starši tajniku Društva, ki je na sedežu Društva vsak petek od 19. do 21. ure, ali kateremu koli zastopniku Društva.
- 4) Rok za izročitev zapade v petek, 31. maja 1985, ob 21. uri.
- 5) Komisija za ocenjevanje izdelkov se bo sestala v prvem sklicanju ob 21. uri 31. maja t.l. ter bo sestavljena iz sledečih oseb: zastopnik Društva, zastopnik učiteljev, zastopnik staršev, po en zastopnik mladinskih listov Galeb in Pastirček ter po en zastopnik ostalih ustanov pod predsedstvom zastopnika Društva.
- 6) Razglasitev in nagrajevanje izdelkov, po treh najboljših iz 1. in 2. raz. osnovne šole, treh najboljših iz 3., 4. in 5. raz. osnovne šole ter treh najboljših izmed dijakov srednjih šol, bo na vsakoletni VESELICI, predvideni za soboto, 8. junija t.l.
- 7) Nagrajene izdelke bo Društvo poslalo v objavo mladinskima listoma in ostalemu slovenskemu tisku Primorske to in onstran meje.
- 8) Pritožbe zoper sklepe komisije naj prizadeti izroči zastopniku Društva vsak petek od 19. do 21. ure na sedežu Društva, da bodo upoštevane pri naslednjih natečajih.
- 9) Morebitne nasvete, pripombe in predloge bo Društvo s hvaležnostjo sprejelo in upoštevalo prav zaradi tega, ker je namen tega natečaja in Društva samega, da izboljša in okrepi svoje delovanje v povezanosti vseh tukajšnjih Slovencev.

Mi in prizadeti otroci

— Rubrika sklada »Mitja Čuk« —
Kako gleda na mladinske probleme socialna delavka

Kdor ima otroke ve, da ni dneva brez večjih ali manjših skrbi, takih ali drugačnih problemov in problemčkov. Nimamo pa vsak dan možnosti, da bi slišali, kako gleda na probleme otrok in mladine oseba, ki je bila po svoji službeni dolžnosti veliko časa v stiku z njimi. Po poklicu je socialna delavka, ki se sicer sedaj ukvarja s problemi ostarelih v tržaški občini, pred leti pa je bila zadolžena za doraščajočo mladino. Mislim da vsestransko angažirano socialno delavko Sonjo Baiss, ki je po rodu iz Repna, pozna velika večina naših bralcev. Naj jo predstavim zato le še na kratko kot zelo živahno in zavzeto mlado ženo, ki je kljub številni družini — dve dekleti in dva fanta od petnajstih do petih let — ni zapustila iznajdljivost, borbenost in radoživost.

Jutro se je že nagibalo k poldnevu, ko sva se s Sonjo pogovarjali o problemih naše mladine.

»Iz lastne družine pa tudi iz dolgoletnih delovnih izkušenj vem, da moramo ločiti probleme otrok in mladostnikov.« Je s široko kretnjo rok natančneje opredelila temo moja sogovornica. »Prav tako moramo govoriti o otrocih in mladostnikih s splošnimi problemi in o tistih s specifičnimi težavami.«

Pogovor se je razvil: »Pri otrocih je bistvena družina. Družinsko življenje, vzdušje, ki vlada v družini se odraža v vseh nastopih otrok. Navadno opažamo, da so otroci iz urejenih družin čustveno tako zelo kriti, da se celo morebitne težave ne pojavijo v zgodnji dobi. Prav zaradi krepkega čustvenega zaledja.

Drugače pa je z mladostniki: pri njih je po mojem mnenju največji problem osamljenost.«

V pavzi, ki sledi zbere svoje misli, da bi natančneje orisala, kar misli.

»V bistvu gre za to, da družina lahko zelo pomaga pri čustveni uravnoteženosti. S tem, da nudi družina že v otroški dobi urejene razmere in jasne medsebojne odnose ustvarja predpogoje, da je kasneje mladostniku, ko se mu pojavijo neobhodni problemi, pot do družine odprta. Verjetno bo mladostnik kljub temu storil

tak ali drugačen, hujši ali lažji prestop, vendar bo o tem znal in mogoče razpravljati v družini.«

Vprašam: »Kako vidiš pravzaprav današnjega mladostnika?«

»Prepričana sem, da je osamljenost glavni problem današnje mladine. Naša mladostniška leta so še potekala v znamenju velikih idealov in dolgoročnih ciljev. Kdor ni bil angažiran v politiki se je zavzemal za vero, pripravljalo se je leto 1968. Danes ni zaupanja v velike ideale, ker so propadli, pa tudi o dolgoročnih ciljih ne moremo govoriti. Ni modelov velikih osebnosti, pa tudi vedenjskih modelov ni. Oče in mati sta po ves dan navadno zdoma, tako je tudi pri nas doma, ker sva oba zaposlena, otroci ne vidijo očeta in matere pri delu, zato tudi ni dominantne figure, ki bi jim služila za model obnašanja. Potem pa se dogajajo še dodatne variante: če je družina popustljiva, delajo otroci, kar se jim zljubi, če pa je prestroga ji podležejo.«

»Pa šola?«

»Tudi v šoli ni nič boljše. Predvsem je današnja šola nezahtevna. Modelov za svoje vedenje tudi tam ne najdemo. Navadno se zgodi, da starejši profesorji kader identificirajo s starši, pri mlajšem kadru pa postane odnos preveč kolegialen in prepoln navizov »čo ti«. Ker ni dolgoročnih ciljev, niso sposobni delovati, med to ali ono realnostjo za doseg smotra. Zato tudi ni dialektike, manjka jim najmanjši parameter, obnašajo se konformistično, kot čreda in navadno sledijo liderju v skupini. Ta pa je lahko pozitiven ali negativen. Če je pameten, so rešeni, če pa ni, vodi za seboj v prestopke celo vrsto mladostnikov.«

»Kaj lahko storiš kot oče ali mati?«

»Preventivno jih ne moreš ščititi, lahko pa jim prideš na pomoč, ko je napaka že storjena. Da bi jih prepračil z besedo ni misliti, pa tudi zgled lahko služi le do neke mere. Pomembno pa je, da si družina ni zaprla vseh poti. Pomembno je torej, da mladostnik najde pot do družine, ker je družina pripravljena sprejeti njegove probleme, ne da bi šla pri tem kot družina v krizo.«

Pogovarjava se dalje zavzeto, čeprav zumaj sije sonce in vabi na svež zrak.

»Znano je, da pride v puberteti na dan odpor do družine. Hkrati pa je puberteta plodno gojišče problemov. Če pa si pubertetnik, ki je zašel v stisko tega ne upa povedati doma, potem se pogreza breizhodno iz problema v problem.

Predvsem pa manjka mladini bivalni prostor. To se mogoče sliši kot paradoks v naši še posebej slovenski družbi, kjer imamo nič koliko društev in dejavnosti, vendar je tako. Problem nas odraslih je, kako bi čimveč naredili. Problem pubertetnika pa je, kako ne narediti tega, kar moraš storiti. Če pobliže pogledamo skupinice, ki se trejo na obrobnih zidkih, ali se zbirajo na vaškem trgu, bomo spoznali, da ne razpravljajo o svojih problemih, važno jim je le, da so skupaj in da imajo to pravico biti skupaj s sebi enakimi. Ta enakost gre od oblek do posesti motornih koles. Zato ponavljam, da naš mladini manjka bivalni prostor, ki bi ne bil tako ekstremno motiviran kot je npr. v društvi za šport, kulturo in podobno, pač pa prostor, ki bi ga čutili za svojega z vsemi praviciami, ki jih imajo na vaškem zidku ali trgu. Hkrati pa bi mi, odrasli, vedeli, kje je naša mladina.

(Se nadaljuje)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 10.00 Televideo - poskusni program
 - 11.55 Vremenske razmere
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Halo... Raffaella?
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 14.05 Halo... Raffaella?
 - 14.15 Quark - znanstvena oddaja
 - 15.00 Kulturne aktualnosti Dnevnik 1
 - 15.30 Šolska vzgoja
 - 16.00 La signora del castello Grant-leigh - TV nadaljevanka
 - 16.30 Il giovane dottor Kildare - TV film
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Topo Gigio in druge risanke
 - 17.50 Clap-Clap - glasbena oddaja
 - 18.20 Programi pristopanja
 - 18.50 Večerna Italija
 - 19.35 Almanah in Vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik 1
 - 20.30 Passione mia, un omaggio al cinema - vodi: Monica Vitti
 - 21.45 Dnevnik 1
 - 21.55 Professione pericolo - TV film
 - 22.50 Neposredni prenos - Trideset minut kronike
 - Vodi: Enzo Biagi
 - 23.35 Dnevnik 1 - Zadnje vesti.
 - nes v parlamentu in Vremenske razmere
 - 23.45 Šolska vzgoja

- Drugi kanal**
- 10.00 Televideo - poskusni program
 - 11.55 Che fai, mangi?
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 Tandem
 - 16.05 Risanka
 - 16.25 Šolska vzgoja
 - 16.55 Due e simpatia - nadaljevanka dneva
 - 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.40 Veditamoci sul due
 - 18.30 Dnevnik 2 - Sportne vesti
 - 18.40 Cuore e batticuore - TV film
 - 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
 - 20.30 Aboccaperta - vodi: G. Funari
 - 21.50 Tuono blu - TV film
 - 22.40 Dnevnik 2 - Nocoj
 - 22.50 Facce piene di pugni - dokumentarec
 - 23.45 Sportne vesti
 - 24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
 - 00.05 Milan: Tennis
 - Briago: Jahanje

- Tretji kanal**
- 10.00 Milan: tenis
 - 17.00 Galleria di Dadaumpa
 - 18.15 Glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.35 Kdo je oče? - 5. nadaljevanje
 - 20.30 Nocoj gledališka predstava
 - 21.50 Dnevnik 3
 - 22.25 L'armata a cavallo - film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 17.30 Poročila
 - 17.35 Obisk v mestu Živ Žav
 - 17.50 Grizzly Adams - TV nanizanka
 - 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
 - 18.40 Mladostnik: Del družbe - Izo-brazevalna serija
 - 19.10 Risanka
 - 19.24 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 TV dnevnik I.
 - 20.05 Pričevanja o Edvardu Karde-lju: Žetev - dokumentarna se-rija
 - 20.45 Ne prezrite
 - 21.00 Mike Hammer - TV nanizanka
 - 21.50 TV dnevnik II.
 - 22.05 Ubijanje sestre George - film

- Zagreb**
- 16.20 Videostrani
 - 16.30 TV v šoli
 - 17.30 Poročila
 - 17.35 TV koledar
 - 17.45 Mama, tata in jaz - otroška serija
 - 18.15 Ljudje pripovedujejo

- 18.45 Zabavnoglasbena oddaja
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Gansterska kronika - TV nada-ljevanka
- 20.55 Jazz koncert orkestra RTV Ljubljana s solisti
- 21.55 TV dnevnik
- 22.10 Kulturni magazin

- Koper**
- 14.15 TV novice
 - 14.20 YU made music - glasbena od-daja
 - 15.00 Poroka na podeželju - TV na-daljevanka
 - 16.20 Delta - medicinska oddaja
 - 17.20 Giani & Pinotto - risanka
 - 17.55 TV novice
 - 18.00 Športna oddaja
 - 19.00 Odprta meja - Informativna oddaja v slovenskem jeziku
 - 19.30 TVD Stičišče
 - 19.50 Z nami... pred kamero
 - 20.25 Ligabue - TV nadaljevanka
 - 21.45 TVD - Vse danes
 - 21.55 Visoki pritisk - glasbena od-daja
 - 23.00 Posebna ekipa - TV film

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Quella casa nella prateria
 - 9.30 Il conte di Cant'Elmo - film
 - 11.30 Tuttinfamiglia - nagradno tek-movanje
 - 12.10 Bis - nagradno tekmovanje
 - 12.45 Il pranzo è servito
 - 13.25 Sentieri - TV nadaljevanka
 - 14.25 General Hospital - TV nada-ljevanka
 - 15.25 Una vita da vivere - TV na-daljevanka
 - 16.30 Il selvaggio mondo degli ani-mali - dokumentarec
 - 17.00 Truck driver - TV film
 - 18.00 Zero in condotta - TV film
 - 18.30 Help - glasbena igra
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Zig Zag - nagradno tekmovanje
 - 20.30 L'importante è chiamarsi O-scar
 - 22.20 Concert
 - 24.00 Sportne vesti
 - 1.00 Premiere
 - 1.15 Strike Force - TV film

- RETEQUATTRO**
- 8.30 Vicini troppo vicini - TV film
 - 8.50 Brillante - novela
 - 9.40 Flamingo Road - TV film
 - 10.30 Alice - TV film
 - 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
 - 11.20 Samba d'amore - novela
 - 12.00 Febbre d'amore - TV film
 - 12.45 Alice - TV film
 - 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
 - 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
 - 14.15 Brillante - novela
 - 15.10 Batman - risanka
 - 15.30 Tarzan - risanka
 - 16.10 I giorni di Brian - TV film
 - 17.05 Flamingo Road - TV film
 - 18.00 Febbre d'amore - TV film
 - 18.50 Samba d'amore - novela
 - 19.25 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje
 - 20.30 W le donne - zabavnoglasbena oddaja
 - 23.00 Il segno di Venere - film
 - 0.50 Viva Sofia - ponovitev
 - 1.20 L'ora di Hitchcock - TV film

- ITALIA 1**
- 8.30 La donna bionica - TV film
 - 9.30 Willa - film
 - 11.30 Sanford and son - TV film
 - 12.00 Agenzia Rockford - TV film

- 13.00 Chips - TV film
- 14.00 DeeJay Television - glasbena oddaja
- 14.30 La famiglia Bradlord - TV film
- 15.30 Sanford and son - TV film
- 16.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja
- 17.45 L'uomo dai sei milioni di dol-lari - TV film
- 18.45 Charlie's Angels - TV film
- 19.50 Lady Georgie - risanka
- 21.30 Galactica: L'attacco dei Cylon - film
- 22.30 Azzurri - zgodovina italijanske državne nogometne reprezen-tance
- 23.00 Posebna oddaja Italije 1
- 23.30 La sposa in nero - film
- 1.25 Mod squad i ragazzi di Greer - TV film

- TELEPA DOVA**
- 14.00 Marcia nuziale - TV film
 - 14.30 Mama Linda - TV film
 - 15.00 Lacrime di gioia - TV film
 - 15.30 Luisiana mia - TV film
 - 19.30 Illusione d'amore
 - 20.00 Marcia nuziale - TV film
 - 20.30 La maschera di ferro - film
 - 22.30 Eurocalcio - športna rubrika
 - 23.30 Star trek - TV film
 - 00.30 La belva di Saigon - film

- TRIVENETA**
- 10.45 TV film
 - 12.15 Risanke
 - 13.00 Govorimo o ribolovu
 - 14.00 Attenti ai ragazzi - TV film
 - 14.30 Film
 - 16.15 Filmski program
 - 16.30 Micro superman - risanka
 - 17.00 Dick van Dyke - TV film
 - 17.30 Coronet Blue - TV film
 - 18.30 Garrison's Commando - TV film
 - 20.15 Filmski program
 - 20.30 Le spie - TV film
 - 21.30 Squadra speciale anticrimine - TV film
 - 22.00 QP Coupon

- TELEFRIULI**
- 15.20 La maschera di Saba - film
 - 16.50 Agente scioattolo - risanka
 - 18.30 Dokumentarec
 - 19.00 TV dnevnik
 - 19.30 Andrea Celeste - novela
 - 20.30 Televizijski turnir v briškoli
 - 22.45 TV dnevnik
 - 23.05 Da qui all'eternità

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
 - 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Narodnozabav-na glasba; 7.40 Pravljica; 8.10 Na go-riškem valu; 8.40 Slovenske popevke; 9.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in oper-nega repertoarja; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.20 Glasbeni potpuri; 11.30 Beleška; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12. uri: Spoznavaj-mo ribe našega morja; 12.20 Glasbeni potpuri; 13.20 15. Mladinski pevski festival v Celju; 13.40 Glasbena prilo-ga; 14.10 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 16.45 Glasbeni listi 16.30 Postni go-vor; 17.10 Zadnji sklop: Mi in glasba: Nabožna glasba; 18.00 Kulturni dogod-ki; 18.30 Glasbena priloga.

- RADIO OPCINE**
- oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz
- 10.00 Glasbena matineja; 19.00 V svetu fantazije - vodi Roža; 21.00 Noč-ni val - Oliver.

- RADIO KOPER**
(Slovenski program)
- 6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila;
 - 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Dane-s se spominjamo; 6.10 Vreme, pro-metni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.15 Objave - EP; 7.20 Tržnice; 7.30

- Spremenjene frekvence Radia Koper (slovenski program) — Srednji val 546,4 m ali 549 MHz; UKW — Beli Križ 102,0 MHz; UKW Skalnica 101,1 MHz; UKW Koper 99,1 MHz; UKW Nano 88,6 MHz.**

- Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radia Koper; Mladinska oddaja; Objave - EP; Pesem tedna; 15.00 Je-klotehna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primor-ski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek programa.

- RADIO KOPER**
(Italijanski program)
- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnev-nik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Gla-sba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi do-pisniki; 10.10 Vprašajte stilista; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba-po željah; 14.30 Glasbe-no popoldne; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 18.00 Beseda in glasba; 18.45 Country music; 20.00 Zaključek sporeda.

- RADIO 1**
- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Radijska priredba - Il dottor Arrowsmith; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.30 Karavana; 13.36 Master -glasba dan za dnem; 14.30 40 let ra-dia; 15.03 Radiouno za vsakogar; 16.00 Il paginone; 17.30 Jazz; 18.30 Večerna glasba; 19.25 Verska oddaja; 19.30 Na naših trgih; 20.30 Torna Mairgret; 21.03 Simfonična glasba; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

- RADIO 2**
- 7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Ju-tranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Matilde - radijska priredba; 9.10 Discogame; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Tanto è un gioco; 15.00 I promessi sposi; 15.42 Omnibus; 17.32 I lauri senza fondi - radijska priredba; 18.32 Ure ob gla-sbi; 19.50 Kulturna oddaja; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

- LJUBLJANA**
- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 5.30 Prva jutranja kronika - Obvestila, promet; 5.50 Rekreatija; 6.45 Prometne in-formacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne in-formacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Mladim čelistom; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.00 Danes do 13. ure - Iz naših krajev - Iz naših preredov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Francois Cou-perin: Suita za orkester št. 3 - »Cesarska«; 14.30 - 15.25 Popoldanski mo-zaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zaba-va glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17. uri in glasba; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč, otro-ci; 19.45 Popemo in godemo; 20.00 Za-kaj imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.15 In-formativna oddaja v nemščini in an-gleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Lite-rarni nokturno - John Donne: Pesmi; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba.

Gornjo sliko Gropade je naš fotograf M. Magajna posnel v zimskem času. Očiten je vtis zimske tišine in samote. Upati je, da je slika le spomin in da pomladnih vetrov ne bo več odgnala kaka pezeba, kot se rado dogaja. Tako, naj bo slika le spomin...

Z glasovi svetovalcev večinske koalicije

Po nekajdnevni razpravi odobren letošnji proračun pokrajine

Z glasovi socialistov, socialdemokratov in demokristjanov (odsotna sta bila predstavnik SSK in PRI) so v sredo pozno zvečer odobrili proračun goriške pokrajinske uprave. Proti so se izrekli komunisti in misovci. Sicer se je pri glasovanjih v večini nekaj zataknilo, ko je šlo za odobritev odškodnin odbornikom. Medtem ko so za mesečno odškodnino predsedniku glasovali vsi za, razen misovca, so za odškodnine odbornikom štirje prosti strelci proti. Kar zadeva odškodnino predsedniku lovskega odbora pa so se poleg komunistov in misovca izrekli proti še štirje svetovalci večine in ta predlog ni prodrl, tako da ga bodo dali na dnevni red na naslednjo sejo. Očitno je, da znotraj večine na goriški pokrajini vse ne teče tako, kot bi moralo.

Uvodoma je predsednik Cumpeta o stro obsojal barbari umor sindikalista CISL Ezia Tarantellija v Rimu.

Ogorčenim besedam predsednika so se pridružili Bergamin (KD) Cej (PSI) in Cipolloni (KPI).

Po krajšem posegu odbornika za finance Gallarottija, je zaključke razprave o proračunu povzel predsednik, ki je naglasil potrebo, da bi po-

krajina postala enakovreden partner med deželo in občinami in to v logiki novega deželnege zakona. Večji del svojega posega je Cumpeta posvetil gospodarskim vprašanjem, predvsem paketu za Trst in Gorico, prosti con in financiranju IRI. Ko je ocenjeval šolska vprašanja, je ugotovil prioriteto za nekatere šole, pri tem ni omenil vprašanja slovenskih šol. Sicer je v zvezi z našo narodnostno skupnostjo ugotovil, da je na Gorškem politična klima zelo pozitivna in slabo bi bilo, da bi jo skvarili z maksimalističnimi težnjami. Cumpeta se je v svojem posegu dotaknil še vprašanje kmetijstva, demografskega padca, mladinske nezaposlenosti, kulture (posebej je omenil galerijo Spazzapan v Gradišču) in javnih prevozov.

Sledile so nato glasovalne izjave. Poletto (KPI) je ugotovil, da so komunisti na pokrajini vedno bili pripravljeni sodelovati, čeprav je ugotovil, da je bilo upravljanje tega organa dokaj vprašljivo in večkrat v nasprotovanju z izrečenimi programi. Poletto se je zaustavil tudi na vprašanjih, ki jih prinaša osimski sporazum in dejal, da je treba iz teh dogovorov izluščiti vse pozitivne dejav-

nike. Komunistični predstavnik se je izrekel proti odboru za obrambo italijanskega značaja Gorice. Jože Cej (PSI) je povedal, da ocenjuje proračun pozitivno in to v logiki nove vloge, ki naj bi jo dobila pokrajina. Svoj poseg je osredotočil okoli gospodarskih vprašanj, ki bi jih morali uresničiti v okviru sporazumov iz Osima ter dobrososedskih odnosov med obema Goricama. Našo pokrajino ne smemo ocenjevati kot zadnjo izpostavo italijanstva, marveč kot kraj odprtega sodelovanja med vzhodnim in zahodnim svetom. O naših šolah je dejal, da bo morala pokrajina posebno pozornost posvetiti tej problematiki.

Po posegu Cosme, ki je ponovno izrazil stare in neučinkovite fraze desničarskih prenapetežev, je posegel Bergamin (DC), ki je precej pozornosti posvetil javnim prevozom, kulturnim vprašanjem z odobritvijo dosedanjih izpeljanih pobud in decentralizaciji. V tem pogledu je nasprotovatelj težnjam KPI in trdil, da je decentralizacija potrebna, kljub temu pa mora ostati dežela vedno na vodilnem mestu in pokrajini se ne smejo nalagati naloge, ki bi jih ne zmogla uresničiti.

Danes in jutri v avditoriju

Dvodnevni posvet o stikih med Avstrijo in Italijo

V gorškem avditoriju bo danes in jutri dvodnevni posvet združenja Italija - Avstrija. Posvet bo na vsedržavni ravni. Gorico so zastopniki teh dveh združenj, tako tistega v Italiji kot v Avstriji, priredili prav v Gorici, kajti mnenja so, da je naše mesto najbolj pripravno za tako srečanje. Istočasno bodo na posvetu podarili vlogo, ki jo ima Furlanija - Julijska krajina v povezovanju med sosednjima državama.

Na posvetu bosta poročala predsednik avstrijskega društva za prijateljstvo z Italijo dr. Michael Graff ter predsednik italijanskega društva za prijateljstvo z Avstrijo ambasador Enrico Aillaud. Uvodno poročilo bo imel prof. Vincenzo Cappelletti iz Rima. Deželni odbornik Di Benedetto in predsednik sekcije za promet pri koroški gospodarski zbornici Murnik bosta govorila o prometnih zvezah med državama. Ta poročila bodo danes v dopoldanskem času. Danes popoldne pa bosta o kulturnih izmenjavah govorila prof. Sergio Tavano s tržaške univerze ter prof. Karl Wocelka z univerze na Dunaju. Posvet se bo nadaljeval jutri dopoldne. Poročala bosta predsednika gospodarskih zbornic Tombesi in Janschek. Govorila bosta o gospodarskem sodelovanju med državama.

Prireditelji vabijo na posvet tako gospodarstvenike kot kulturnike. Po poročilih bodo ti lahko segli v razpravo.

Baletni večer v Verdiju

V Verdievem gledališču v Gorici bo drevi, ob 20.30 baletni gala večer. Prireja ga Maria Theresia club iz Gorice, čisti izkupiček večera bo šel v sklad za borbo proti raku.

Fodorne baletne večere smo imeli v Gorici že v prejšnjih letih, še zlasti po zaslugi voditeljice goriške baletne šole Tersicore Corinne Brandolin Prandi de Ulmhort.

Na nocošnjem baletnem koncertu bodo sodelovali plesalci in plesalke goriške šole Tersicore, tržaške baletne šole s podobnim imenom, baletne šole Società ginnastica triestina iz Trsta, baletne šole Ceron iz Vidma in baletne šole iz Cervinjana.

V KULTURNEM DOMU

Štiglicev film

Veselo gostivanje

V Kulturnem domu bodo drevi ob 19. in 21. uri predvajali film Veselo gostivanje Franceta Štiglica, ki je bil sicer že na sporedu jeseni, v prvem ciklusu filmskih večerov, ki jih je pripravil kinoatelj v sodelovanju s Cappello Underground ter upravo Kulturnega doma. Za film je bilo takrat precej zanimanja, zato so ga ponovno uvrstili v spored.

Delavci proti oživilanju terorizma

Protestom delavskih množic in političnih strank po vsej državi zaradi umora sindikalista Ezia Tarantellija, so se včeraj pridružili delavci gorškega in tržaškega območja. V številnih podjetjih je bila včeraj dopoldne dveurna protestna stavka, v Trzinu pa so se delavci zbrali na sindikalnem shodu na glavnem trgu, kjer je govoril član pokrajinskega vodstva sindikata kovinarjev (FLM) Flavio Snidero, bili pa so prisotni tudi člani pokrajinskega vodstva sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL.

Flavio Brumat župan v Foljanu

Na seji v sredo zvečer je občinski svet v Foljanu izvolil Flavio Brumata za župana, ki bo nasledil prejšnji teden umrlega Gina Zorzenona in ki bo vodil občinsko upravo do volitev. Brumat je star 39 let, zaposlen pa je v tržaški ladjedelnici. Doslej je opravljal dolžnosti odbornika za finance in proračun. Brumat bo prevzel dolžnosti, kakor hitro bo zaprisegel.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo obvešča udeležence nedeljskega društvenega tekmovanja v smučanju, da bo avtobus tokrat izjemoma odpeljal izpred Doma Andreja Budala v Štandrežu. Odhod točno ob 7.30. V Štandrežu naj se zberejo tudi udeleženci iz Gorice in drugih krajev.

V prostorih KD Skala v Gabrjah bo danes ob 20. uri kulturno - zabavni večer. Nastopila bo dramska skupina KD Sovodnjah, pel bo otroški pevski zbor KD Skala, Zdenko Vogrič pa bo zavrtel film, ki je bil posnet ob otvoritvi partizanskega spomenika v Gabrjah.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 Casablanca. VITTORIA 18.00—22.00 »L'attenzione«. Prepovedan mladini pod 18. letom. CORSO 18.00—22.00 Una sirena a Manhattan

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Giochi stellari«. COMUNALE 18.00—20.30 »Il gregge«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Najboljši mali bordel v Teksasu«. SVOBODA 20.00 »Deset zapovedi« 1. del; ob 22.00 »Catherine Cherie«. DESKLE 19.30 »Do zadnjega diha«.

Stiki med Medicino in Novo Gorico

O sodelovanju med Novo Gorico in občino Medicina v Emiliji - Romagni so razpravljali te dni, ob obisku delegacije te občine v Novi Gorici. Tako bo predvidoma konec maja skupina strokovnjakov VIPE odpotovala na ekskurzijo v Emilijo ter si ogledala predvsem najnovejša rešitve na področju zemljiških melioracij in namakanja. Medicino bodo predvidoma obiskali tudi gojenci Elektrogospodarskega šolskega centra, medtem ko bo Novo Gorico obiskala skupina delavcev s področja socialnega skrbstva. Na področju kulturnih izmenjav so se pogovarjali, da bi v Medicini nastopila folklorna ali plesna skupina z območja Nove Gorice, v Novi Gorici pa se obeta nastop komornega zbora.

V prihodnje naj bi prišlo tudi do tesnejšega sodelovanja med Zvezo komunistov iz Nove Gorice in sekcijo KPI v Medicini. Gosta iz Emilije Romagne — župana Luigija Galvanija in predsednika komisije za sodelovanje Dina Gherardija je sprejel predsednik novogoriške občinske skupščine Danilo Bašin s sodelavci.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 84-576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Sant'Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40-497.

ZSKD vabi jutri, v soboto, 30. marca, ob 20.30 v Avditorij

PRIMORSKA POJE

Nastopajo zbori iz Štandreža, s Cola, iz Podnanosa, Kanala in Ajdovščine

Na zadnji seji pred iztekom mandata

Občinski svet v Sovodnjah odobril varianto regulacijskega načrta

Sovodenski občinski svet je v torek, z odobritvijo 6. variante splošnega regulacijskega načrta, poveritvijo naloga za izdelavo izvršnega načrta za drugo skupino del grezničnega omrežja (Gabrije) ter s sprejemom nekaterih drugih sklepov, zaključil petletno mandatno obdobje. Do volitev bo občinski odbor vodil samo tekoče zadeve. Za odobritev variante je glasovalo enajst svetovalcev skupine občinske enotnosti, vzdržala sta se dva svetovalca Slovenske skupnosti, medtem ko se dva svetovalca seje nista udeležila.

O pripravi variante ter o smernicah, ki so jih pri tem upoštevali, je izčrpno poročal odbornik Klemše. »Skušali smo v največji možni meri in z največjim razumevanjem upoštevati predloge, ki so jih vložili občani, seveda ob doslednem spoštovanju splošnih določil in priporočil o prostorskem načrtovanju.« Odbornik je pojasnil, da varianta ne vnaša posebnih novosti glede zazidljivih površin. Gre v bistvu za drugačno porazdelitev, v odnosu na še zmeraj veljavni urbanistični načrt, zazidljivih parcel. Precejšnje novosti pa pri-

naša varianta na področju prometnih in drugih javnih struktur. Tako je bila iz regulacijskega načrta črtana obvoznica pokrajinske ceste, ki naj bi bila speljana vzdolž železniške proge in ki bi se v bližini županstva spet navezala na staro traso. V neposredni bližini županstva je v varianti predvideno srednje veliko parkirišče, na Peči pa je bila črtana v obstoječem planu predvidena povezava (tudi most) med Pečjo in Gabrijami. Odbornik je posebej poudaril, da v varianti niso upoštevali idejnega načrta preureditve državne ceste št. 55 (Trst - Gorica), ker gradnji nove ceste občinska uprava nasprotuje in je stališče, ki je bilo sicer točno opredeljeno že pred kakšnim letom, ko je bil prvi načrt predstavljen, nespremenjeno. Nekaj bistvenih novosti se z varianto uvaža tudi v izvršilne norme, zlasti kar zadeva možnost dozidave, oziroma opremljanja obstoječih zgradb s higienskimi, stanovanjskimi in drugimi prostori (garaže). Lastniki stanovanjskih objektov (starih) bodo lahko dozidali do 150 kubičnih metrov, lahko z enkratnim posegom, lahko pa tudi

v ločenih posegih. Vendar volumen skupno ne bo smel presegati omenjenih 150 kubičnih metrov.

Nekaj novosti je predvidenih v izvršilnih normah tudi glede dodatnih gradenj na območju, ki so določena za industrijsko - kmetijsko dejavnost (kokošje in živinorejske farme).

V razpravi je svetovalac Pavleč oporekal način priprave variante in predlagal spremembo, oziroma vsaj ponovno preučitev nekaterih norm glede višine ograjnih zidov, svetovalac Tomšič pa je hotel vedeti za imena tistih, katerih prošnje občinska uprava ni upoštevala.

Dokument je bil, kakor smo že u vodoma zapisali, odobren z večino glasov, ob vzdržanju dveh svetovalcev SSK. Potem ko bo sklep postal izvršilen, bo načrt razgrnjen javnosti za dobo dvajset dni, nadaljnjih dvajset dni pa bodo imeli zainteresirani rok za predložitev ugovorov in pripomb.

Občinski svet je na zadnji seji sprejel tudi predlog o poveritvi naloga podjetju Presotto za dobavo in vgraditev dveh čistilnih naprav — za Rupe in Peč. Strošek znaša 64,8 milijona lir.

Naj omenimo še, da se je ob koncu seje župan Primožič v krajšem posegu zahvalil za sodelovanje, omenil najpomembnejše naloge, ki jih je v tem mandatu opravila občinska uprava, novim upraviteljem in svetovalcem pa želel obilo trdne volje, vztrajnosti in uspehov.

Z avtom v drevo

Težke telesne poškodbe je v prometni nesreči zadobil 26-letni podoficer vojske Antonio Carobbo iz Gradišča, Ul. Popolina 8. Nesreča se je zgodila včeraj zgodaj zjutraj na državni cesti števil. 305 v neposredni bližini Borgnana. Po ugotovitvah prometne policije, naj bi Carobbo, ki je na zdravljenju v goriški splošni bolnišnici s prognozo okrevanja v 56 dneh, izgubil nadzorstvo nad fiatom uno ter silovito trčil najprej v eno, nato pa še v drugo drevo ob cesti. Carobbo naj bi se peljal v smeri iz Vidma proti Gradišču.

Strela poškodovala števec plina

Nekaj škode in precej strahu je povzročila strela včeraj popoldne v zavetišču usmiljenih sester v Ul. Della Bona 15. Strela je namreč poškodovala števec za plin, ki se je vnel. Ogenj je poškodoval tudi odtočno plastično cev v bližini.

S hitrim posegom gasilcev ter uslužbencev občinskega podjetja, je bilo mogoče škodo omejiti, gostje v zavetišču pa so ostali kljub temu nekaj ur na hladnem, saj je bila prekinjena dobava plina.

Še o natečaju za 14 prevajalcev

Precej najasnosti je v zvezi z natečajem za sprejem v službo 14 prevajalcev (traduttore - interprete) za potrebe notranjega ministrstva, o katerem smo pisali pred nekaj dnevi, potem ko so o tem dobili obvestilo z goriške prefekture. Nekateri naši bralci so bili na prefekturi ter se pozanimali za stvar. Dobili pa so v roke razpis natečaja, ki je bil objavljen v prilogi uradnega lista republike (Gazzetta ufficiale) letos 7. marca.

Gre za razpis več natečajev za več kot dvesto prevajalcev, ki morajo znati angleški, francoski, nemški, ruski, arabski in tudi slovenski jezik. Razpis natečajev je za vsak jezik posamičen, tekst pa je enak za vse. To je brez dvoma sestavljalec razpisa privedlo do tega, da so za vse te natečaje predvideli, da morajo tisti, ki se bodo udeležili natečaja oziroma natečajev, imeli maturitetno diplomu lingvističnega liceja tako državne kot zasebne priznane šole ali pa univerzitetno diplomu fakultete za tuje jezike. V italijanski se to glasi takole: »diploma di maturità linguistica rilasciatoa da istituto statale o periferico equipol-

lente a diploma di istituto di istruzione di secondo grado oppure diploma di laurea in lingue straniere.«

V čem je težava, ki so jo funkcionarji goriške prefekture označili našim ljudem, ki so se javili v tem uradu in želeli imeti pojasnila. Razpis natečaja govori o »maturità linguistica«, torej o maturi lingvističnega liceja. Takih višjih srednjih šol imamo v raznih krajih Italije precej. Ti so poleg klasičnih licejev, realnih gimnazij, učiteljskih in podobnih šol sestavni del italijanske šolske vzgoje. To je tudi normalno. Na teh licejih se dijaki uče predvsem tujih jezikov.

Slovinci pa imamo v Gorici in v Trstu več višjih srednjih šol klasične, realne, trgovske ali druge smeri. Nimamo lingvističnega liceja. Vendar pa je vsakomur znano in jasno, da se na slovenskih višjih srednjih šolah dijaki perfektno nauče tako slovenskega kot italijanskega jezika. Bili bi torej zelo pripravljeni za delo prevajalca in tolmača, kar zahteva tudi v začetku našega članka omenjeni razpis.

Povejmo še, da je v razpisu re-

čeno tudi, da bodo del teh mest dali tistim, ki so že v službi v notranjem ministrstvu. Vedeti je tudi treba, da sem sodijo prefekture, kvesture in druge področne enote tega ministrstva, torej tudi delovna mesta v naši deželi.

Očitno pa je, da so sestavljalci razpisa v Rimu upoštevali splošne smernice razpisov v državne službe, niso pa bili obveščeni o naši specifičnosti. Zaradi tega, če bi do podrobnosti upoštevali kar je rečeno v razpisu, bi prišlo do tega, da ne bo prosilcev. Zaradi tega tistim, ki jih to zanima svetujemo, da vseeno vložijo prošnjo na prefekturo ali direktno na notranje ministrstvo v Rimu. V njej naj tudi navedejo specifičnost slovenskih šol in tudi dejstvo, da nimamo v vsej državi lingvističnih licejev na katerih bi poučevali slovensščino. Ne pozabite. Prošnje je treba vložiti do 6. aprila letos. Priložiti pa je treba vrsto dokumentov. Razpis natečaja je bil objavljen, ponavljamo, v prilogi števil. 57 Uradnega lista (Gazzetta ufficiale) z dne 7. marca 1985. Dobite jo tudi v našem uredništvu.

Resna študija o očarljivem Hitchcocku

Izdala jo je Šola Sigmunda Freuda pri Društvu za teoretsko psihoanalizo v Ljubljani

Kdo ne pozna mojstra filmske grozljivke, odkritelja marmornatih plavalask, kot so v pričetku Ingrid Bergman, kasneje Eva Marie Saint, predvsem pa Grace Kelly in Tippi Hedren, v katero se je nenavadni cineast pri svojih 65. letih zaljubil z vso silo in kar grobimi izpadi? Kdo ne pozna vsaj treh njegovih filmov, ki jih je imel priložnost uživati ali pred filmskimi ali televizijskimi zasloni? Filmi kot n.pr. »Klič U za umor«, »Dvo-riščno okno«, »Ujemite tat«, »Teža-ve s Harryjem«, »Vrtoglavic«, »Psi-ko«, »Ptič« in drugi, so priručnik celovitega slednjimi je dovolj citirati vož- njo kamere iz filma »Mlada in ne- dolžna« (1937), kjer se posnetek iz oddaljenosti 50 metrov počasi spušča in se končno ustavi 10 centimetrov pred bobnarjevim očesom; ali pa prvi

barvni film »Vrv« (1948), ki je sestav- ljen zgolj iz 10 minut (!) dolgih ne- prekinjenih posnetkov. Med resne študije sodi tudi priču- joča, ki nosi podpis DDU Univerzum iz Ljubljane in ki jo je izdala Šola Sigmunda Freuda pri Društvu za teo- retsko psihoanalizo, izhajajoč iz po- datka, da so v okviru seminarja kot ponazorilo, posameznih psihoanalitič- nih postavk tolikokrat omenjeni Hitch- cockovi filmi. Študija torej izhaja iz že nakazane dimenzije mojstrovega opusa, ki sicer do potankosti uva- ja in razvija pojem grozljivke, shriljiv- ke, thrillerja, filma napetosti — ki pa s svojimi zgodbami pravzaprav presega enoplastne klišeje kriminalke kot takšne. Kot da bi bil Hitchcock eden od razlogov, zakaj je francoska Akademija s Sorbonno vred pričela priznavati detektivskemu in shriljiv- mu romanu v določenih potezah — ob vrhunski kvaliteti, se razume — umet- niško vrednost dostojno univerzitetne obravnave. Znotraj takšnega razume- vanja se režiser, odlikujoč se z an- gleškim, seveda nekoliko črnim hu- morjem, kaj hitro spremeni iz zgolj zabavnega, učinkovitega spretnega, istočasno tudi v vsakem filmu prisot- nega v že kar pričakovani igralški epizodi, v umetnika, ki je po eni stra-

ni komercialno zvrst dvignil do vr- hunca, po drugi strani pa uvedel va- njo tudi nekoliko širše dimenzije. Dovolj se je spomniti samo enega izmed klišejev filmske zgradbe oziro- ma zgodbe, ki ga mojster dostikrat učinkovito izrablja: nič hudega slu- teči (bodoči) junak pade v vohunsko zgodbo, ali pa ga s kom zamenjajo, in hočeš nočeš, se mora spustiti po nevarnih poteh vsakršne mrakobne stori- je in še več: mora jo pomagati razrešiti, ker mu navadno ne verja- me niti policija, saj ga ima za glav- nega morilca ali zločinca. Temu ne- srečnemu človeku usoda ali zlobna protigrava vrže na pot navadno sila lepo plavalasko, ki mu nikakor ne ve- rjame ali ga celo izdaja in sedaj se prava igra šele pričene. Junak je sam proti vsem, boj seveda odloči v svojo korist, pokonča zločinsko bando, prepriča policijo in za nameček je njegova še »premagana« plavalaska. Takšna situacija pa kar v mnogočem spominja na Kafkov »Proces«. Raziskovalci so temeljito preiskali vse filme, ki jih je Hitchcock med letoma 1935 in 1976 posnel kar 36 (!), poslednjega star že 77 let. Ni slučaj, da so filmi tolikanj učinkoviti, avtor je do potankosti razvil elemente, kot so že omenjene zamenjave, trauma-

tična ozadja in predzgodbe, izguba spomina, idilična situacija, ki jo skali senca nevarnosti in ostalo. Na tak način postane oprijemljiva sicer lo- gična resnica, da nobena kvaliteta ne more biti zgolj slučajna in da jo pogojujejo dolgotrajna izpopolnjeva- nja, pa čeprav gre zgolj za krimi- nalko ali vohunsko zgodbo. Ne nazad- nje je bila predmet izpopolnjevanja tudi osrednja junakinja — ženski liki imajo pri Hitchcocku sila pomembno mesto — ki se je končno izoblikovala v znano plavalasko, nedostopno, in skrivnostno hkrati, sposobno ostre protiigre, istočasno pa seveda zaključ- ne lojalnosti, ki je z ozirom na njho- vega avtorja skorajda idilične nara- ve. Bližnje priče vedo namreč pove- dati, da je bil dobesedno obseden od tovrstnega tipa žensk in da — vsaj na videz — ni nikoli prekoračil meje zadržane sublimacije, tako strokovni viri, razen pri Tippi Hedren, ko je že ugašala njegova umetniška moč. Z eno besedo: filmski zanesenjak in dobrodušni striček, ki je kot neizčrp- no igralko perfekturnal svet filmske napetosti, odkril v njej smoter in smi- sel, ter v nekem posebnem pomenu ostal mlad in svež prav do svojih najpoznejših let — Alferd Hitchcock. JANEZ POVŠE

Tantadruj v nemščini

Celovška založba Drava in ZTT sta izdala v nemškem prevodu zname- nito novelo Cirila Kosmača Tanta- druja. Iz slovenščine je knjigo preve- del Klaus Detlef Olof, Gre vsekakor za pomembno založniško dejanje, saj sodi novela Tantadruj med bisere po- vojne slovenske proze.

Štiglicovo »Veselo gostovanje« v goriškem Kulturnem domu

Kinoatelj je predstavljal konec de- cembra, sicer nekoliko v zatišju, zad- nji Štiglicov trud Veselo gostovanje, sončno in živo filmsko priredbo Kranj- čeve knjižne uspešnice Strici so mi povedali. Nekoliko v zatišju, smo za- pisali, kajti iz več razlogov (nenazad- nje zaradi počitniškega vzdušja) je marsikdo spregledal in tako ali dru- gače zamudil do premiersko prireditve. Zato pa, da bi ugodili vsem takim »zamudnikom«, smo vključili v spomla- danski cikel Skoka v kino zapetno predstavitev Štiglicovega filma, ki bo danes kot običajno ob 19. in 21. uri v goriškem Kulturnem domu. France Štiglic velja, skupno z Meto- dom Badjuro, za utemeljitelja in pio- nirja slovenskega filma. Rojen 1919 v Kranju, med NOB partizanski časni- kar in gledališčnik, je nadaljeval s to dejavnostjo tudi po osvoboditvi, do- kler se ni posvetil izključno filmanju. Njegov prvenec in sploh prvi domači igrani film je Na svoji zemlji (1948), že ponarodil ep o samobitnem odpor- ništvu proti okupatorju na Primor- skem. Potem lahko beležimo njegov naslednji naslov, morda po krivici nerazumljen in še danes aktualen Trst iz leta 1950. Lirično in utopično pravljico o Dolini miru, ki je zaslovela na canskem festivalu (1956) in ki se še danes dobro prodaja v tujini. Od izvenslovenskih produkcij bi omenili

le najbolj uspelo, hrvatski Deveti krug iz leta 1960, prav tako medna- rodna uspešnica z nominacijo za oskar. V šestdesetih letih je lical spet k sodelovanju Kosmača, ki je bil sce- narist njegovega prvenca, za še dve sijajni »primorski vinjetki. Za psiho- loško dognano in etično zahtevno Ba- lado o trobenti in oblaku (1961); na- slednje leto pa za vedro in žuborečo »vipavsko« komedijo Tistega lepega dne. Tudi ostali naslovi ohranjajo kva- litetno raven in izpričujejo avtorski pristop in samostojen slog, čeravno smo včasih priča formalnim nedosled- nostim in neustreznim opredelitvam filmskega koncepta. Veselo gostovanje pa je ljudski praz- nik in hkrati priložnost za prekmur- skega študenta, da razživi svojo mla- dost, svojo ljubezen do glasbe in dekle- ta. Radoživi Miško zapusti ob počitni- cah semenišče in se pridruži »stricem«, živahni godbeni klapi, ki se na svoji poti ustavlja v vsaki gostilni. Je to nelagoden in prijazen pogled v zorenje mladega človeka, zvesta kronika di- lem in stranpoti, ki oblikujejo njegovo življenjsko odločitev. Najnovejši Štigli- čev film je nastal po že posnetem ma- terialu za njegovo TV nadaljevanje Strici so mi povedali, ki pa povzema v celoti že omenjeno Kranjčovo delo. DAVORIN DEVETAK

Anton Ocvirk: Miscellanea

Anton Ocvirk (1907 - 1980), pesnik, pisatelj, esejist, kritik, literarni zgodovinar, utemeljitelj slovenske kom- parativistike, je bil dolgo časa osrednja osebnost slo- venske slavistike in komparativistike na ljubljanski uni- verzit. Njegovo ustvarjalno delo obsega številne opus, od kritik, esejev do uvodnih razprav, polemik. V zadnjem obdobju svojega življenja je objavil tri knjige izbranih spisov, evropski roman (Eseji), in dve knjigi razprav pod naslovom Literarna zgodovina med zgodovino in teo- rijo. Kot četrta knjiga njegovih izbranih del prihaja zdaj na knjižni trg postumna knjiga z naslovom Mi- scellanea. Gradivo zanj je pripravil že avtor sam, izida pa ni dočkal. Obširna knjiga, ki jo je v elegant- ni opremi Jožeta Brumna izdala Državna založba Slo- venije, prinaša obilico Ocvirkovega gradiva, obenem pa pomeni počastitev avtorjevega spomina. Tega si- cer v celoti ne izpopolnjuje, ker ji manjka predsta- vitev avtorja. Majda Stanovnikova je napisala sicer krajšo spremno besedo, v kateri pa se dotika pred- vsem objavljenih tekstov. Morda bo sicer prilika za obširnejšo in izčrpano predstavitev Antona Ocvirka v kakem dodatnem delu s študijo o njem in njegovem ustvarjalnem delu. Morda pa je bila prilika s sedanjjo izdajo četrte knjige njegovega dejanskega izbranega dela le zamujena. Knjiga, ki je pred nami, je kot pove že sam na- slov, sestavljena iz štirih delov. Najprej najdemo v njej pogovore s slavnimi pisatelji in literarnimi teore- tiki v tridesetih letih, ko je Ocvirk študiral v Parizu in ko se je od literarne ustvarjanja usmerjal v znanost. Morda so mu bila pri tej usmeritvi potrebna prehodna dela, literarno zasnovani esejistični pogovo- ri, v katerih se je lotil prikaza tako praktičnih kot teoretičnih vprašani takratne svetovne književnosti in literarne teorije. Tako so nastali pogovori z André Gidom, Georgsom Duhamelom, André Muroisom, pa

tudi Paulom Hazardom in domačima Jušem Kozakom in Francetom Kidričem. V drugem delu knjige se pod naslovom Članki in študije spet srečamo s Paulom Hazardom in problemi teorije primerjalne književnosti. Sem sodi tudi prikaz duševne podobe profesorja Frana Ramovša, zlasti pa razprava o Srečku Kosovelu, ki se v knjigi kasneje vsaj posredno še pojavlja, ko O- cvirk polemizira s Gspanom glede Kosovelove zapuščine. Po Ocvirkovem ustaljenem sistemu je prikazano Kosovelovo življenje, njegova osebnost in njegovo de- lo, pri čemer je zanimivo, da pisec sam priznava, kako je od leta 1931 do priprav za to izdajo moral spremeniti svoje mnenje o Kosovelu, zlasti v po- gledu ocenjevanja Kosovelovih Integralov. Tretji raz- delnik knjige prinaša Ocvirkove kritike domačih in tujih literarnih del ter nekaterih odrskih uprizoritev v času med obema vojnama, deloma pa tudi nepo- sredno po osvoboditvi. Pregeli, Prijatelj, France Vod- nik, Glazer, Vodušek ter njihove knjige so predmet ostre presoje in primerjave z visokimi zahtevami sve- tovnih meril, ne glede na avtorjevo ime. Isto velja za kritike odrskih uprizoritev. Za kritikami je v knji- go izbranega dela uvrščena še zvrst, ki jo Ocvirk ni gojil bolj kot se mu je zdelo potrebno, a je zanj vseeno značilna. To so polemike, pisane bojevito in stvarno, tičejo se slovenskih literarnih problemov. Kot poudarja avtorica spremne besede, žal le spremljajoče, ne pa kritične, se kljub različnim vsebin- skim spisom izraža vseskozi nazorsko enak Ocvirkov pogled na literaturo, ki ga je od mladih dni pilil in poglabljal, ni pa mu ga bilo treba bistveno spreminja- ti. Značilna zanj je tudi osebna ne pa samo poklicna navezanost na literaturo in zavest o osebni odgovorno- sti, ki je spremljala vse njegovo pisanje, razen tega pa skrb, da bi slovensko literaturo in znanstveno mi- sel o njej ohranil v stiku s svetom. Sl. Ru.

Nova knjiga - katalog C.H. Martellija

V Trstu in na Tržaškem nasploh živj in deluje razmeroma veliko li- kovnikov. Mnogo pa je na Tržaškem tudi ljudi, ki likovno stvarnost spreml- jajo in dejavnost beležijo kot kri- tiki, kronisti ali celo kot zgodovinar- ji. Med temi je prav gotovo eden naj- veljavnejših Claudio H. Martelli, ki je prav te dni izdal že svojo tretjo knjigo - katalog o likovnikih naših krajev. Prva njegova zadevna knji- ga je izšla leta 1974 in je zajemala kratke življenjepise in karakteristike kakih sto petdeset slikarjev in kipar- jev iz Trsta, Goriškega in sosednjih predelov. Šest let pozneje je izšel njegov izpopolnjen zadevni katalog. Sedaj pa je, kot smo rekli, Martelli izdal svojo tretjo knjigo, ki nosi na- slov »Artisti di Trieste, dell'Isontino, dell'Istria e della Dalmazia«. Knjiga obsega malone tristo strani velikega formata in vsebuje kratke biografije ter karakteristike 275 likovnih moj- strov s prej omenjenih področij. Za večino mojstrov je avtor poskr- bel tudi za reprodukcijo enega, seve- da značilnega dela, seveda v črno- bele, nekako v sredini knjige - katalo- ga pa je na desetih straneh objavil kakih šestdeset reprodukcij v barvah. Posebno v tem primeru je značilna avtorjeva izbira, saj zasledimo tu de- la starih mojstrov, čistih figurativ- cev, pa tudi dela starejših in novejš- ih mojstrov, ki so ubrali pot abstrak- tnega izražanja. In med tema skraj- nostima, med čisto figurativnostjo in čisto abstrakcijo, je še cela vrsta drugih slogov, pač v smislu ali duhu različnosti, ki so značilne za likovne izraznosti, ki obeležujejo vso dobo od srede preteklega stoletja pa do današnjih dni.

Delo, ki je prišlo te dni pred či- tatelje, zasluži temeljitejšo oceno, saj gre za publikacijo, ki je zahte- vala veliko dela in naporov in ki vsebuje veliko, včasih tudi težko do- segljivih in preverljivih podatkov. Na vsak način pa bi radi že danes poudarili, da se je avtor močno po- trudil, pa čeprav smo že pri bežnem pregledu pogrešali kako naše ime, kj bi verjetno spadalo v katalog. To

pa je avtor sam že v torek v čas- nikarskem krožku na predstavitvi de- la podčrtal, da namreč delo še ni končano in da ne bo nikoli končano, kajti stalno se bodo našla imena moj- strov, ki ustvarjajo, ki delajo, pogo- sto zelo na tiho, ne da bi rinili v svet, v javnost. O delu samem pa je na predstavitvi spregovorila tudi do- sedanja ravnateljica tržaških mest- nih muzejev dr. Laura Ruaro - Loseri.

Darko v galeriji Tribbio

Brž ko je v petek, 22. marca, Livio Možina snel s sten galerije »Il Tribbio« svoja olja, že je naslednjega dne, v soboto, 23. marca, dal v isti galeriji na ogled svoja dela mladi mojster iz Čedad Darko, ki bo v tej središčni galeriji razstavljal do 5. aprila. Darko ali s polnim imenom Teo- doro Bevilacqua, bivši Vodopivec, je po rodu iz goriških Bilj, ki jih je leta 1955 zapustil, ko mu je bilo komaj 7 let. Njegova likovna pot je bila dokaj razgibana, a se je pred nekaj leti prebil iz že abstraktnih tokov spet v svo- jevrstno figurativno likovno govorico. Za Darkova sedanja dela stežka naj- demo*ustrezno označbo, kajti ne moremo reči, da mojster slika kot tudi ne da je kipar. Morda bi bilo najbolje reči, da so njegova dela tridimenzi- onalne slike, kajti Darko sestavlja nekakšne dvo- ali celo trifazne reliefe, vsekakor reliefe z veliki globinami, kar mu, seveda, omogoča delo v glini, ki jo gnete v posamezne figure, posamezne sestavine svojih kompozicij, svojih motivskih struktur.

Darko izdaja na vsej črti svoje poreklo, da namreč izhaja s podeželja, s kmetov, pa čeprav se ni nikoli ukvarjal s kmetijstvom. Njegova motivika je pač skoraj izključno nabožnega ter kmečkega značaja. Od kakih 25 raz- stavljenih del, jih je kar vrsta nabožnega značaja, saj je upodobil več svetnikov, začeniš s tržaških patronom sv. Justom, toda največ motivov je kmečkih motivov, med katere pa lahko prištevamo tudi sv. Urbana, ki naj bi bil zaščitnik vinogradnikov. Med najbolj kmečke motive pa bi morali prišteti za gotovo motiv s košnje, kjer vidimo par volov, ki vlečejo voz sena, za vozom pa vidimo kosca, ki kleplje koso in ob njem še grabljico. Sicer pa srečujemo povsod sadje, grozdje, želod in živali, pa tudi na pri- mer dekle, ki jaha purana ali divjega prašiča, skratka povsod so motivi ali vsaj elementi, ki opominjajo na podeželje. (Fre)

Radijski odmevi

Mozaična dramaturgija

Prvonagrajena radijska igra belgijskega avtorja in režiserja Gia Laene- na: »Atmosfera-diapazoni«, Prix Italia 1984, je doživela svojo izvedbo tudi na našem radiu v prevodu Marije Raunik, v režiji Marka Sosiča in igral- ski interpretaciji Bogdane Bratuž in Toneta Gogale. Besedilo je izrazil pri- mer tako zvane mozaične dramaturgije, kjer si sledijo prizori za dva gla- sova pravzaprav v zelo posredni zvezi: prizor krohota, prizor slovesa, roj- stvo, ukvarjanje z otrokom, ločitev, ljubezenski prizor, leto med vojno, ta- borišče, smrt kolegece, banalni problemi pričetka dneva, pa spet krohota, valček, poezija... Prizori mestoma sploh nimajo direktne povezave, sledijo si po principu kontrapunkta, izmenjavajočega ritma: dramatično, intimno, vsebinsko, banalno, lirično, razkrojevalno — vsak med njimi živi svoje živ- ljenje, vsak je po svoje resničen, vendar ne toliko, da bi zahteval nada- ljevanje, natančno izpeljavo.

Tudi časovno zaporedja ali kronologija je presežena, nobene običajne logike ali niti ni več in vendar je igra zanimiva, presenetljiva, nenavadna in tudi pomensko učinkovita.

Zdi se, da govori zgradba že sama za sebe: življenja nemara ni več mogoče ujeti v sklenjene, osmišljene sisteme in logiko — to bi bilo pre- nostavno, življenje je mnogo bolj zapleteno in tudi kruto, da bi ga bilo mogoče predstaviti z razbremenjevalno razumsko ali kakšno drugo sklenje- nostjo. Pred poslušalcem je odprt prostor, ogromno praznine, toliko ne- skončnosti, da se zdi, da po ključu slučaja zaide pred mikrofoni ta ali oni prizorček, in nakazan spet odhiti v svoje vesolje. Prav gotovo imamo oprav- ka z organizacijo igre, ki skuša stopnjevati podobo namišljene osebe, ki se ji pravi življenje, usoda, težavnost bivanja.

Izvedba je zelo dobro razumela smisel tovrstne izpovedi, saj sta igralca skupaj z režiserjem kar virtuozno oblikovala najrazličnejša razpoloženja ter dala vedeti, da se nahajata v praznini, ki je nemara tretja oseba igre. V prelivih glasbe in tišine, krohota in ostrih pa spet spreminjajočih ritmov, je na ta način nastala sklenjena igra, nemara za spoznanje predolga — te- žavnost pričujoče dramaturgije je namreč v odsotnosti klasičnega stopnje- vanja, kar pomeni, da se v izbranem trenutku izriže pred nas neskončni prostor in igra je zaključena — ki je žvela razgibano pa vendar povezano življenje.

Bila je nemara nekoliko naporna za poslušalca, nevajenega takšnih pri- povedi, toda komur je bilo do tega, da se je dokopal do središča in smisla brezštevilnih prizorov, je gotovo moral marsikaj premisliti in tudi spoznati: če ne drugega vsaj neskončno odprt prostor zunanega in notranjega živ- ljenja, ki vse nudi, lahko pa tudi seveda vse odzvame. (J.P.)

Zaključil se je regularni del košarkarskih prvenstev A-1 in A-2 lige

Tržačanom in Goričanom ni uspel veliki met

A-1 LIGA
Ciaocrem — Stefanel 95:94 (49:49)

STEFANEL: Fischetto 10, Vitez 14, Bertolotti 8, Dillon 24, Coleman 32, Bobicchio 2, Riva 4.
PM: Stefanel 15 na 16; 3 TOČKE: Fischetto 2, Bertolotti; PON: Fischetto (39).

A-2 LIGA
Landsystem - Segafredo 95:85 (43:44)

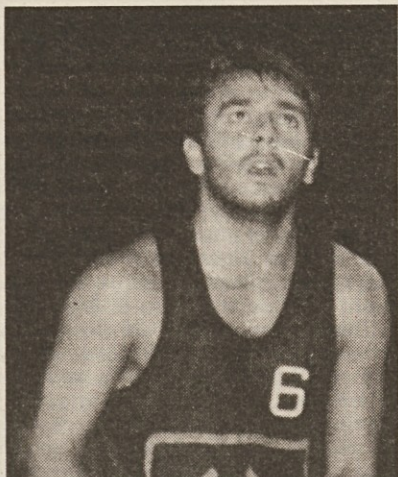
SEGAFREDO: Biaggi 14, King 27, Sfiligoi 14, Bon 7, Ardesi 10, Mayfield 8, Bullara 5, Borsi, Nobile, Stramaglia.
PM: Segafredo 6 na 9; 3 TOČKE: Ardesi 2, Bon, Bullara.

Tržačanom in Goričanom ni uspelo. V zadnjem kolu regularnega prvenstva košarkarske A-1 in A-2 lige je namreč tržaški Stefanel le za bomo točko izgubil v Vareseju s domačim Ciaocremom ter si tako zapravil še zadnjo trohico upanja na uvrstitev v »play-off«, goriški Segafredo pa je bil gladko poražen v Brindisiu. Domači Landsystem bo tako še nadalje igral v A-2 ligi, kakor žal tudi Goričani, ki so padli takorekoč prav pred ciljem.

V A-1 ligo so se uvrstile ekipe Viola iz Reggio Calabrie, Benetton iz Trevisa, Silverstone iz Brescie in OTC iz Livorna. Prav te ekipe se bodo tudi borile v »play-off« z ekipami, ki so se v A-1 ligi uvrstile na mesto od 5. do 8.

V A-1 ligi je bilo vroče prav na vseh igriščih. Državni prvak Granarolo je v Vidmu prav v zadnjih minutah strl odpor že odpisanih Videmčanov ter si tako v zadnjem trenutku zagotovil uvrstitev v končno prvenstva. Simac je v gosteh po predvidevanjih gladko premagal Yogo, prav tako pa je na tujem Berloni premagal Marr iz Riminija.

Z zmago nad Jollycolombanijem iz Forlija si je Bancoroma zagotovila prvo mesto na končni lestvici, Peroni pa je doma le po podaljških premagal pepelko prvenstva Honky. Scavolini je na tujem premagal Riunite le za dve točki in se uvrstil v nadaljnje tekmovalje, najvažnejša tekma dneva pa je bila v Caserti, kjer je Tanjevičev Indesit po podaljških le za dve točki premagal neposrednega tekmeča za »play-off« Mulat iz Neaplja.

Francesco Fischetto

VČERAŠNJI REZULTATI A-1 LIGE: Australian - Granarolo 90:98; Yoga - Simac 88:110; Marr - Berloni 86:90; Bancoroma - Jollycolombani 100:86; Indesit - Mulat po podaljških 103:101; Peroni - Honky po podaljških 115:109; Riunite - Scavolini po podaljških 93:95; Ciaocrem - Stefanel 95:94.

LESTVICA A-1 LIGE: Bancoroma in Simac 46; Berloni 42; Ciaocrem 36; Indesit, Jollycolombani, Granarolo in Scavolini 32; Mulat 30; Riunite, Stefanel in Marr 28; Peroni 26; Yoga 18; Australian 14; Honky 10.

Direktno v četrtfinale »play-off« se uvrstijo Bancoroma, Simac, Berloni in Ciaocrem, medtem ko so četrtfinalni pari »play-off«, ki se bodo odigrali v nedeljo, sledeči: Indesit - OTC (anticipirana na jutri); Scavolini - Viola; Jollycolombani - Silver-

stone in Granarolo - Benetton.

V A-2 nazadujejo: Peroni, Yoga Australian in Honky.

VČERAŠNJI IZIDI A-2 LIGE: Fermi - Latini 100:119; American Eagle - OTC 78:88; Landsystem - Segafredo 95:85; Silverstone - Succhi G 117:103; Cida - Viola 98:95; Giomo - Pepper po podaljških 100:96; Benetton - Spondilatte 83:81; Mister Day - Master V. 83:80.

LESTVICA A-2 LIGE: Viola in Benetton 40; Silverstone in OTC 38; Giomo, Latini in Segafredo 36; Cida 30; Mister Day in Ferri 28; American Eagle in Landsystem 26; Pepper 24; Spondilatte 22; Succhi G. 16; Master V. 16.

Viola, Benetton, Silverstone in OTC napredujejo v četrtfinale »play-off«, v B ligo pa nazadujejo Spondilatte, Succhi G. in Master V.

Prijateljska tekma Vesna - Portuale

Nogometna ekipa kriške Vesne, ki nastopa v prvenstvu 2. amaterske lige, bo jutri ob 15.30 igrala v Križu prijateljsko tekmo s Portualejem, ki nastopa v promocijskem prvenstvu. Vesna bo spet igrala prvenstveno tekmo v nedeljo, 14. aprila.

Nogometaša Vesne Andrej Kostnapfel in Claudio Savarin sta bila medtem sklicana v tržaško reprezentanco, ki bo branila barve mesta Trst na deželnem turnirju. Nogometaši so že začeli s treningi, tekme pa bodo predvidoma konec aprila.

Mima Jaušovec poražena

PALM BEACH GARDENS — V prvem kolu teniškega turnirja v Palm Beach Gardensu je Raffaella Reggi premagala Jugoslovanko Mima Jaušovec z 2:1 (6:3, 2:6, 6:1); Italijanka Anna Maria Cecchini pa je izgubila z Američanko Shawn Foltz s 7:6 in 6:4.

Po devetnajstem svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju

Jugoslovani (tudi brez kolajne) nadvse uspešni

Posebej za Primorski dnevnik
JOŽE DEKLEVA

Jugoslovanski alpski smučarji in smučarke so bili nasploh gledano v tej tekmovalni sezoni boljši kot v vseh doslej. Resda je svetovno prvenstvo v Bormiu zanje minilo brez načrtovane kolajne, pa tudi svetovni pokal se je končal brez pričakovanega odličja Bojana Križaja v slalomu, vendar so se v Pokalu narodov uvrstili na sedmo mesto, kar je doslej največji uspeh reprezentance v ekipni razvrstitvi.

Jugoslovanska reprezentanca je v ekipnem boju prehitela vrste kot so Švedska, Liechtenstein, Luksemburg, Kanada, Češkoslovaška, razen tega pa so Jugoslovani dosegli več vrhunskih posamičnih uvrstitev. V lanskim sezoni, denimo, noben Jugoslovani ni zmagal na kakšnem izmed tekem svetovnega pokala, letos pa je Križaj premagal vso svetovno elito na slalomu v Madonni di Campiglio in tako dosegel svojo peto zmago v areni svetovnega pokala.

Zlasti razveseljiv pa je prodor mlajšega rodu tekmovalcev in tekmovalk k svetovnemu vrhu. Ljubljancin Rok

Petrovič je šele na drugem slalomu decembra v Sestrièresu osvojil svoje prve točke v svetovnem pokalu, pred dnevi pa je na finalu v Heavenly Valleyu že startal med 32 najboljšimi tekmovalci, kolikor se jih uvrsti na paralelno tekmo, s katero se vsako pomlad konča tekmovalje za svetovni pokal. To je dosegel, ki se je doslej posrečil le redkim tekmovalcem v najmočnejši svetovni konkurenci. Že res, da je Petrovič dosegel izredne uvrstitve najprej na pionirskih mednarodnih tekmovaljih za lovoriko »Topolino« (Monte Bondone) in nato na mladinskem svetovnem prvenstvu, na katerem je osvojil tudi naslov prvaka v slalomu, vendar to še zmeraj ni bilo tudi trdno zagotovilo, da bo tako uspešen v članski konkurenci. Izreden je tudi njegov vzpon na lestvicah FIS, saj je v tej sezoni prišel v prvo veleslalomsko jakostno skupino, slalomka pa mu je že na stečaj odprta.

Velik korak je naredila tudi mladinka Mateja Svet, ki se je z drugim mestom na veleslalomu v Lake Placidu kot prva jugoslovanska tekmovalka povzpela na oder za najboljše. To je nedvomno uspeh, ki še veliko obeta. Načrti pa se niso povsem uresničili

Bojan Križaj

veleslalomskemu specialistu Juretu Franku, ki se je v lanskim sezoni na zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu proslavil kot prvi Jugoslovani s srebrno kolajno. Franko je imel tudi v tej sezoni nekaj izvrstnih uvrstitev, vendar je bilo zanj značilno, da se na nekaterih tekmah ni najbolje znašel. Še bolj pa to velja za Borisa Strela, ki so ga v tej zimi še bolj kot prej pestile stare poškodbe. Želje se niso docela uresničile tudi

italijanski reprezentanci, ki si je zlasti veliko obetala po izredno uspešnem treningu avgusta na južni polobli. »Valanga azzurra« je zares odlično začela sezono z zmago Roberta Erlacherja na veleslalomu v Puy st. Vincentu, nato pa je na drugem slalomu v Sestrièresu Paolo De Chiesa z drugim mestom nakazal možnost, da se bo kot večni porazenec vendarle dokopal do svoje prve zmage v svetovnem pokalu. Toda po začetnih uspehih je njihova poletnost nekoliko zvednela. V tehničnih disciplinah sicer ne morejo govoriti o neuspehih, toliko bolj pa so razočarani njihovi smukači.

Jugoslovanke poražene

GÖTEBORG — V prvem kolu svetovnega namiznotenškega prvenstva je ženska ekipa Jugoslavije tesno izgubila z Madžarsko s 3:2. Žal je tokrat zatajila številka ena jugoslovanskega ženskega namiznega tenisa Branka Batiničeva.

Zmaga Saronnija

NOTO — Kolesar Giuseppe Saronni je v mestecu Noto pri Siracusi v sprintu zmagal na kolesarskem »critériumu asov«. V končnem naletu je premagal Francesca Moserja,

danesh igra za vas

Viviana Kus

Viviana Kus (letnik 1960) igra odbojko že 12 let, vse to obdobje pa spada med naše najboljše igralkice. Kusova je odigrala osem drugoligaških prvenstev v B ligi v vrstah Bora, lani je igrala v združeni ekipi Mebla, letos pa brani barve Brega v C-1 ligi. Večkrat je bila proglašena za najboljšo igralko raznih turnirjev.

Pred dvema tednoma je Robert Devetak zadel deset pravih rezultatov.

totocalcio

Cremonese - Como	2
Fiorentina - Roma	X
Lazio - Atalanta	2
Milan - Avellino	1
Napoli - Ascoli	X
Sampdoria - Verona	X
Torino - Juventus	1 X 2
Udinese - Inter	1 X
Cagliari - Pisa	1 X 2
Catania - Lecce	X
Cesena - Genoa	X 2
Perugia - Arezzo	1 X
Sambenedet. - Triestina	X 2

Namizni tenis najmlajših

Naši igralci nabirajo izkušnje

NAJMLAJŠI
Bor — Kras 2:7
(prijateljsko srečanje)

Nekoliko starejši in bolj izkušeni igralci Krasa so v prijateljskem srečanju premagali vrstnike Bora. Kljub nesporni premoči Krasa smo bili priča zelo izenačenim dvobojem.

REZULTATI
Kocman - Škrk 1:2 (23:12, 11:12, 11:12); Grbec - Godnič 2:1 (21:11, 15:21, 21:11); Posega - Počkaj 0:2 (8:21, 10:21); Kocman - Godnič 0:2 (15:21, 15:21); Grbec - Počkaj 2:0 (21:18, 21:14); Posega - Škrk 0:2 (12:21, 7:21); Grbec - Škrk 0:2 (15:21, 21:23); Kocman - Počkaj 0:2 (14:21, 15:21); Posega - Godnič 0:2 (8:21, 13:21).

MOŠTVENI TURNIR NAJMLAJŠIH
CSI
Prešeren — Montuzza 1:4

Tudi povratno srečanje z Montuzzo se je končalo za najmlajše borovce »Prešerna« s predvidenim porazom. Čeprav so tehnično na višji ravni, so morali vsekakor kloniti pred starejšimi in bolj izkušenimi igralci Montuzze.

Kot običajno se je izkazal Michel Grbec, ki je zelo zagrizeno igral proti močnejšim nasprotnikom.
REZULTATI
Kocman - Aquilante 0:2 (21:14, 21:18); Grbec - Peres 1:2 (21:17, 16:21, 16:21); Majcen-Grbec - Tonietto-Peres 1:2 (21:11, 10:21, 22:24); Grbec - Tonietto 2:0 (22:20, 21:9); Posega - Aquilante 0:2 (10:21, 11:21); G. C.

Jutri Kras - Italcantieri

Jutri bodo na nogometnem igrišču v Repnu ob 15.30 igrali anticipirano srečanje 3. amaterske nogometne lige med Krasom in Italcantierjem. Tekma bi morala biti na sporedu v ponedeljek, 8. aprila.

totip

1. — prvi	1 X 2
drugi	1 X
2. — prvi	2 1
drugi	X 1
3. — prvi	1 X 2
drugi	X 2
4. — prvi	1 X 2
drugi	1 2
5. — prvi	1 X 2
drugi	1 X
6. — prvi	1 X
drugi	2 X

Planinci Sloge in Devina na Snežniku in Poreznu

Planinska odseka SZ Sloga in SK Devin že dolgo sodelujeta. V tem mesecu sta organizirala dva spominška zimska vzpona. V nedeljo, 10. marca, smo se udeležili enajstega tradicionalnega vzpona na Snežnik, v nedeljo, 24. marca, pa desetega spominškega pohoda na Porezen. Debela snežna odeja in komaj zapadel sneg je precej otežkočil hojo bodisi na Snežnik, še bolj pa na Porezen, zato je bila udeležba naših planincev bolj skromna.

Iz Sviščakov na Snežnik smo hodili nekaj manj kot dve uri, na vrhu v koči so nam ponudili topli čaj. Ob povratku, na Sviščakih, pa so delili spominške značke s pravili pohoda.

Dostop na vrh Porezna je možen z več strani, mi smo izbrali pot s Petrovega brda. Hodili smo približno dve uri in pol, na vrhu pri spomeniku je bila krajša komemoracija. Pred kočo, ki je bila do strehe zasuta s snegom, so nam tudi tu postregli s toplim čajem in delili spominške značke ter plakete za deseto udeležbo pohoda.

Čeprav vreme nam ni bilo naklonje-

no ne na Snežniku ne na Poreznu, smo bili vseeno navdušeni in pohoda sta vsestransko uspeša.

Miryam Hvala

Ob odhodu v Himalajo

Slovensko planinsko društvo iz Trsta počasi zaključuje svoje akcije in slavnosti ob 80-letnici obstoja na najbolj delaven, pa tudi svečan način. Z organizacijo himalajske odprave in vzporednega trekinga okoli Anapurn. Ta proslavljanja so se že začela pred letom dni z organizacijo Zimskih športnih iger, nato z množično »odpravo« v Aosto, jeseni pa z založbo in predstavitvijo dveh knjig na planinsko tematiko (Jelinčičeve Zgodovine SPD Trst in Dolharjeve Vabilo v Julijce) ter še z osrednjo proslavo v Kulturnem domu v Trstu.

Sedaj pa se »leto proslavljanja« zaključuje. V sredo jutraj so se skupno podali na pot alpinisti SPDT, ki bodo naskakovali vrh 7219 metrov visoke Južne Anapurne po deviškem jugozahodnem grebenu ter trekingaši - izletniki, ki se bodo dobre tri tedne

iz planinskega sveta

Udeleženci alpinistične odprave SPDT na Južno Anapurno v Himalaji na letališču v Ronkah tik pred odhodom. Od leve proti desni: Lucijan Milič, Eva Fičur, Lenart Vidali, Fausta Sisti, Lucijan Cergol in Vilko Batistič. Manjka Davor Zupantič, ki je že odpotoval v Nepal

»sprehajali« v okolici Anapurn, torej prav v bližini gore, ki jo bodo skušali osvojiti alpinisti. Trekingaši se bodo vrnili domov 27. aprila, alpini-

sti pa 13. maja. Takoj nato pa bo občni zbor društva, na katerem bodo odbor in člani podali obračun pravkar minulega leta, ki je bilo prav

gotovo vsestransko izjemno.

Sicer pa, edino kar lahko na tem mestu zaželimo našim trekingašem in alpinistom je tolikokrat izrabljena fraza, točneje le beseda: »Srečno!«.

Bližnje delovanje SPDT

Vse delovanje SPDT zadnjih dni je bilo seveda uperjeno v Himalajo, tako da so druge dejavnosti, kot npr. smučanje ali izletništvo trenutno zašle na stranski tir. V nedeljo se bodo smučarji udeležili tekmovalnega SD Breg in zamejskega prvenstva ZSSDI v Cimi Sappadi, o katerima bomo obširno poročali, v četrtek, 4. aprila, pa se bo nadaljevala predavaljska sezona SPDT.

V Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Franciška 20/II. nadst.) bo s pričetkom ob 20. uri predaval Dušan Jelinčič o svojem nedavnem potovanju po Južni Ameriki. Na tem, ki bo opremljeno z barvnimi diapozitivi, bo nanizal svoje vtise z dolge poti, ki se je začela v Venezueli, nadaljevala pa v Kolumbiji, Ekvadorju, Peruju ter se zaključila v Boliviji. Vabljeni so vsi člani, prijatelji in simpatizerji društva in pač vti tisti, ki jih argument zanima.

Košarka: v nedeljo v Dolini Bor Radenska-Polet

Še zadnji letošnji derbi

V predzadnjem kolu košarkarskega prvenstva na Tržaškem bo na vrsti še zadnji letošnji slovenski derbi. V nedeljo se bosta namreč v Dolini pomerili vrsti Bora Radenske in Poleta. Borovci so že pred tem srečanjem, v katerem so nesporni favoriti, osvojili platonično prvo mesto v posebni lestvici spopadov med slovenskimi peterkami v tej konkurenci in imajo tudi lepe možnosti, da kronajo sezono z uvrstitvijo nekje okrog tretjega mesta.

Za poletovce je malo verjetno, da se bodo izognili zadnjemu mestu. Teoretično bi z dvema zmagama v zadnjih dveh kolih celo še ulovili Intermuggio, vendar pa mora ta še igrati s CUS, ki ga bo najbrž premagala. Kontovelce pa že jutri čaka neposreden spopad za končno osmo mesto s Santosom.

TAKO V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

LESTVICA

Barcolana	20	18	2	1499:1308	36
Alabarda	19	15	4	1668:1478	30
Libertas	20	14	6	1629:1486	28
Bor Radenska	20	14	6	1728:1615	28
Scoglietto	18	13	5	1509:1338	26
Ferrovioario	19	10	9	1557:1477	20
Fruttetna	20	10	10	1574:1524	20
Santos	20	8	12	1637:1653	16
Kontovel El. S.	20	7	13	1621:1681	14
Intermuggia	20	4	16	1453:1885	8
CUS Trst	20	3	17	1477:1643	6
Polet	20	2	18	1210:1755	4

IZID ZAOSTALE TEKME

Kontovel E. S. - Bor Radenska 93:100

PRIHODNJE KOLO (jutri in 31. 3.)

Bor Radenska - Polet (31. 3. ob 10.30 v Dolini)
Santos - Kontovel El. Shop (jutri ob 19.30, šola Caprin)
Ferrovioario - Fruttetna
Barcolana - Intermuggia
Alabarda - Libertas
CUS Trst - Scoglietto

NAJBOLJŠI STRELCI: Peretti (Bor Radenska) 398; Kneipp (Bor Radenska) 363; Pregarc (Bor Radenska) 290; Starc (Kontovel El. Shop) 274; Štoka (Kontovel El. Shop) 259; Čuk (Kontovel El. Shop) 257; Sancin (Polet) 225; Ban (Kontovel El. Shop) 220; L. Emili (Kontovel El. Shop) 206; Grgič (Polet) 175.

ŠD Kontovel sklenil sezono z občnim zborom

Vzpodbudno za košarko, odbojka v težavah

V društvenih prostorih na Kontovelu je bil v sredo redni občni zbor ŠD Kontovel, na katerem so člani pregledali delovanje v preteklem e-noletnem obdobju, izvolili pa so tudi nov odbor društva. Delovanje je bilo bogato, pod okriljem društva je pri košarki, odbojki in ritmični telovadbi redno vadilo okrog dvesto mladih športnikov in športnic, ki pa so se pri tem srečevali tudi s številnimi problemi, od prostorskih do kadrovskih.

Kot je v svojem poročilu navedel predsednik Henrik Lisjak, je največji problem Kontovela sposoben organizacijski kader, ki bi bil pripravljen žrtvovati svoj prosti čas za vodenje številne in razvejane dejavnosti, saj le tako lahko društvo računa na nadaljnji uspešen razvoj.

Lisjak se je navezal na tri glavne točke v poročilu in sicer: gradnjo telovadnice na Kontovelu, pomanjkanje trenerjev in probleme v zvezi z združevanjem pri košarki in odbojki.

Kot kaže bodo prostorsko stisko na Kontovelu rešili z novo telovadnico, saj obstaja realno upanje, da bo za ta namen namenjen del denarja, ki

je bil dodeljen Kraški gorski skupnosti s strani dežele kot odškodnina za razlastitve zemljišč. Tako je na Križ, Prosek in Kontovel odpadlo 160 milijonov in vse tri vasi so se strinjale, da večji del teh sredstev gre za gradnjo nove telovadnice na Kontovelu. S tem bi bil rešen marsikateri problem pri rednem delovanju društva in zato mora biti realizacija tega načrta prioriteta naloge novega odbora.

Manj spodbudne so ugotovitve o trenerskem kadru. Če je stanje pri košarki še deloma zadovoljivo pa je položaj pri odbojki nemogoč. Celotno trenersko delo sloni namreč na ramednih treh igralci prve ekipe, kar se vse odraža tudi na rezultatih odbojarskih ekip v preteklih in tekoči sezoni.

Glede združevanja sil pa pri Kontovelu poudarjajo, da so za tak način dela, da pa so proti združevanju za vsako ceno, kar lahko privede do negativnih posledic. Tak primer je ekipa Jadran Farco, kjer so zbrani najboljši mladi košarkarji, pri tem pa se ni poskrbelo za tiste, ki v to

ekipo niso sodili. Tudi na odbojarskem področju, navaja Lisjak, pri združevanju ni potekalo vse tako kot je bilo dogovorjeno in je Kontovel ostal brez podpore ostalih društev takrat, ko je pomoč najbolj potreboval.

Glede društvenega delovanja je najbolj številna košarkarska sekcija, ki ima na Kontovelu tudi bogato in kvalitetno tradicijo (Jadranovo ekipa sestavlja 80 odstotkov igralcev, ki so zrasli na Kontovelu). V prvenstvih je nastopalo 8 različnih ekip pri tem pa je treba poudariti tudi pomoč Sokola, ki je v pretekli sezoni odstopil Kontovelu celotno mladinsko ekipo, ter Poleta in Bora.

Po razpravi in pozdravih gostov so bile volitve v nov odbor društva. Pri tem lahko ugotovimo, da se pri Kontovelu ni batj za napredek košarkarske sekcije, medtem ko je položaj za odbojko precej dramatičen, saj so v novem odboru, tako kot doslej, le predstavnice igralcev, pri ostalih članih pa za to panogo ni zanimanja.

Rado Gruden

mladinski nogomet - tedenski komentar

A. Žagar (Zarja): »Letos dokaj nesrečno«

Slabo vreme je spet oviralo normalen potek mladinskih prvenstev. Od vseh kategorij so igrali le naraščajniki, ki se tako naglo bližajo koncu prvenstva. V tem prvenstvu se vedno solidno vodi Muggesana, ki ima kar pet točk prednosti pred drugouvrščeno. Milčani so nedvomno dobra ekipa, predvsem pa zelo dobro fizično pripravljena, tako da si je z blatnimi igrišči pridobila veliko prednost. Naše enajsterice v tem prvenstvu nadaljujejo s spremenljivo srečo. Vesna je že drugič zaporedoma izgubila, medtem ko je Zarja že drugič zaporedoma zmagala, tako da je sedaj Zarja najvišje uvrščena. Točko manj ima Vesna. Brežani očitno upajo, da se bo prvenstvo čim hitro upalo, da se bo prvenstvo čim prej končalo, tako da bo njih trpljenja kmalu konec. Plavi so namreč zadnji na lestvici. V nedeljo je bil na sporedu v Dolini slovenski derbi med Bregom in Zarjo. Zasluženo so slavili rdečebeli, ki so se na so blatnem igrišču dobro znašli in tu blatinasto zmagali. Brežani očitno di zanesljivo zaigrali. Brežani očitno niso bili kos razigranemu Žagarju in tovarišem. Prav z Andrejem Žagarjem smo spregovorili o tej tekmi. Žagar sodi med najperspektivnej-

še mlade slovenske nogometaše. Stalna številka 10 v vrstah Zarje in letošnji član pokrajinske naraščajniške reprezentance. Večkrat je tudi oblekel dres prve ekipe Zarje z dobrimi rezultati.

»Andrej, kakšen se ti je zdel derbi?«

»Gotov sem bil, da tekme ne bomo odigrali zaradi razmočenega igrišča, vendar je bil sodnik drugačnega mnenja. Nedvomno je igrišče dosti vplivalo na potek tekme. Na začetku smo mi močno pritisnili in tudi dvakrat zadeli. V nadaljevanju pa, ko bi morali Brežani reagirati, so stali brez moči, tako da smo imeli precej lažjo nalogo proti nasprotnikovi neorganizirani igri. Mislim, da je naša zmagla zaslužena.«

»Kaj misliš o Bregu?«

»Breg je zelo mlada ekipa, mislim, da sta le Olenik in Sancin najstarejša. Ostali so še zelo mladi, tako da ne dajejo dovolj jamstev, predvsem s fizičnega pogleda. Breg razpolaga s par res dobrimi igralci, ki sem jih že prej omenil, ostali pa so po mojem mnenju potrebni veliko treningov.

»Katere načrte imaš za prihodnjo sezono?«

»Rad bi še igral mladinska prvenstva, ker pač imam še to možnost. Mislim, da bi bilo prvenstvo under 18 idealno zame. Zadovoljen bi bil, če bi Zarja na kak način ustvarila tako ekipo tudi s pomočjo drugih društev, tako, da bi moje drugje leto v teh prvenstvih dobro izkoristil.

»Kaj pa o tvojem prestopu v člansko ekipo Zarje?«

»S člansko ekipo Zarje sem že večkrat igral, dobil sem se zelo dobro. Za prihodnje leto pa je vse odvisno od društva, kaj namerava. Osebnost mi ugašajo obe možnosti.

»Kaj pa o tvoji ekipi?«

»Zarja razpolaga letos z ne odlično, temveč dobro ekipo naraščajnikov. Naše prvenstvo je bilo karakterizirano od poškodb in izključitev, tako da se nismo popolnoma izrazili. Naš trener je imel večkrat ogromne težave za sestavo ekipe. Reš je bilo letošnje prvenstvo dokaj nesrečno za Zarjo, upam, da se bo mo v tekmah, ki nam še ostajajo, odločili.

(M. Tul)

naše šesterke v raznih prvenstvih

NA TRŽASKEM

V skupini A 1. moške divizije manjkajo do konca regularnega dela prvenstva še tri kola. Po vsej verjetnosti je že odločeno, da se bosta v končnici za D ligo potegovali šesterki UTAT in Le Volpi. Vse do sobote so bili v kombinaciji tudi odbojkarji Bora, a prepričljiv poraz z Le Volpi jih je potisnil na tretje mesto s precej slabšim količnikom v njih. V skupini B morajo odigrati še nekaj nepomembnih zaostalih tekem, v končnico pa sta se uvrstili DLFAC Volley in Inter 1904.

V anticipiranem srečanju 1. ženske divizije so Brežanke pospravile dvanajsto zaporedno zmago in so praktično že v višji ligi, hkrati pa so dokazale, da so za dva razreda boljše od ostalih. Še nekaj možnosti za napredovanje ima tudi Sokol.

V skupini A prvenstva under 15 - ženske Sloga B še ni izgubila niza in je potrdila, da bo slej ko prej osvojila naslov pokrajinskega prvaka. Veliko bolj izenačena je skupina B, v kateri pa se za vrh žal ne poteguje nobena naša šesterka.

1. MOŠKA DIVIZIJA

SKUPINA A

IZIDI 10. in 11. kola: Le Volpi - Volley Club 3:0; ASSDI Suban 1865 - Sistiana 3:0; UTAT - Opicina 3:0; Bor - ASSDI Suban 1865 3:0; Sistiana - Le Volpi 0:3; Volley Club - Sistiana 3:0; Le Volpi - Bor 3:0; ASSDI Suban 1865 - UTAT 0:3.

LESTVICA: UTAT 18; Le Volpi in Bor 14; Volley Club 10; ASSDI Suban 1865 in Sistiana 4; Opicina 0. (Bor, ASDI Suban in Sistiana tekmo več).

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Breg — Prevenire 3:0
(15:11, 15:7, 15:1)

TRAJANJE SETOV: 18, 15, 10 min.
BREG: Elena in Elizabet Žerjal, C. in M. Velikonja, Maranzina, Tavčar, Možina, Malmenvall, Komar, Zobec.

S povprečno igro in brez prevetkega truda so Dolinčanke preskočile tudi to oviro. Nasprotnice iz Trsta so bile preslabe, da bi lahko resneje ogrozile zmago »plavih«. (R. Gruden)

IZIDI 10., 11. in 12. kola: Le Volpi - Volley 80 3:1; CUS - Kontovel Electronic Shop 3:0; Club Altura - Inter 3:1; Le Volpi B - Prevenire 1:3; Le Volpi B - Inter 3:1; Club Altura - Kontovel Electronic Shop 3:2; CUS - Sokol 3:1; Le Volpi Abitare - Breg 1:3; Volley 80 - CUS 3:1; Sokol - Club Altura 3:0; Kontovel Electronic Shop - Le Volpi B 0:3; Prevenire - Inter 3:0; Breg - Prevenire 3:0.

LESTVICA: Breg 24; Le Volpi Abitare 16; Sokol in Prevenire 14; Club Altura 12; Le Volpi B in CUS Trst 10; Inter 1904 6; Kontovel Electronic Shop 4; Volley 80 0. (Breg in Prevenire sta odigrala tekmo več. Le Volpi Abitare in Prevenire pa eno manj).

UNDER 15 ŽENSKE

SKUPINA A

Virtus B — Bor 0:2
(9:15, 13:15)

TRAJANJE SETOV: 30 in 22 minut.
BOR: Bandi, Klinc, Knez, Superina, Sancin, Bandelj, Pernarčič, Regente, Čok, Vesel in Vitez.

V obeh setih so borovke podcenjevale nasprotnice in le temu dejstvu gre pripisati, da je bila njihova zmagla sorazmerno tesna (Cristina Bandi)

IZIDI 7. in 8. kola: OMA Linea Vogue - CUS 2:0; Sloga B - Kontovel Electronic Shop 2:0; Sokol - Bor 0:2; Virtus B - Bor 0:2; Sokol - Kontovel Electronic Shop 2:0; Sloga B - OMA Linea Vogue 2:0.

LESTVICA: Sloga B 14; OMA Linea Vogue in Bor 10; Sokol 8, CUS Trst 4; Virtus B in Kontovel Electronic Shop 0.

SKUPINA B

IZIDI 7., 8. in 9. kola: Centro d'Aosta - Virtus A 0:2; Sloga A - Inter 0:2; Virtus A - Breg 2:0; Centro d'Aosta - Breg 2:1; Virtus A - Inter 1:2; Sloga A - Ricreatori 1:2; Montasio - Sloga A 2:0.

LESTVICA: Virtus A in Inter 1904 12; Montasio 8; Sloga A in Ricreatori Comunal 6; Breg 2; Centro d'Aosta 0. (G. F.)

NA GORIŠKEM

V 1. moški diviziji se nadaljuje dvboj med Mosso in Valom. Štandrežci imajo v današnjem derbiju z zadnjejuvrščeno Olympio možnost, da povečajo izkupiček točk, čeprav dokaj lahka naloga čaka tudi Mosso. Toda ta ekipa ni nepremagljiva, kar so dokazali tudi odbojkarji Soče, ki so ji klonili šele po petih setih igre.

V 1. ženski diviziji je premoč slovenskih odbojkaric še bolj očitna. Glede mladinskih lig, naj omenimo, da bo Naš prapor ta teden sklenil boje v konkurenci dečkov. Ne glede na zadnji izid je bila prva prvenstvena preizkušnja briških fantov pozitivna. V kategoriji under 15 so kompetitivne za vrh med fanti tako

Val kot Olympia (dobro pa se drži tudi Naš prapor), medtem ko je med dekleti na dobrem Olympia.

1. MOŠKA DIVIZIJA

IZIDI: Torriana - Lucinico 1:3; Olympia - Soča 1:3; Soča - Mossa 2:3;

LESTVICA: Mossa 22; Val 18, Grado in Pieris 14; Libertas San Luigi 12; Soča 10; Volley Ball Cormons 8; ACLI Ronke, Torriana in Lucinico 6; Olympia 4.

PRIHODNJE KOLO: Lucinico - Torriana; Mossa - ACLI Ronke; Torriana - Pieris; Val - Olympia (danes ob 19. uri v Štandrežu); Soča - Lucinico (jutri ob 18.30 v Štandrežu); Grado - San Luigi.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

IZIDI: Grado - Mariano 0:3; Torriana - Olympia 0:3; Dom Agorest - Canon 3:0; Libertas Cormons - Grado 3:0; Fincantieri - Dom Agorest 0:3. LESTVICA: Dom Agorest 18; Olympia 14; Mariano 12; Libertas Krmin 10; Torriana 6; Fincantieri, Grado in Canon 2.

PRIHODNJE KOLO: Mariano - Libertas Krmin; Olympia - Fincantieri (31. 3., ob 11. uri v Štandrežu); Torriana - Grado; Olympia - Fincantieri (31. 3., ob 11. uri v Štandrežu); Mariano - Torriana.

DEČKI

IZIDI: Lucinico - Volley Krmin 3:0; Naš prapor - Libertas San Luigi 0:3; ACLI - Torriana 3:1; Volley Krmin - Fincantieri 1:3.

LESTVICA: ACLI, Fincantieri, Libertas San Luigi in Lucinico 20; Torriana 12; Naš prapor 8; Turriaco 6; Volley Krmin 0.

PRIHODNJE KOLO: Lucinico - ACLI; Turriaco - Libertas San Luigi; Torriana - Naš prapor; Fincantieri - Turriaco.

DEKLICE

LESTVICA: Fincantieri 18; Crisici Gorica 16; Libertas Krmin 14; Canon 12; Farra 6; Torriana 2, ACLI Ronke 0.

UNDER 15 MOŠKI

IZIDI: Fincantieri - Torriana 1:2; Lucinico - Olympia 0:2; Volley Krmin - Libertas Gorica 0:2; Naš prapor - Val 0:2; Jamlje - Torriana 2:0; Torriana - Lucinico 2:0.

LESTVICA: Val 12; Olympia in Torriana 10; Libertas GO 8; Jamlje 6; Naš prapor, Volley Ball Krmin 4; Fincantieri in Lucinico 2. (Fincantieri in Naš prapor tekmo manj, Torriana in Lucinico tekmo več).

PRIHODNJE KOLO: Volley Ball Krmin - Torriana; Naš prapor - Olympia (jutri ob 15.30 v goriškem Kulturnem domu); Fincantieri - Libertas Gorica. Počiva Val.

UNDER 15 ŽENSKE

SKUPINA A

Olympia — Sovodnje 2:0
(15:9, 15:12)

V slovenskem derbiju v ženskem prvenstvu under 15 so igralke Olympie iz Gorice brez večjih težav odpravile sovodnjske vrstnice. Sicer je treba reči, da so Sovodnje igralce v okrnjeni postavi, kar pa ni zadostno opravičilo za poraz. (A. C.)

IZIDI: Ronchi - Lucinico 0:2; Farra - Mossa 1:2; San Luigi - Fincantieri 2:0; Sovodnje - Ronchi B 2:0; Lucinico - Farra 2:0; Mossa - Dom Agorest 2:1; Olympia - Mossa 1:2; Ronchi - San Luigi 0:2; Dom Agorest - Lucinico 0:2; Farra - Sovodnje 2:0; Dom Agorest - San Luigi 0:2; Olympia - Sovodnje 2:0.

LESTVICA: Mossa 22; Lucinico 20; Olympia 18; Libertas San Luigi 14; Sovodnje 8; Dom Agorest in Ronchi B 6, Fincantieri in Farra 4.

PRIHODNJE KOLO: Farra - Fincantieri; San Luigi - Olympia (danes ob 18.15 v Gorici, telovadnica AGI); Ronchi - Farra; Sovodnje - Mossa (1. 4., ob 19. uri v Sovodnjah); Fincantieri - Dom Agorest (3. 4., ob 20. uri v Trzinu).

SKUPINA B

LESTVICA: Corridoni 22; Fincantieri A 16; Grado 14; Canon 12; Mariano 8; Torriana, ACLI Ronke in Pieris 4.

obvestila

ŠD MLADINA

sporoča, da bo danes, 29. t.m., v Domu A. Sirk v Križu redni občni zbor v 1. sklicanju ob 19.30 in v 2. sklicanju ob 20. uri. Dnevni red: otvoritev in izvolitev predsedstva, poročila, pozdravi gostov, diskusija, razrešnica odboru in volitve.

ŠKD PRIMOREC

sklicuje občni zbor danes, 29. t.m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabljeni vsi člani in prijatelji nogometa.

ŠD KONTOVEL

obvešča, da bo 1. seja novoizvoljenega odbora društva v sredo, 3. 4. 1985 ob 20.30 v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je porazdelitev funkcij v odboru.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; prednaročnina do 28. 2. 85 80.000 lir. V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 št. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah: SPI.

primorski

dnevnik

29. marca 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Preokret v sojenju rablja podzemeljske železnice

Goetz obtožen poskusa umora

NEW YORK — Bernarda Huga Goetza, znanega pod imenom »rabel« newjorške podzemeljske železnice, ker si je 22. decembra s streljanjem proti štirim črncom, ki naj bi ga napadli, sam vzel pravico razsojanja, je veliko porotno sodišče v Manhattanu včeraj obtožilo poskusa umora. Nižjestopenjsko sodišče je 37-letnega inženirja obsodilo samo zaradi nedovoljene posesti orožja in mu dalo prav, češ da je streljal v samoobrambi.

Po tem dogodku je Goetz postal heroj za vse tiste vigilante, ki strážijo v podzemeljski železnici in na krajih, kjer se zbirajo kriminalci. Vigilantesi zahtevajo od države in občine, da jim priznajo pravico do samoobrambe.

V novi obtožbi Goetzu očitajo nedovoljeno posest orožja, oborožen napad in neodgovornost, ker je streljal v vagon s potniki in tako ogrozil njihovo življenje.

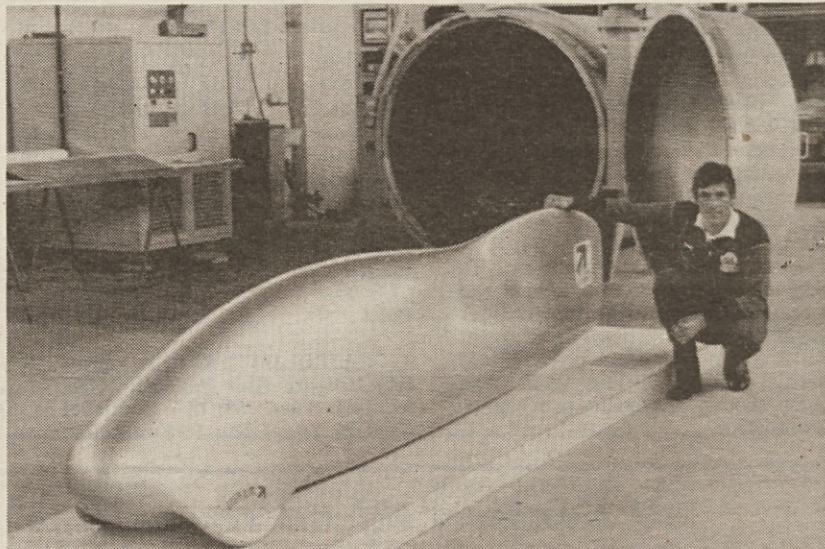
Okrožni sodnik v Manhattanu Robert Morgenthau je rekel, da kazenski zakonik ZDA ne daje državljanom pravice, da sami razsojajo. Poleg tega je dodatna preiskava razkrila nove podrobnosti. Ni res, da so štirje črnici obkolili Goetza in zahtevali denar, ampak ga je samo eden prosil za 5 dolarjev. Tudi ni res, da

bi mu grozili z izvičajem. Zaradi njegovega streljanja je 19-letni Darryl Cabey mrtvouden. Odločilna za obnovev procesa, ki bo pred poroto, je bila izjava dveh domnevnih napadalcev, ki sta bila prav tako ranjena in katerih izjave prvostopenjsko sodišče ni upoštevalo. Svoje je pri vsej zadevi odigralo tudi javno mnenje črnkega prebivalstva.

Wonderjeve pesmi prepovedane v Južni Afriki

PRETORIA — Južnoafriški rasistični režim je prebivalstvu zabičal, da odslej ne sme več poslušati ameriškega temnopoltega pevecarja Stevia Wonderja, ki je v Hollywoodu pravkar prejel oskarja 1985 za izvedbo popevke »I just called to say i love you« kot spremnega motiva v Wilderjevem filmu »Gospa v rdečem«. Zakaj? Zato, ker je Wonder protirasist in podpira Nelsona Mandelo. Le-ta je, kot znano, že 21 let v ječi (obsojen je bil na do smrti zaporno kazen), ker je ustanovil tako imenovano oboroženo krilo domoljubnega African National Congress. Oblast mu ponuja sicer svobodo, vendar v zameno za njegovo »skesanje«, česar Mandela seveda neče.

Spet novo vozilo za Moserja

MILAN — Včeraj so predstavili tole čudno vozilo, bolj podobno torpedu, na katerem bo v mesecih september in oktober kolesar Francesco Moser ob pomoči ekipe Enervit poskušal potolči svetovni rekord v brzini doseženi s samo človeško močjo. Ta rekord s 94,750 km na uro pripada Amerikancu Davidu Gryllsu (Telefoto AP)

Srednja Amerika v začaranem krogu orožja in lakote

CIUDAD DE MEXICO — Če bi Srednjo Ameriko ozemlje vključili v eno ali drugo supersilo, bi po gostoti prebivalstva ne pomenila nič več kakor manjša zvezna država v ZDA ali republika v SZ. Če pa upoštevamo razmerje med številom prebivalcev v celoti in številom vojakov, potem bi centralno-ameriške države po obsegu oboroženih sil in orožja lahko že skoraj konkurirale Sovjetski zvezi ali Ameriki, seveda v teoriji.

Od vsakih 50 prebivalcev je eden vojak, vsaki tisoči človek razpolaga z avtomatsko puško, na vsako desetisočico oseb pride po eno vojno letalo (ali tank) in tako naprej. Prava smodnišnica torej, ki potrebuje le iskrico, da se vname in svet pahne v je-drski spopad. Namesto da bi gradili tovarne in odpirali delavnice, polnili žitnice in obdelovali polja s traktorji — ne pa, kot v času Aztekov, z motikami, rajši gradijo vojaška letališča in pristanišča, zidajo najsodobnejše vohuške centrale in odpirajo lagerje, v katere tlačijo tiste, ki mislijo drugače.

Obenem pa neprestano govorijo o miru, vsakdo seveda s

svojega stališča. Orožje? To je seveda nujno, če hočemo ohraniti mir!, odgovarjajo in se oborožujejo: eni po ameriškem nalogu, drugi za to, da se Ameriki postavijo po robu, eni spet, da zaščitijo privilegije, ki jim jih je prinesel diktatorski režim, a drugi, da obvarujejo pridobitve revolucije.

Honduras je danes največja ameriška baza na svetu, pravzaprav je njegovo ozemlje v celoti ena sama vojaška baza, v kateri mrgoli do zob oboroženih yanweejev. Niti 10 kilometrov ne prevoziš in že naletiš na vojaško letališče ali taborišče. Prebivalstvo pa strada in živi skoraj izključno od tihotapstva. Sosednji El Salvador razpolaga s tako močnim vojnimi letalstvom, da z njim »krije potrebe« celovite celine, kot zatrujejo specialisti. Gvatemala, katere režim obljublja volitve v senci bajonetov, se ima za strateško zaščitnico Združenih držav Amerike in Zahoda oziroma zapadne »omike«.

Vseposod »tuji svetovalci«, ki domorodce učijo, kako z napalmom, mučenjem in pobijanjem uvesti v Srednji Ameriki

ameriški način življenja (in mišljenja). Kaj pa Kostarika? Po 20 letih državljanske vojne je leta 1948, izkrvavljena in brez zmagovalcev in poražencev, razpustila vojsko ter proglasila miroljuben in demokratičen ustavni red na osnovi popolne nevtralnosti, ki pa je je danes ostalo melo ali nič: čeprav formalno nima oboroženih sil, je v resnici pod orožjem okrog 15.000 mož, ki se pripravljajo na vojno.

Takole izgleda železni obroč, ki se razteza okrog Nikaragve in njene sandinistične revolucije. Komaj se je končala 60 let dolga vojna in že se v Managui pripravljajo na novo, da zavarujejo pridobitev revolucije, to je pravičnejšo družbeno ureditev. Namesto da bi v miru gradili socializem, za katerega so se borili, se pripravljajo na spopad z največjo svetovno silo in njenimi sateliti: vsak drugi par čevljev gre vojski, vsaka tretja obleka je vojaška uniforma, od vsakega kilograma hrane gre polovica vojaščini. Nikaragva in sosedne države so torej v začaranem krogu orožja in lakote.

M. Muster:

39.

ČIKAGO

Dvojni špijon (angleški in nemški) svojih skrivnosti ni odnesel v grob

SYDNEY — Charles Evans, 67-letni upokojenec, ki se je izselil iz Velike Britanije zaradi zdravstvenih razlogov, je prejšnji teden uglednemu avstralskemu dnevniku The Age iz Melbournu sporočil, da je v drugi svetovni vojni kot angleški špijon bil v službi nemške obveščevalne službe. Vtem ko je vneto delal za Angleže, so mu Nemci podelili visoko odlikovanje, zlati križ prvega razreda.

Ta naravnost neverjetna zgodba je po tolikih letih postala javna zaradi hudih netočnosti, ki jih je v svojih sedmih knjigah z naslovom »M16 - 1909 - 1945« objavil 33-letni Anglež Nigel West; knjige so namreč posvečene angleški tajni službi M16.

Pred štirimi meseci je Charles Evans poslal angleškemu zgodovinarju Niglu nepodpisano pismo, v katerem je zavračal verodostojnost nekaterih njegovih trditev. Nigel je hitro spoznal, da ima opraviti z dobro informiranim človekom. O njem ni imel drugih podatkov kot številko poštne okolice v Melbournu. Nigel je preko časnikov, radia in televizije v Avstraliji začel poizvedovati za njim. To je počel toliko časa, dokler se nekega lepega dne Evans ni odločil in

mu pisal. Kmalu sta se znašla na skupnem kosilu in vse kar mu je Evans povedal — zagotavlja Nigel — je tolikšnega pomena, da bodo zgodovinarji pri pisanju svojih nadaljnjih knjig morali nujno upoštevati.

Tako se je zgodilo prvič, da je nekdo opisal zgodbo angleškega špijona, ki je stopil v izbrani vodilni krog nemške vojaške špijonaže in je celo sodeloval pri sestavljanju nasprotnikovih vojaških načrtov.

Evans se je proglasil za Nemca vzgojenega v ugledni zasebni britanski šoli, kjer se šolajo samo pripadniki vladajočih slojev. Ko je 1940. leta diplomiral iz medicine na univerzi v Heidelbergu, ga je, kot je predvidevala britanska admiraliteta, zasnu-bila nemška obveščevalna služba, ki si je takrat sila prizadevala pritegniti osebe s popolnim znanjem dveh jezikov. Tako je Evans hitro postal visok in ugleden oficir in njegov poklic zdravnik mu je omogočal izhod tudi ponoči in prehajanje gestapovskih blokov.

Zaveznikom je poslal ogromno materiala, vendar ga niso dobro izkoristili. Kakor je Evans popisal v nadaljevanjih v listu The Age, jih je informiral o Hitlerjevi invaziji otokov v Rokavskem prelivu, z veliko natančnostjo je sporočil dan nemške invazije na Sovjetsko zvezo, odkril je nemško šifrirano pisavo »enigma« in poslal presenetljive podatke o V I, nemškem tajnem raketnem orožju, ki so Hitler in njegovi o njem mislili, da jim bo prisodilo končno zmago. Posredoval je podatke o tanku tiger in o tistem albanskem špijonu Ciceru, ki je z angleške ambasade v Carigradu odnesel na kupe dokumentov in jih izročil nemški obveščevalni službi.

Med olimpijskimi igrami v Melbournu 1956. leta se je nekega dne Evansu skrivoma približal Nemec, nekdanji esesovski zločinec, ki so ga iskali zavezniki, in ga vprašal, če je morda tudi on pobegnil iz Nemčije zaradi slabe vesti. Evans je hitro telefoniral takratnemu načelniku avstralske protišpijonaže siru Charlesu

Spryu in ga obvestil, kje lahko poiščejo zločinca.

Človek s tako burno preteklostjo živi v mestni četrti Clayton South. Njegovo zdravstveno stanje ni dobro: slabo vidi in si bo moral odstraniti mreno na obeh očesih. Pred šestimi leti je uspešno prestal operacijo na srcu, z dieto, kot sam pravi, pa je odpravil črevesnega raka.

Poročil se je z angleško knjižničarko, s katero ima enega sina, in je od nje ločen že 14 let. Iz Anglije se je z družino preselil v Avstralijo zaradi zdravja. Opravljal je različne poklice in je bil med drugim upravnik tovarne čevljev, kasneje pa tovarne navojnic.

Vztrajno obiskuje klub vojnih povratnikov, kjer do nedavna nobene mu nitvi na konec pameti ni prišlo, da bi ta možki, ki poleg angleščine in nemščine dobro govori tudi rusko in francosko, imel tako razgibano mladost.

Njegovo dolgo let negovano skrito željo, da bi za vedno ostal nepomemben upokojenec, so odprle zgodovinske netočnosti nekega angleškega pisca.

Brat mu ne verjame...

SYDNEY — Dick Evans, brat dvojnega špijona, angleškega in nacističnega, ki je dejansko delal za britansko admiraliteto (o njem — imenuje se Charles Evans — pišemo v sosednjem članku) resno dvomi v bratove trditve. Predvsem zanikuje, da bi se šolal v Marlboroughu in da bi diplomiral iz medicine. Vest je iz Londona prišla včeraj.

Charles Evans mu odgovarja: »Točnost mojih izjav lahko potkrepim samo z navedbo imen Nemcev, s katerimi sem sodeloval. Tega pa ne bom storil za nobeno stvar na svetu«.

Kdo ima prav?